สมุดภาพ

สามเณรใจสิงห์

บทประพันธ์เชิงนวนิยายพร้อมการบรรยายธรรม ของ

พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กัลยาโณ)

วาดภาพโดย **อาจารย์ คำนวณ ชานันโท**

สมุดภาพสามเณรใจสิงห์ โดย พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กัลยาโณ)

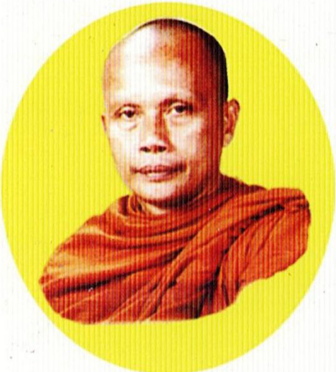
สมุดภาพ

สามเณรใจสิงห์

บทประพันธ์เชิงนวนิยายพร้อมการบรรยายธรรม ของ

พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กัลยาโณ)

ต่อไปนี้อาตมาจะได้บรรยายธรรมโดยการใช้ภาพเป็นอุปกรณ์ในการทำความเข้าใจแก่ท่านทั้งหลาย อันจะทำให้เกิดการเรียนรู้ธรรมได้ง่ายขึ้น

เรื่องนี้เป็นเรื่องพื้นฐานชีวิต พระพุทธศาสนาสอนว่า ชีวิตของคนเรานี้ ในบางทีพอกระทบความทุกข์เข้าแล้วก็ฆ่าตัวตาย คนหลายคนมีความทุกข์ แล้วยอมพ่ายแพ้ มีชีวิตซึมเซา จนเป็นโรคมะเร็งอย่างที่เขาเป็นกัน

แต่มีบางคนที่พอกระทบความทุกข์เข้า ไอ้ความทุกข์นั่นเองไปเขย่าความรู้สึกอยากจะดับทุกข์ อยากจะเอาชนะความทุกข์ หรืออย่างน้อยก็อยากจะหลีกความทุกข์ด้วยวิธีการทางพระพุทธศาสนา ไม่ทำให้ตนเองเดือดร้อนและไม่ทำให้คนอื่นเดือดร้อน

การบรรยายธรรมในครั้งนี้ขอให้ชื่อเรื่องว่า

สามเณรใจสิงห์

คำว่าใจสิงห์ในที่นี้หมายถึง คนที่มีจิตใจเข้มแข็ง หยิ่งต่อความชั่ว คือเป็นสิงห์ที่ไม่ยอมทำความชั่วโดยเด็ดขาดนี่เอง เขาจึงเรียกว่า คนใจสิงห์ มีความหยิ่งในความชั่วไม่ยินยอมที่จะเกลือกกลั้วด้วยอธรรม เป็นสิงห์ในลักษณะนี้

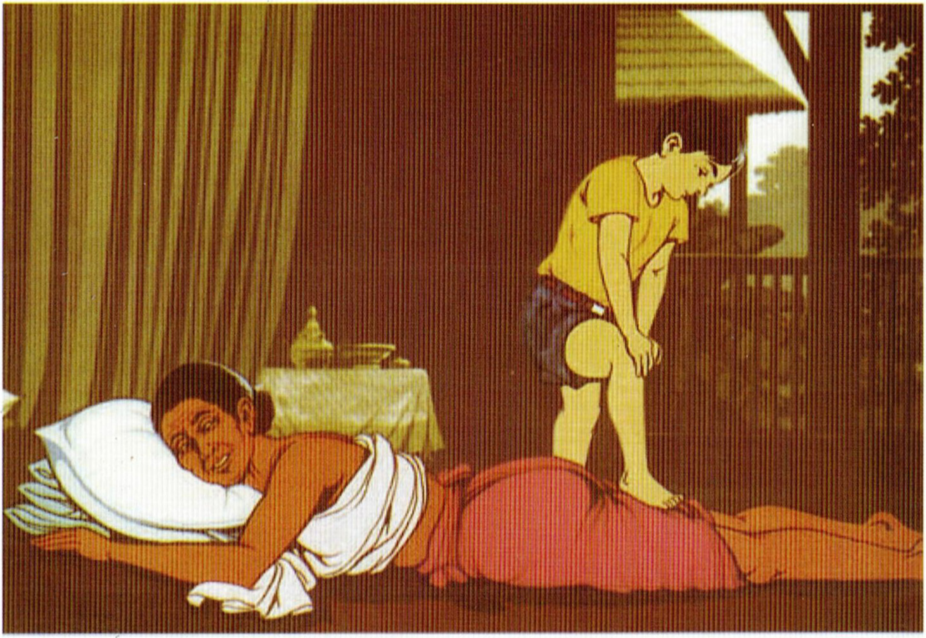

สิงห์คนนี้เดิมเขาชื่อว่าสิงห์ชัย เป็นนักเรียนอายุสิบกว่าขวบเท่านั้นเอง เขามีชีวิตที่สมถะ เรียบง่าย ข้องแวะอยู่ด้วยการทำบุญสุนทานกับคุณย่า แต่หลังจากคุณย่าตาย เขาก็ได้มีประสบการณ์ใหม่เข้ามาแทรกแซงในชีวิต ประสบการณ์ใหม่นั้นเป็นประสบการณ์ที่บีบคั้นหัวใจ ไม่โปร่งโล่ง ไม่สุขสงบเย็นเหมือนก่อนเลย

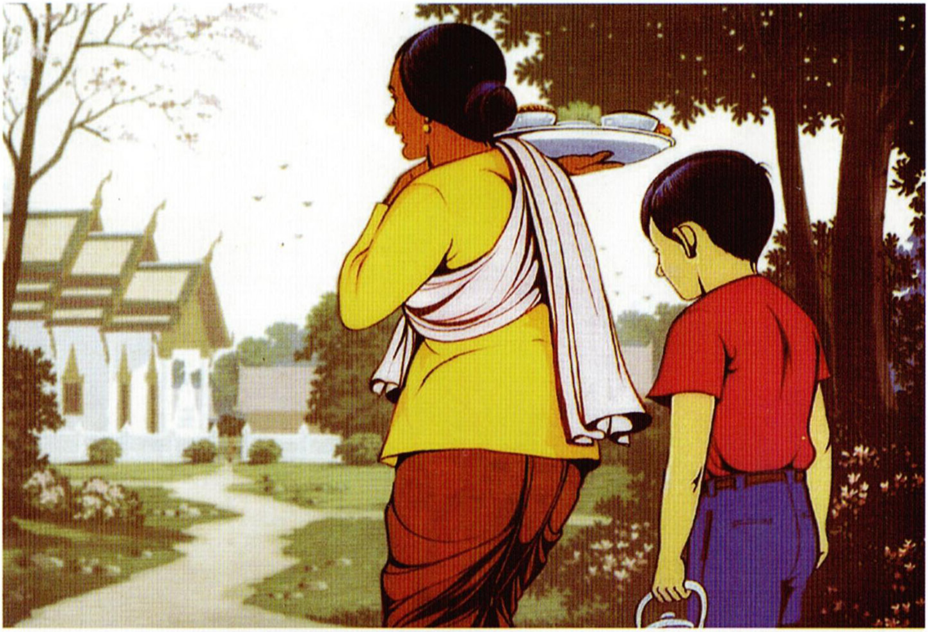
จนเมื่อถึงภาคฤดูร้อน ตอนเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ เขาก็ได้ขออนุญาตแม่ออกบวช ธรรมดาเขาบวชกันเฉพาะช่วงโรงเรียนปิด พอโรงเรียนเปิด เขาสึกกันหมด แต่ว่าเณรองค์หนึ่งในจำนวนเป็นร้อย ๆ ของภาคฤดูร้อนนั้นไม่ยอมสึก ซึ่งก็คือเณรสิงห์ชัยนั่นเอง

สามเณรอ้อนวอนอาจารย์ อย่าสึกให้ผมเลย ถ้าให้ผมสึกก็เท่ากับส่งผมไปอยู่ในนรก เพราะที่บ้านนั้นเต็มไปด้วยมิจฉาทิฏฐิบุคคล มิจฉาทิฏฐิก็คือมีความเห็นผิด เห็นกงจักรเป็นดอกบัว เห็นชั่วเป็นดี แล้วที่ยิ่งกว่านั้นอีกก็คือ เห็นดีเป็นชั่ว เห็นดอกบัวเป็นกงจักร

เณรสิงห์ชัยอ้อนวอนอยู่นานจนอาจารย์บอกให้เล่าให้ฟังซิ เป็นยังไงไม่กล้าสึก ถึงกับว่ามันเป็นนรก มันเป็นยังไง

เณรสิงห์ชัยก็เล่าให้พระอาจารย์ฟังว่า เมื่อสมัยที่เขาเป็นลูกคนหนึ่งในจำนวน ๖ คน ของครอบครัว คุณแม่คุณพ่อส่งเขาไปอยู่กับคุณย่า คุณย่าของเขาเป็นคนชอบทำบุญสุนทาน ถือศีลอุโบสถ ขณะที่หลานชายเหยียบให้แก้ปวดเมื่อย ย่าก็จะเล่านิทานธรรมะ โดยเฉพาะนิทานที่สอดแทรกเกี่ยวกับเรื่องความขยันขันแข็งในการทำความดีปลุกใจไว้จนกระทั่งเด็กน้อยสิงห์ชัยผู้นั้นเห็นงานแล้วคันไม้คันมือ ไม่เหมือนคนทั่วไปที่เห็นงานแล้วมือตก เห็นไพ่เห็นเหล้าแล้วมือสั่น

การที่เขาได้อยู่กับคุณย่า จึงได้รับถ่ายทอดฝากฝังคุณธรรม วัฒนธรรม ตลอดจนศีลธรรมพื้นฐานไว้มากพอสมควร เขาหิ้วกาน้ำตามหลังคุณย่าไปวัด ได้หัดช่วยจนมีนิสัยชอบช่วย คุณย่าสอนให้ช่วยจนเกิดความเชี่ยวชาญตั้งแต่เล็ก

เพราะไอ้นิสัยชอบช่วยนี่เอง จึงมีความเชี่ยวชาญติดตัวอยู่หลายด้าน ซึ่งสำหรับคนทั่วไปจะต่างกันคือเห็นใครทำอะไรก็ชอบดูเฉย แม่กวาดบ้านก็ดูเฉย แม่ขายของก็ดูเฉยจนมันเฉื่อยชา แต่สิงห์ชัยนั้นคล่องแคล่วว่องไว กระฉับกระเฉง และเชี่ยวชาญเพราะมีนิสัยชอบช่วยนี่เอง

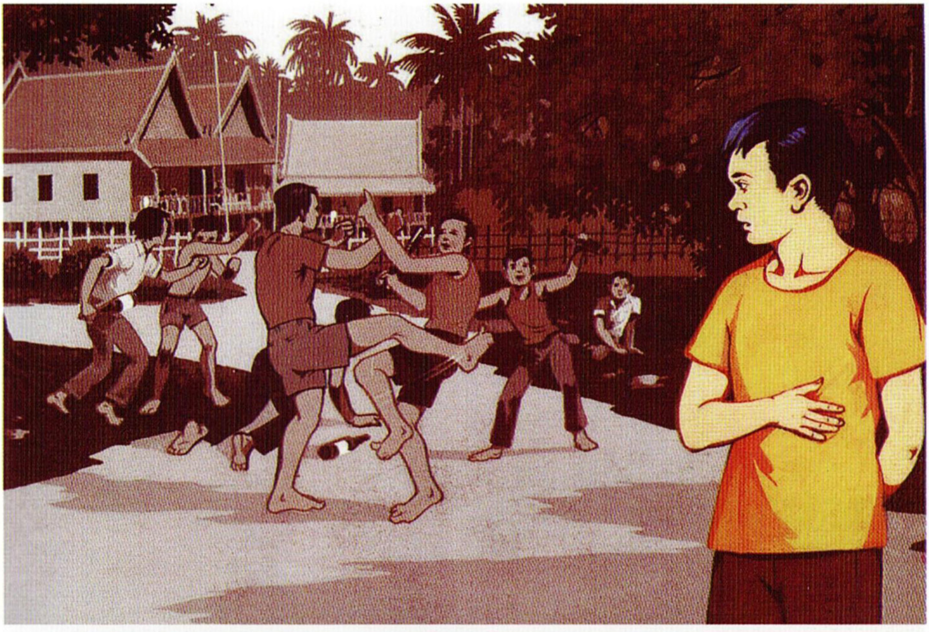
เมื่อไปวัด คุณย่าพาไปกราบพระ เวลาไหว้พระก็จะสอนให้กราบอย่างถูกต้อง ด้วยท่าเบญจางคประดิษฐ์ ไม่ว่าจะกราบพระสงฆ์ กราบพระพุทธรูป ย้ำแล้วย้ำอีกว่า กราบให้เป็นพุทธศาสตร์นะลูกนะ คือ กราบเพื่อจะเอาคุณงามความดีในพระพุทธรูปที่แทนพระพุทธเจ้า หรือคุณของพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ มาให้เกิดขึ้นกับตน

เช่นกราบพระพุทธรูปเพื่อระลึกถึงพระพุทธเจ้าว่าเป็นผู้มีฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา แล้วอธิษฐานว่าฉันจะมีฉันทะในการเรียน ฉันจะมีจิตตะในการจดจ่อการเรียน ฉันจะมีความพยายามในการเรียน ฉันจะเอาจิตใจจดจ่อใคร่ครวญอยู่ในการเรียน อย่างนี้ถือว่าเป็นการไหว้อย่างพุทธศาสตร์

แต่ถ้าไหว้ขอให้ฉันสอบได้โดยไม่ต้องดูตำรา เที่ยวหามรุ่งหามค่ำแล้วก็มาอ้อนวอนให้สอบได้ ไหว้อย่างนี้เป็นไหว้แบบไสยศาสตร์ ไหว้อ้อนวอนบวงสรวง เป็นไหว้แบบไสยศาสตร์

สิ่งอันเป็นคุณธรรมต่าง ๆ เหล่านี้ คุณย่าได้ปลูกฝังให้สิงห์ชัยอยู่เรื่อยมา

ในที่สุด เมื่อคุณย่าตาย พ่อแม่ก็ได้นำครอบครัวพี่น้องทั้งหมดกลับมาอยู่รวมกันที่บ้าน แล้วภาพใหม่ที่บีบคั้นหัวใจสิงห์ชัยก็เกิดขึ้น

ลานตักบาตรที่คุณย่าเคยตักบาตร มีพระสงฆ์นุ่งห่มกาสาวพัสตร์เหลืองอร่ามมารับบาตรทุกเช้า บัดนี้กลายเป็นลานวิวาท เพราะพี่ชายของเขาใช้จัดงานปีใหม่ งานวันคริสต์มาส งานวันวาเลนไทน์ และงานอะไรต่อมิอะไรไปตามเรื่อง

ในที่สุด ภาพที่เคยงดงามเห็นพระห่มจีวรเหลืองอร่ามมาบิณฑบาตก็ขาดไป เหลือแต่ภาพของการวิวาท ตีรันฟันแทง ชกต่อย เอะอะโวยวาย

สิงห์ชัยยืนดูด้วยความสังเวชใจ

ห้องพระของคุณย่าที่เขาเคยเข้ามาสวดมนต์ภาวนา บัดนี้กลายเป็นห้องไพ่ของคุณแม่และเพื่อน ๆ ที่มานั่งเล่นกันอย่างเพลิดเพลินจนบางคนบ้วนน้ำหมากใส่กระป๋องแล้วลืม นึกว่าเป็นแก้วโอเลี้ยง ยกขึ้นดื่มอย่างน่าสังเวชใจ เขาเฝ้าดูด้วยความสังเวชอย่างเหลือเกิน

ความสังเวชนี่เองได้กระตุ้นพุทธะ คือธาตุแห่งความเป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ให้เกิดขึ้นแก่สิงห์ชัย ความสลดสังเวช ความระคาย ความมัวเมา ประมาท ได้ถูกขยับตัวขึ้นจากหัวใจของเด็กน้อยวัยสิบขวบผู้นี้

เด็กน้อยผู้นี้เป็นคนประหยัด คุณย่าให้ทำงานเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น วิดน้ำเรือ ขึ้นต้นหมาก แล้วให้ค่าขนมต้นละห้าสิบสตางค์ ต้นละสลึง เขาก็เก็บออมไว้ในกระปุกออมสิน

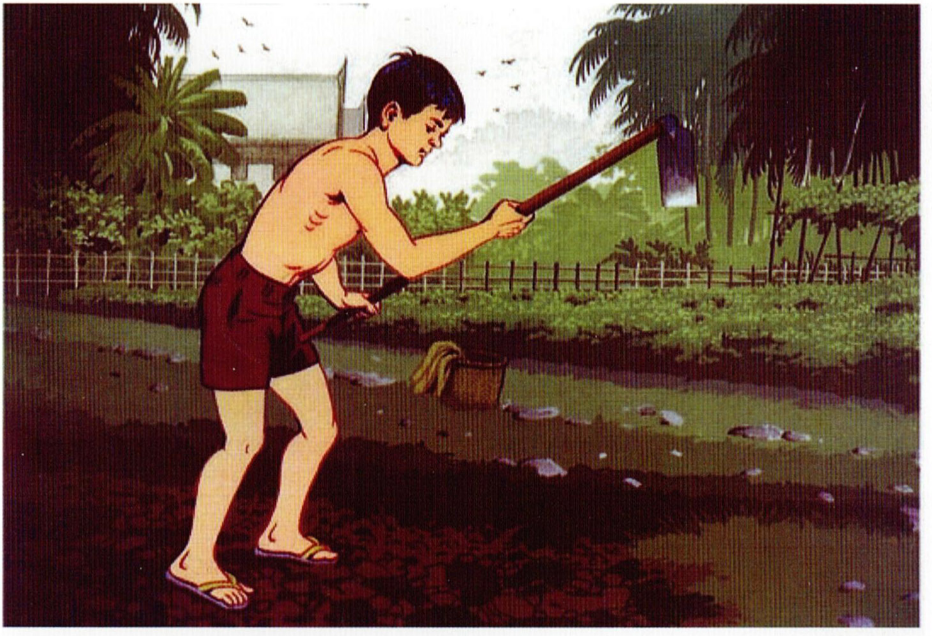
วันหนึ่ง เขาพบว่ากระปุกออมสินถูกทุบแตกกระจาย สตางค์ไม่เหลือเลยสักบาทหนึ่ง เขาก็ไม่ร้องไห้ เขาไม่เสียดายเงินหรอก แต่เขาเสียดายความเป็นผู้มีมนุษยสมบัติของคนในบ้าน คือคนในบ้านเขาขาดมนุษยสมบัติ ไม่มีศีลสมบัติ มีความประพฤติผิด มิจฉาทิฏฐิครอบงำจนกระทั่งเขารู้สึกสะอิดสะเอียนใจเป็นที่สุด

นับตั้งแต่คุณพ่อคุณแม่และพี่น้องมาอยู่ในบ้านนี้ เขาถูกเหตุการณ์บีบคั้นเขย่าความรู้สึกแห่งการอยากหลีกเร้นมากขึ้น

วันหนึ่งพ่อของเขากินเหล้ามาก บังคับให้เขาฆ่าไก่ซึ่งเขาเลี้ยงมันมาด้วยมือตั้งแต่เล็ก เขาถูกบังคับให้ทำบาปโดยไม่มีความปรารถนาที่จะทำ ไม่มีความกระสันต์ ไม่มีความต้องการที่จะทำ แต่ถูกบีบคั้นบังคับข่มขู่ให้ทำ เขาใช้สันมีดกดลงไปบนคอไก่ ไก่ก็ร้อง พ่อเขาไม่พอใจก็ลุกขึ้นมาตบหน้า

ในที่สุดเขาต้องหลับหูหลับตาเชือดลงไป มือต้องเปื้อนบาปเพราะมิจฉาทิฏฐิของคนในบ้านที่บีบคั้นให้เขาต้องทำ

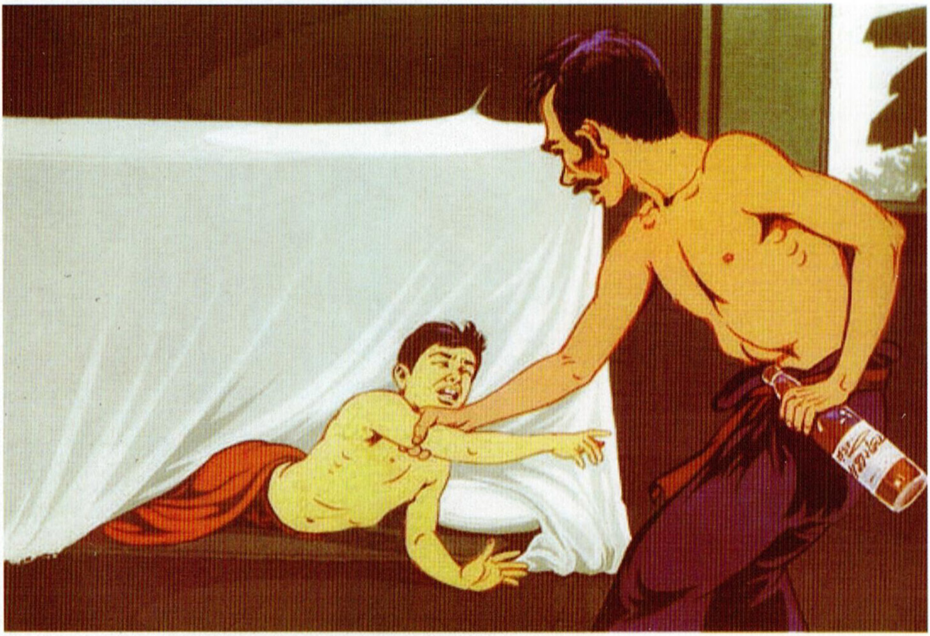
สิงห์ชัยเป็นคนขยันขันแข็ง สนุกกับการงาน ไม่ยอมไปสำราญวิ่งเล่นกับเพื่อน หรือไปในบ่อนเหมือนเพื่อนทั่วไป เขาถือว่าสนุกอยู่กับงาน ดีกว่าไปสำราญอยู่ในบ่อน เขามีอุดมการณ์ของเขาอยู่เสมอ จากคำสอนที่คุณย่าสั่งเอาไว้ว่า

ยอมลำบากเมื่อหนุ่ม ยังดีกว่ากลุ้มเมื่อแก่

ใฝ่ร้อนจะนอนเย็น ใฝ่เย็นจะดิ้นตาย

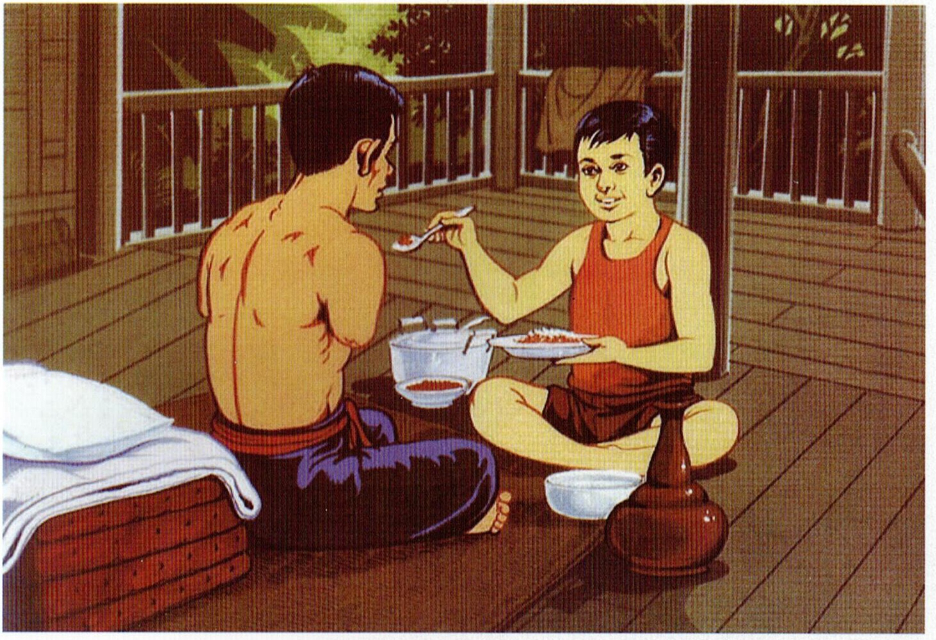
เขาทำไปท่องไป และเขาเชื่อว่า ยอมทำงานให้น้ำออกทางขุมขน ยังดีกว่าให้มันล้นออกทางตา นี่คือคาถาที่เขาท่องเอาไว้

ทำงานไปท่องไป มีความสนุกกับการปลูกผักสวนครัว ไม่ต้องไปวิ่งเตะฟุตบอลให้เหนื่อย ถึงแม้จะเป็นการออกกำลังกายแต่ว่ากินไม่ได้ เขาไม่เอา เขาคิดว่าช่วยครอบครัวทำงานดีกว่า ร่างกายของเขาก็แข็งแรง โรคภัยไม่เกิดได้เหมือนกัน

แต่มีอยู่สิ่งเดียวเท่านั้นที่เขาไม่อยากช่วยครอบครัว มันเป็นความบีบคั้นทางจิตใจที่ไม่อยากทำบาป แต่จำเป็นต้องทำลงไป เหตุก็ด้วยความไม่มีสัมมาทิฏฐิของคนในบ้าน

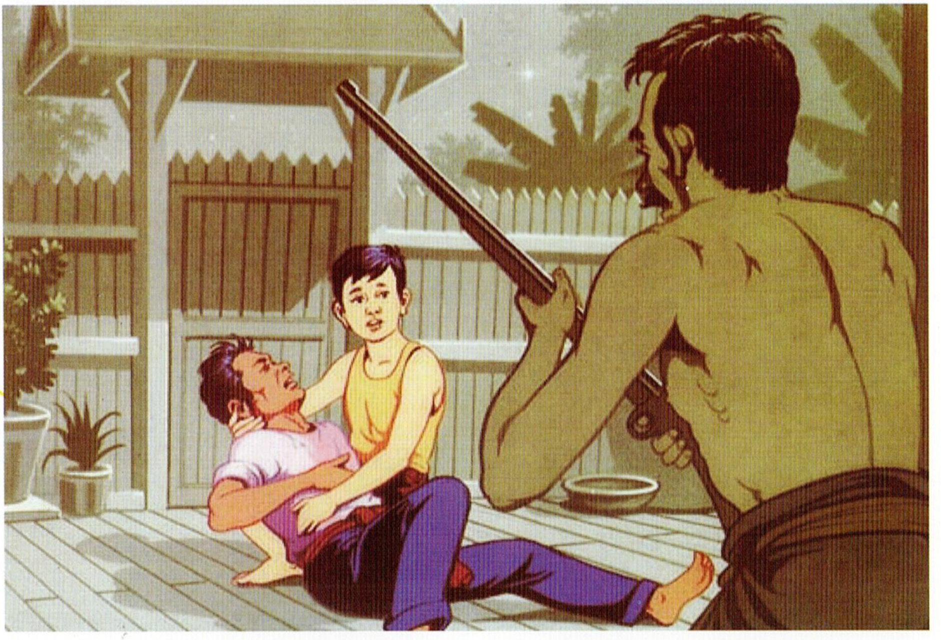
บางทีเขานอนหลับหลังจากทำการบ้านเสร็จไปไม่ทันไร พอห้าทุ่ม หกทุ่ม ตีหนึ่ง พ่อกลับมาจากการเที่ยวเล่นกินเหล้า ก็มากระชากเขาออกมาจากที่นอน สั่งให้ต้มข้าวต้มให้กิน เขาจะร้องวิงวอนอย่างไร ก็ไม่สำเร็จ เพราะบัดนี้คุณพ่อของเขาได้ถูกน้ำเหล้าชำระล้างวิญญาณของความเป็นพ่อไปจนหมดเกลี้ยง สวมวิญญาณโหดในยามดึกดื่นค่อนคืนอยู่เรื่อย ๆ

ในที่สุดธาตุแห่งความเป็นผู้รู้เริ่มประพิมประพายเกิดขึ้นกับเขามากขึ้น ๆ

เขามีพี่ชายคนหนึ่ง ชื่อ นายคบมิตร ปกติชอบคบมิตรชั่ว มั่วกับเพื่อน ชอบตีรันฟันแทง จนโดนระเบิดแขนขาด แต่ก็ยังปากร้าย เมื่อนำอาหารมาป้อนให้ไม่ทัน ก็พูดด่าว่าเดี๋ยวจะถีบ เดี๋ยวจะเตะ ทั้ง ๆ ที่แขนไม่มี

ธาตุพุทธะยิ่งถูกเขย่าหนักขึ้นเรื่อย ๆ ตามลำดับ

พี่ชายของเขาอีกคนหนึ่งชื่อนายเที่ยว มีปกติชอบเที่ยวกลางคืนเป็นที่สุด พ่อไม่ให้ไปก็ยังแอบหนีไปเที่ยว

คืนหนึ่ง เวลาตีสอง นายเที่ยวกลับมาพบประตูบ้านปิดอยู่จึงปีนรั้วเพื่อขึ้นบ้าน พ่อคิดว่าขโมยเข้าบ้านจึงเอาปืนส่องยิงไปตาย

สิงห์ชัยผวาไปประคองพี่ชายแล้วถามว่า พ่อยิงลูกของพ่อทำไม พ่อก็บอกว่า ไม่รู้นี่ นึกว่าโจรเข้าบ้าน ก็มันหนีไปเที่ยว

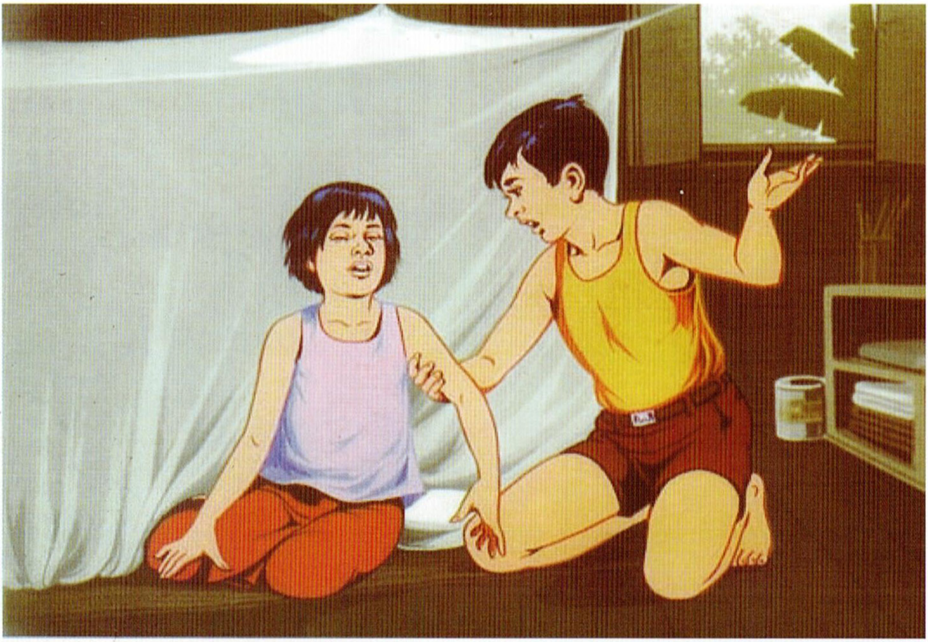
สิงห์ชัยเคยได้ยินพระเทศน์และคุณย่าสอนไว้ว่า การเที่ยวกลางคืนเป็นอบายมุข เป็นปากทางแห่งความเสื่อม บัดนี้พี่ชายของเขาถึงจุดเสื่อมอันนั้นแล้ว เสื่อมทั้งทรัพย์สิน เสื่อมทั้งชีวิต และเสื่อมไปถึงคุณพ่อด้วยที่ต้องฆ่าลูกของตัวเอง

ในที่สุดธาตุพุทธะเริ่มเขย่าขึ้นเรื่อย ๆ ทุกวันธาตุพุทธะจะถูกเขย่าถูกปลุกไม่หยุดหย่อน คำว่า **นิพพิทา** คือความเบื่อหน่ายกับการคลุกคลีอยู่กับหมู่ญาติที่ปราศจากธรรมะเริ่มเกิดขึ้นอย่างรุนแรง

ต่อมา พี่สาวของเขาหายไปหลายวัน พี่สาวคนนี้ชื่อว่า รื่นเริง มีปกติเถิดเทิงอยู่ที่ไหนไปที่นั่น มีดิ้นมีเต้นมีรำมีร้องที่ไหนไปที่นั่น แล้วชอบไปกับผู้ชายด้วย เรียกว่าร่านตั้งแต่เล็ก ๆ

ผลที่สุด เขาเที่ยวตามหาไปตามหามา ก็พบว่าพี่สาวถูกข่มขืนฆ่าเปลือยกาย ตายอยู่ห่างจากบ้านประมาณสองกิโล เขาก็ได้รำพึงขึ้นว่า นี่คือโทษแห่งการดูการละเล่น เที่ยวไปโดยไม่ควบคุมใจ จึงได้ต้องสูญสิ้นชีวิตไปเพียงเท่านี้เอง

เขามีน้องสาวอยู่คนหนึ่งชื่อสายใจ นอนตื่นสายเป็นประจำทุกวัน ปลุกลุกขึ้นมาแล้ว นึกว่าจะลุกไปล้างหน้า พอเขาเดินจากไปก็หลับพับไปอีก หัวออกมานอกมุ้ง ยุงกัดก็ยังไม่ยอมลุก เป็นอย่างนี้แล้วเป็นแล้วเป็นเล่า

เขารู้สึกถูกเขย่าขึ้นเรื่อย ๆ ธาตุพุทธะไม่ได้ซึมเซาเหมือนใคร ๆ ทั้งหลาย เขาไม่ได้คิดฆ่าตัวตาย แต่เขาจะฆ่าความวุ่นวายในชีวิตให้มันสงบลงให้ได้

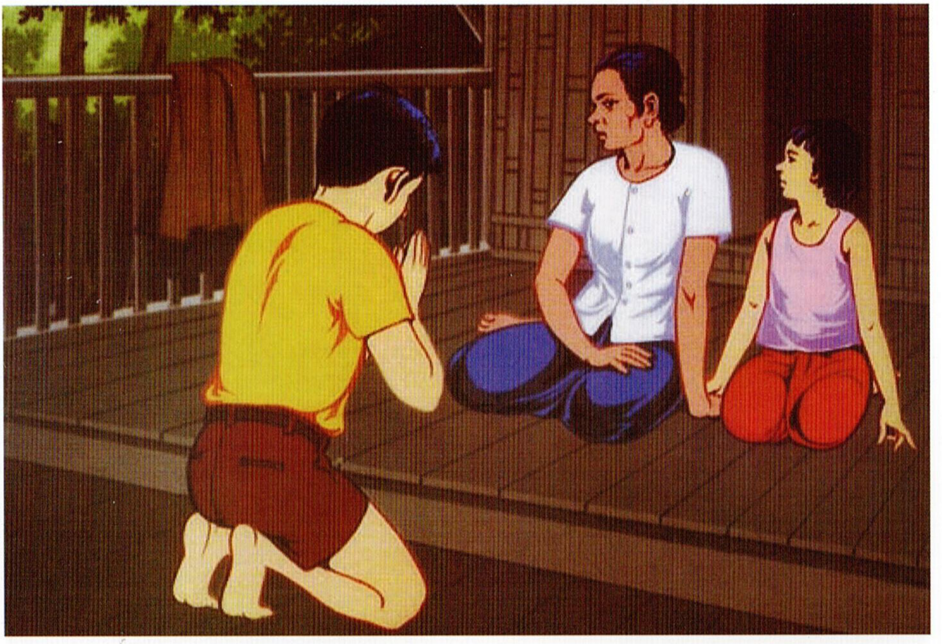
เขาเป็นคนมีเมตตาปราณี ไม่ชอบแสวงหาความสุขบนความทุกข์ของผู้อื่น แต่ก็ถูกเพื่อนคาดคั้นชักชวนให้ไปเที่ยวเล่นด้วยกัน

เพื่อน ๆ พากันไปยิงนก ยิงตกลงมาตายตั้งหลายตัว แล้วสิงห์ชัยก็ถูกบังคับให้ยิงบ้าง พอยิงเข้าไปแล้วก็ปรากฏว่าถูกนกตัวหนึ่งตกลงมา แต่พอเข้าไปจับมันไม่ตาย มันกลับอ้าปากร้อง ทำตาปริบ ๆ เหมือนต่อว่าต่อขาน

จะเป็นเพราะนกพูดได้ หรือว่าธาตุพุทธะของเขาเบ่งบานก็ไม่ทราบ เขาจึงได้ยินเหมือนเสียงนกมันต่อว่า อะไรกันนะ ไม่มีความสุขอย่างอื่นจะหากันได้อีกแล้วหรือ จึงต้องแสวงหาความสุขบนความเจ็บปวดรวดร้าวและความทุกข์ของพวกเราที่บินโฉบไปโฉบมาอยู่บนท้องฟ้าอย่างไม่ได้มีการเบียดเบียนใครเลย

ทำไม ไม่มีความสุขอย่างอื่นจะหากันอีกแล้วหรือ เจ้ามนุษย์หน้าโง่

เขาได้ยินคำนี้ รู้สึกว่ามันเสียดแทงหัวใจเหลือเกิน

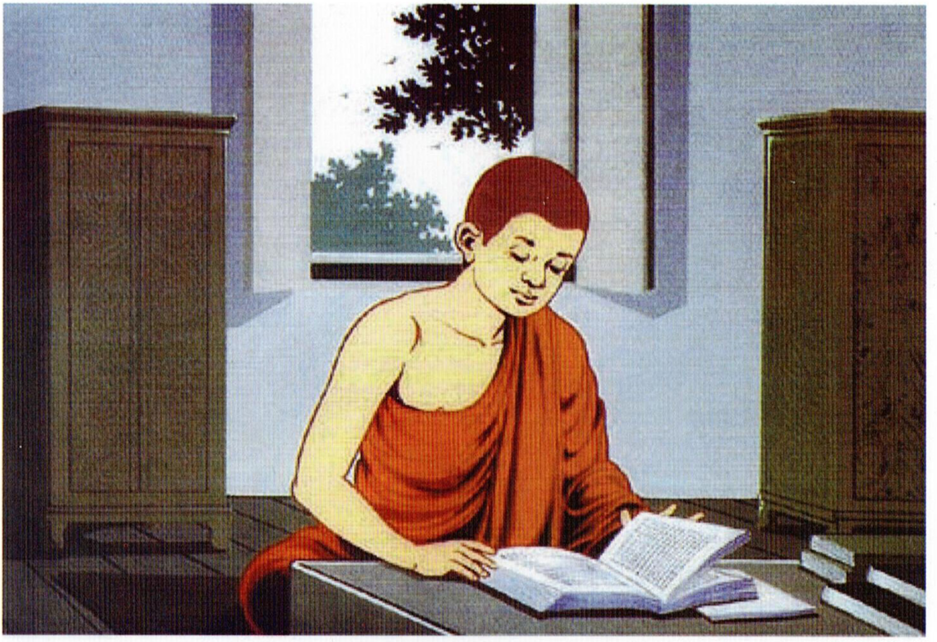

เมื่อโรงเรียนปิดเทอมภาคฤดูร้อน ได้มีการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนขึ้นที่วัดหนึ่ง เขาได้เข้ามากราบเท้าคุณแม่แล้วก็ขอบวช แต่คุณแม่ห้ามว่า อย่าบวชเลยลูก ลูกเป็นคนดีแล้ว ขยันขันแข็งอย่างนี้ แม่จะได้พึ่งพาอาศัย

สิงห์ชัยบอกแม่ว่า แม่มีลูกตั้ง ๖ คน จะถวายพระพุทธเจ้าสักคนไม่ได้เชียวหรือ ต่อรองกันไปต่อรองกันมา ปรากฏว่าคุณแม่ให้บวชแค่ ๗ วัน สิงห์ชัยบอกว่าอย่าให้ต้องรับปากเลย ศรัทธาแค่ไหนฉันก็บวชแค่นั้นแหละ แม่ก็ไม่ยอม

เมื่อคุณแม่ไม่ยอม สิงห์ชัยก็ยื่นคำขาดว่า ถ้าแม่ไม่ให้บวช ฉันจะทำเหมือนสาวกรูปหนึ่งของพระพุทธเจ้าชื่อ รัฐปาละ ที่นอนเกลือกกลิ้ง ไม่ยอมกินข้าวกินน้ำจนใกล้ตาย เพราะแม่ไม่ให้บวช

พอโดนคำนี้เข้า คุณแม่ซึ่งรู้นิสัยเจ้าคนนี้ดีว่ามันพูดจริงและทำจริง ก็ยอมอนุญาตให้บวชได้ แต่มีข้อแม้ว่า โรงเรียนเปิดต้องสึก สิงห์ชัยก็นิ่ง

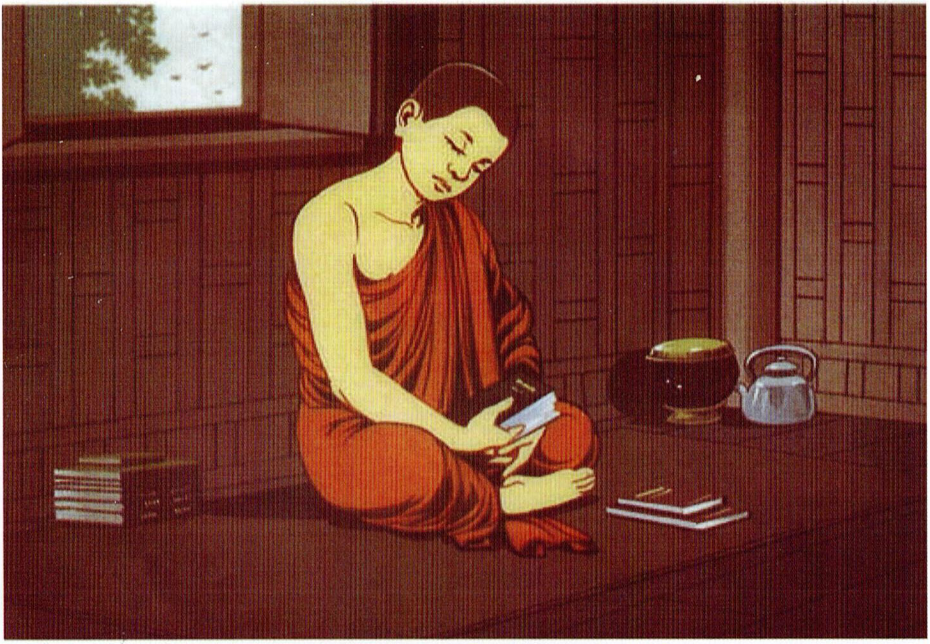

สิงห์ชัยได้ไปบวช มีสามเณรบวชพร้อมกันเป็นร้อย ๆ มีแต่คนเร่งอยากจะสึกหนีสึก บางองค์ไปสึกใต้ต้นตาลก่อนกำหนด แต่เณรสิงห์ชัยองค์เดียวเท่านั้นที่ไม่ยอมสึก

เณรสิงห์ชัยเล่าให้อาจารย์ฟังแล้วสรุปความให้ทราบว่านี่แหละที่เป็นเหตุผลให้ไม่อยากสึก

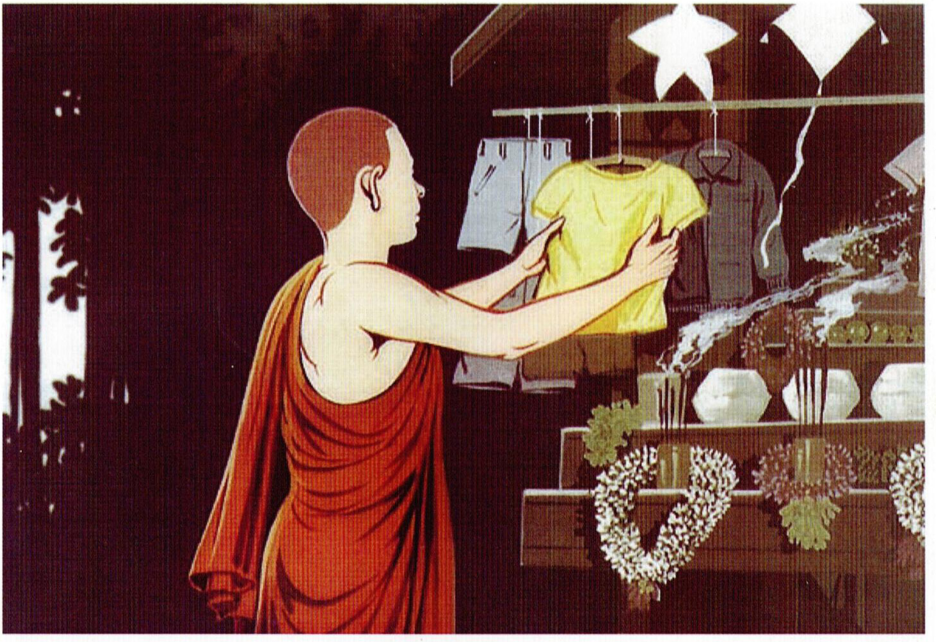
เณรบอกอาจารย์ว่าขอให้ผมได้อยู่เถอะ แต่อาจารย์บอกว่ากลัวว่าจะไปไม่รอดไม่ตลอด การเรียนก็ไม่ทันเขา อยู่ทางนี้ก็ไปไม่ถึงสิ้นสุดพรหมจรรย์ได้ การศึกษาก็ไม่ทันเขา จะลำบาก อนาคตจะสียนะ

แต่สิงห์ชัยก็ยังยืนยันด้วยความมั่นใจว่า ผมมั่นใจที่สุดว่าจะอยู่ได้ตลอดไป

อาจารย์ชี้แจงว่าถึงจะบวชอยู่ก็ยังต้องเล่าเรียน ไม่ใช่ขี้เกียจเรียนแล้วหนีมาบวช สามเณรยืนยันว่าจะไม่ขี้เกียจ ไม่ว่าอาจารย์จะมีอะไรให้เรียน ก็จะเรียนทุกอย่างที่เป็นประโยชน์ในการดับทุกข์ อาจารย์จึงให้รีบเรียนนักธรรมตรี โท เอก ที่เป็นคำสอนโดยย่อ ๆ ที่รวบรวมไว้อย่างมีลำดับชัดเจน

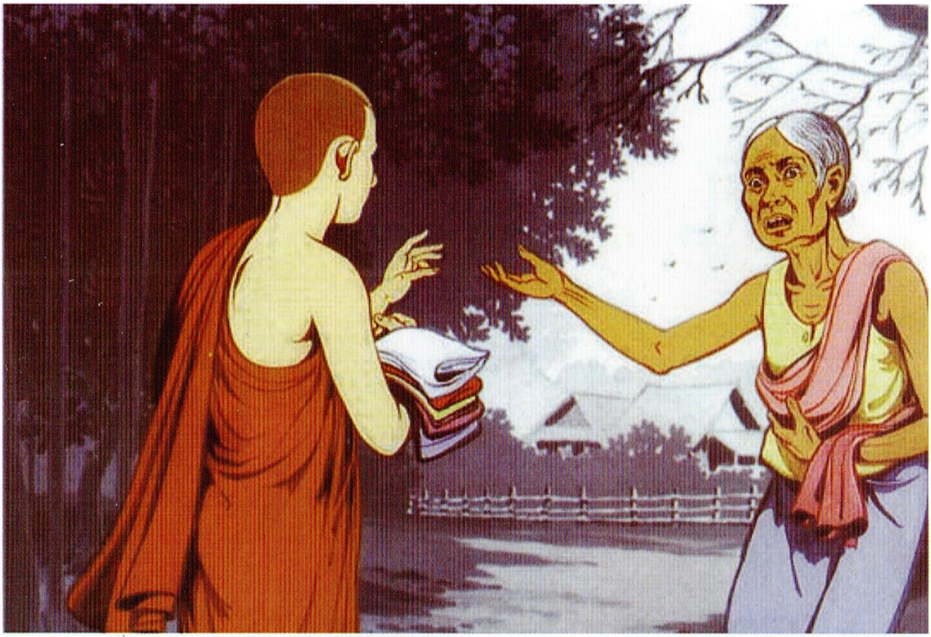
สามเณรสิงห์ชัยก็เริ่มเรียนอย่างจริงจังและขมีขมัน มีความขยันเป็นพิเศษ ดูหนังสือและมีการอธิษฐานจิตไม่เหมือนใคร ไม่นอนกลางวัน หลับยังไงก็นั่งพิงฝาหลับแต่ไม่ให้หลังแตะเสื่อ จึงเป็นเหตุให้เขาได้มีความสุขอยู่กับการเรียนธรรมะ เพราะยิ่งเรียนยิ่งรู้ ยิ่งรู้ก็ยิ่งลึกซึ้ง ยิ่งซาบซึ้ง เมื่อยิ่งซาบซึ้งก็ยิ่งศรัทธา เมื่อยิ่งศรัทธาก็ยิ่งมีความเพียรที่จะทำให้ศรัทธานั้นถึงเป้าหมาย

เมื่อมีความเพียรติดต่อกันอย่างสืบเนื่องก็เกิดปัญญาขึ้นตามลำดับ เณรสิงห์ชัยจึงสอบได้นักธรรมอย่างสบายมาก

เมื่อเขามีความรู้ ความรู้นี่เองที่ทำให้เขาเริ่มทำอะไรไม่เหมือนใคร เมื่อเขาเห็นในวัดนั้นมีศาลเจ้า แล้วมีคนเอาผ้า เอาพวงมาลัยไปห้อยไปแขวนไว้มากมาย เขาก็เริ่มตระหนักว่าการเอาเสื้อไปแขวนไว้เยอะแยะนี้ไม่ใช่การกระทำที่เป็นพุทธศาสตร์ ไม่ใช่พุทธบริษัท

ในขณะเดียวกัน เขาก็เห็นเด็กยากจนรอบ ๆ วัด เสื้อผ้าขาดกระรุ่งกระริ่งบ้าง ไม่มีเสื้อผ้าจะใส่บ้าง เขาจึงคิดจะเอาเสื้อผ้าที่ศาลเจ้านั้นไปให้เด็ก

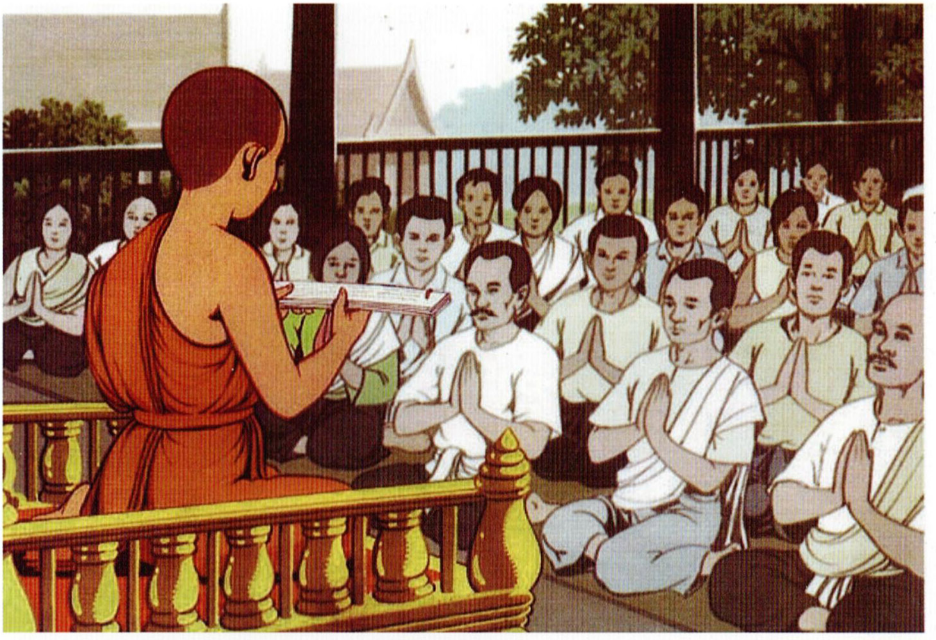
แต่แล้วเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดก็เกิดขึ้นกับเขาคือ ยายชื้น ซึ่งนับถือศาสนามาหลายปี แต่เป็นผู้ไม่รู้เรื่องพุทธศาสนาที่แท้จริง แกก็ตำหนิการกระทำของเณร โดยอ้างว่าเมื่อทำอย่างนั้นเจ้าในศาลจะโกรธและทำโทษ อาจจะถึงกับหักคอตายก็ได้ ไปเอาเสื้อผ้านั้นออกมาทำไม

เณรเถียงว่า เจ้าในศาลนั้นไม่มีศีลเลยหรือ จะทำได้แม้กระทั่งหักคอเณรเชียวหรือ ช่างไม่กลัวบาปเลยหรือ

ปรากฏว่ายายชื้นก็ตอบไม่ถูกเหมือนกัน ยายชื้นงง เพราะไม่เคยคิดว่าจะเจอคำถามนี้ เณรสิงห์ชัยถามยายชื้นว่า โยมนับถือผู้ไม่มีศีล นับถือผู้ที่ชอบหักคอคนนั้นคนนี้หรือ

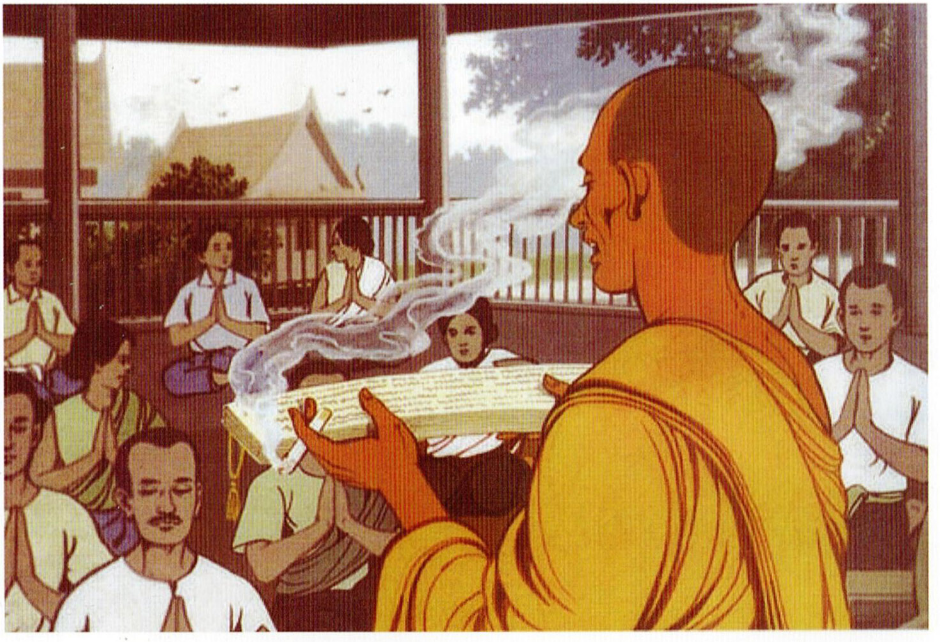
ยายชื้นว่าฉันไม่นับถือหรอก แต่ฉันนับถือเจ้า ฉันเอาเสื้อผ้ามาให้เจ้าท่านใช้ เณรมาเอาไปทำไม

เณรก็บอกว่าจะเอาไปให้เด็กที่มันไม่มีเสื้อผ้าใช้ ไอ้ที่มองเห็นตัว ไม่มีจะใช้ ทำไมไม่ให้ ไอ้ที่มองไม่เห็นตัว ไม่รู้ว่าเขาจะใช้หรือเปล่า ทำไมเอาไปให้ พูดกันไปพูดกันมาด้วยเหตุผล ปรากฏว่ายายชื้นเถียงสู้สามเณรไม่ได้ จึงยอมรับว่าตัวเองรู้ศาสนาแบบผิด ๆ จึงทำให้ปฏิบัติผิด

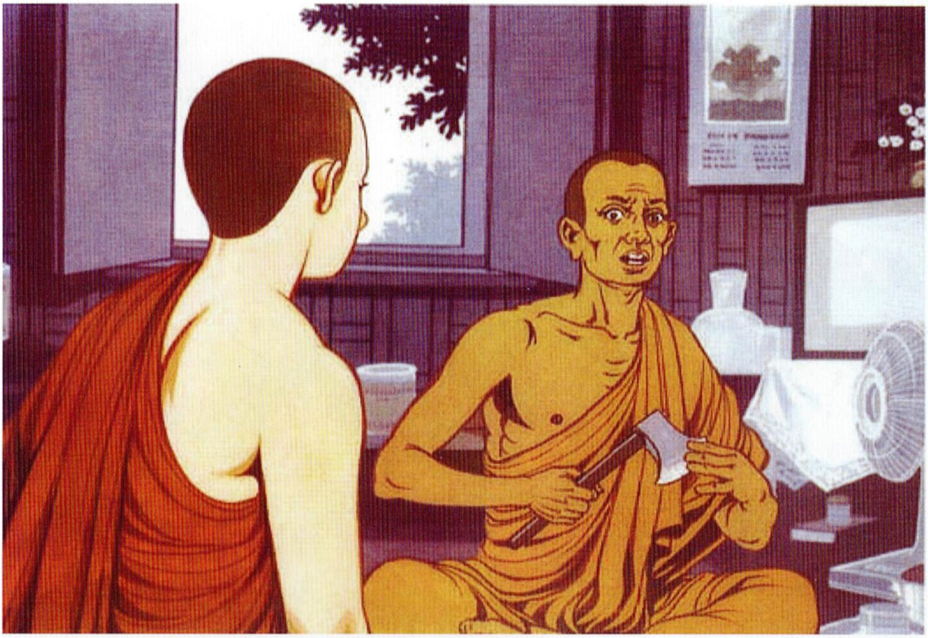
ในเทศกาลเข้าพรรษานี้ ทางวัดจัดให้มีการเวียนกันเทศน์ระหว่างพระกับเณร

วันไหนที่สามเณรขึ้นเทศน์ ญาติโยมจะฟังอย่างหูผึ่งตาตั้ง เพราะสามเณรเทศน์แบบประยุกต์และแตกฉาน ไม่ใช้คำบาลีอย่างเดียวจนชนิดที่คนฟังไม่รู้เรื่อง คนเทศน์ก็ไม่รู้เรื่อง

แต่มีพระนักเทศน์อยู่องค์หนึ่งชื่อหลวงตาติด ซึ่งติดสมชื่อ ขณะที่เทศน์ก็สูบบุหรี่ควันโขมงไปด้วย แต่ก็ยังเทศน์ว่า เหล้าไม่ดี บุหรี่ไม่ดี อาตมารู้หมด แต่ว่ายังอดไม่ได้

วันหนึ่งสามเณรเดินผ่านมา หลวงตาก็เรียกเข้ามาถามไถ่ และสรุปบอกเณรว่า ถึงเณรจะเทศน์แล้วมีคนสนใจมาก แต่ก็ไม่มีใครเอาใจใส่ดูแลเลยว่าเณรต้องการอะไรบ้าง ไม่เห็นมีใครเอาอะไรมาให้เณรเลย

ดูอย่างฉันซิ เขาเอาของติดกัณฑ์เทศน์มาถวายอย่างที่ฉันต้องการทั้งนั้นเลย เป็นต้นว่า ขวานบ้าง พัดลมบ้าง

เณรแย้งว่า ที่เขาติดกัณฑ์เทศน์ด้วยขวานกับพัดลม เขาแอบสอนธรรมะให้หลวงตานะ

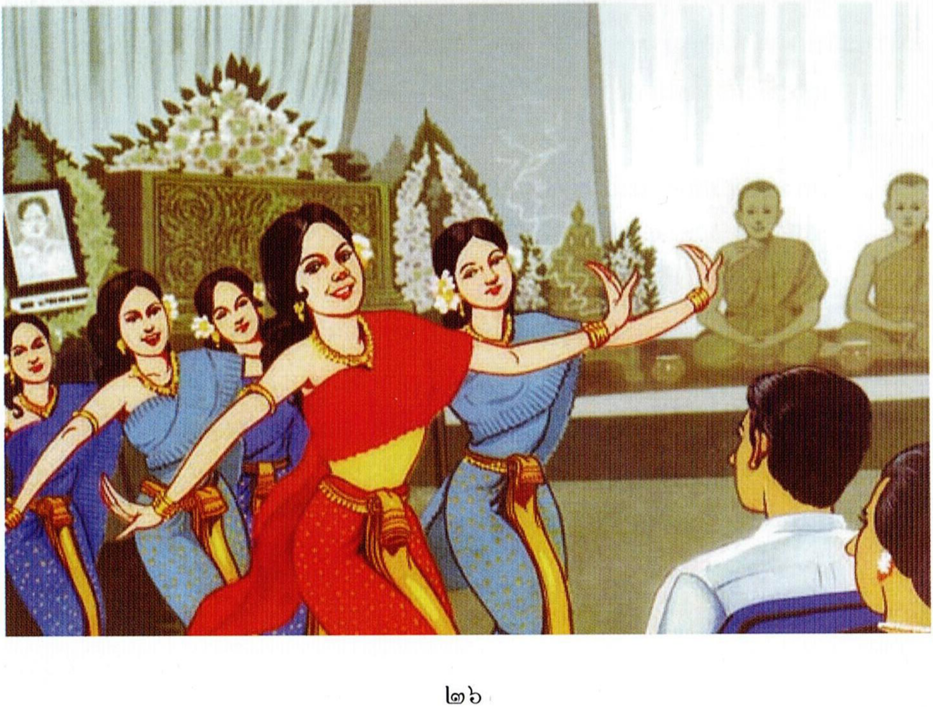
หลวงตาสงสัยว่าจะเป็นการสอนธรรมะได้ยังไง เณรจึงอธิบายให้ฟัง

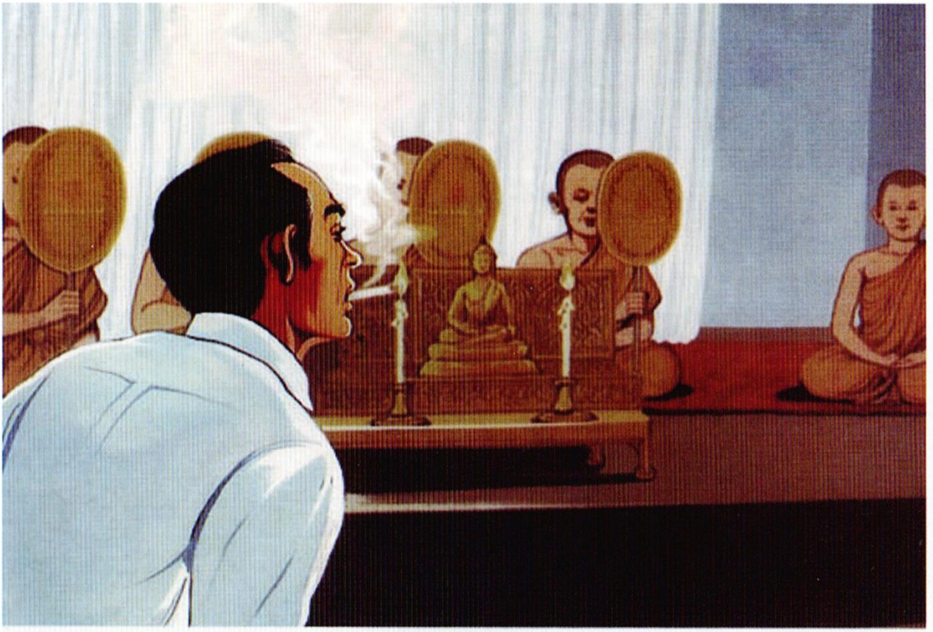
หลวงตาเที่ยวเทศน์ว่าเหล้าไม่ดี บุหรี่ไม่ดี แต่ตัวเองยังสูบ ยังติด เปรียบเหมือนกับขวาน ที่มันถากอะไรได้ทุกอย่าง แต่ว่าด้ามมันเองมันถากไม่ได้

เมื่อโดนเณรว่าอย่างนี้ หลวงตาก็ชักโกรธ พอเห็นหลวงตาโกรธ เณรก็ถามต่ออีกว่า หลวงตา โกรธนี่นะมันร้อนใจหรือเย็นใจ เมื่อหลวงตาตอบว่าก็ร้อนใจนะสิ เณรจึงได้ทีบอกว่าพัดลมนั้น เขาก็ติดกัณฑ์เทศน์สอนหลวงตาให้เห็นธรรมชาติของพัดลมที่มัวแต่เป่าให้คนอื่นเย็นทั้งที่ก้นตัวเองมันร้อน

ในที่สุดหลวงตายิ่งโมโหใหญ่

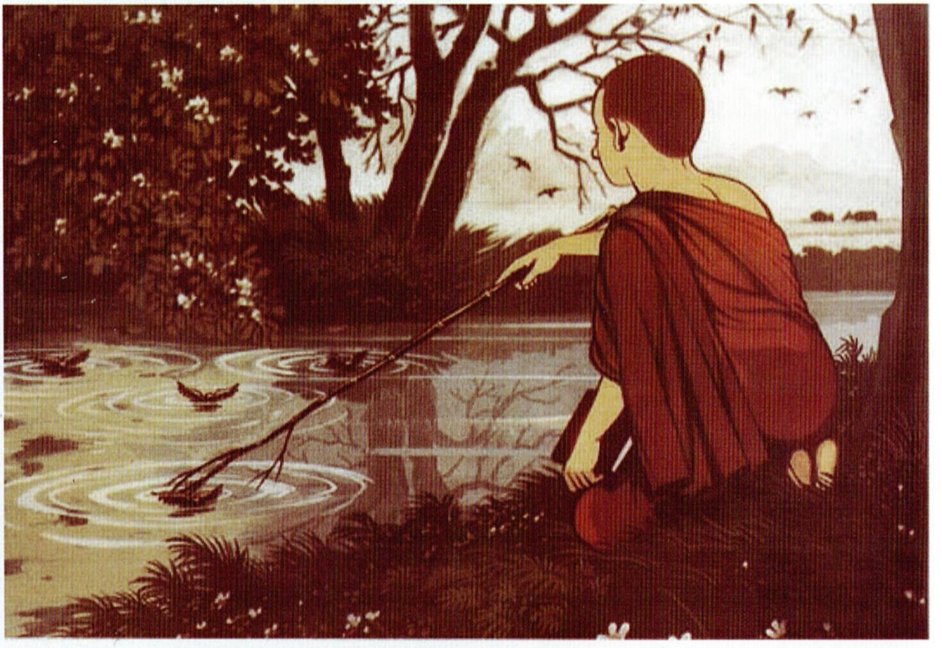

ต่อมา สามเณรเริ่มสังเวชใจในงานศพของพุทธบริษัท ที่เพียงแค่ทำคนให้เป็นขี้เถ้า ถึงกับต้องหมดเงินเป็นหมื่นเป็นแสน กลับกลายเป็นงานเผาทรัพย์ไม่ใช่เผาศพ

มีการหาหมอลำมาร่ำมาร้อง มีผู้หญิงมาแต่งตัวยั่วอยู่หน้าพระอภิธรรม จนกระทั่งพวกหลวงตามองกัน ไม่ได้มีความสงบสุข

พอพระสวดอภิธรรมจบ ปี่พาทย์รัว นางรำก็รำพรืดออกมาทีเดียว สไบเฉียงแทบจะปาดหัวพระไปเลย ดูเถอะ พวกพุทธบริษัทนี้ทำอะไรกันแปลก ๆ

บางคนไม่มีความเคารพในพระรัตนตรัยเลย นึกอยากจะสูบบุหรี่ ก็สูบ มัคทายกบางคนนี่ถึงกับไปยืนสูบบุหรี่ต่อหน้าตู้อภิธรรม น่าเอาตาลปัตรโขกหัวเหลือเกิน

แล้วงานศพก็มักจะชอบจุดพลุ จุดตะไลไฟพะเนียง จนเป็นเหตุให้ฝูงนกหลังวัดเสียชีวิตไปหลายตัว ลูกนกกำลังปีกอ่อนมาบินร่อนเล่นที่ปากรัง พอเสียงพลุดังปึงปังขึ้นมามันตกใจก็เลยบินพลัดตกลงมาตาย

พอไปถามโยมเจ้าภาพว่าจุดพลุทำไม โยมบอกจุดเพื่อส่งวิญญาณคนตายให้ขึ้นสวรรค์ นกมันก็คงจะนึกในใจว่า แล้วเจ้าภาพก็ส่งพวกมันลงนรกไปด้วยอย่างนั้นหรือ

แล้วบางทีก็เหลือเกิน สามเณรเคยได้เห็นคนทำพลุกับคนที่จะมาติดต่อเอาพลุไปจุดในงานศพ ต่อรองกัน คนทำพลุจะคิดตูมละร้อยห้าสิบ คนติดต่อขอให้คิดร้อยเดียว คนทำถึงกับอวดอ้างสรรพคุณว่าอย่าต่อเลย พลุของเขามีมาตรฐาน ถ้าจุดแล้วกระเบื้องวัดไม่ร่วงไม่เอาเงิน

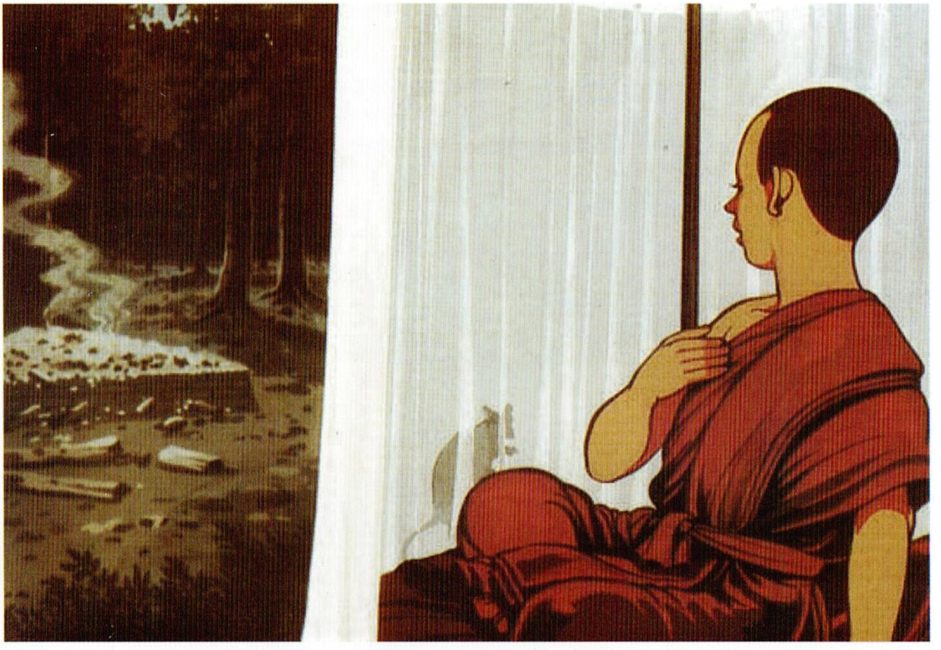
ในที่สุดมันก็เป็นความรู้สึกที่สวนทางกันเสียแล้ว ระหว่างความรู้ที่สามเณรได้ศึกษาในพุทธศาสนากับการกระทำของชาวบ้านที่อ้างตัวเองว่าเป็นพุทธบริษัท เกิดการขัดแย้งกันอย่างรุนแรงขึ้นในหัวใจ

ในความรู้สึกของสามเณร วัดได้กลายเป็นสถานที่เพื่อกิจกรรม วัดที่เณรอยู่ก็กลายเป็นวัดสร้าง วัดเสก วัดสนุก ไม่ใช่วัดสอน วัดสงบ

วัดมีหลายประเภท บางวัดก็เป็นวัดสร้าง สร้างทั้งปีทั้งชาติ เรี่ยไรสร้างทั้งปีจนโยมเพลียบุญไปตาม ๆ กัน บางวัดก็เป็นวัดเสก เสกกันจนไฟไหม้โบสถ์เป็นหลัง ๆ ไปเลย บางวัดก็เป็นวัดสวด ตั้งสวดศพทั้งปี นอกจากสวดศพ ยังมีสวดภาณยักษ์ โอย ยังกับหมาหอนเลยทีเดียว บางวัดก็เป็นวัดสนุก มีคนประกาศดังลั่นออกมาจากวัดว่า เชิญท่านสาธุชนเที่ยวงานคืนนี้ เป็นการกุศลอย่างยิ่ง

พี่ชายของเขาก็ได้ตายไปเพราะเที่ยวกลางคืน พี่สาวของเขาก็เที่ยวดูการละเล่นจนตายไปแล้ว นี่วัดยังจะมาชวนให้ไปดูการละเล่น แล้วยังบอกว่าได้กุศลอย่างยิ่งอีกหรือนี่ เขายิ่งมีความรู้สึกขัดแย้ง

ในที่สุด เมื่อออกพรรษา สามเณรจึงตัดสินใจออกเดินธุดงค์ร่วมกับอาจารย์อินทรโชติ

คืนแรกของการเดินธุดงค์ อาจารย์ชวนไปปักกลดในป่าช้าเลยทีเดียว ทำให้สามเณรหวาดผวา กลัว นอนไม่หลับ

รุ่งเช้าอาจารย์สอนเณรว่า คนกลัวผีคือคนนับเลขไม่เป็น ถ้านับเป็นแล้วจะไม่กลัว แล้วก็ให้ลองนับซิว่าผีกับเราใครจะมีอะไรมากกว่ากัน

ผีมีมือไหม มี เรามีมือไหม มี

ผีกินอาหารได้ไหม ไม่ได้ เรากินอาหารได้ไหม ได้

ถ้าอย่างนั้นแล้วมันจะเอาแรงที่ไหนมาสู้กับเรา

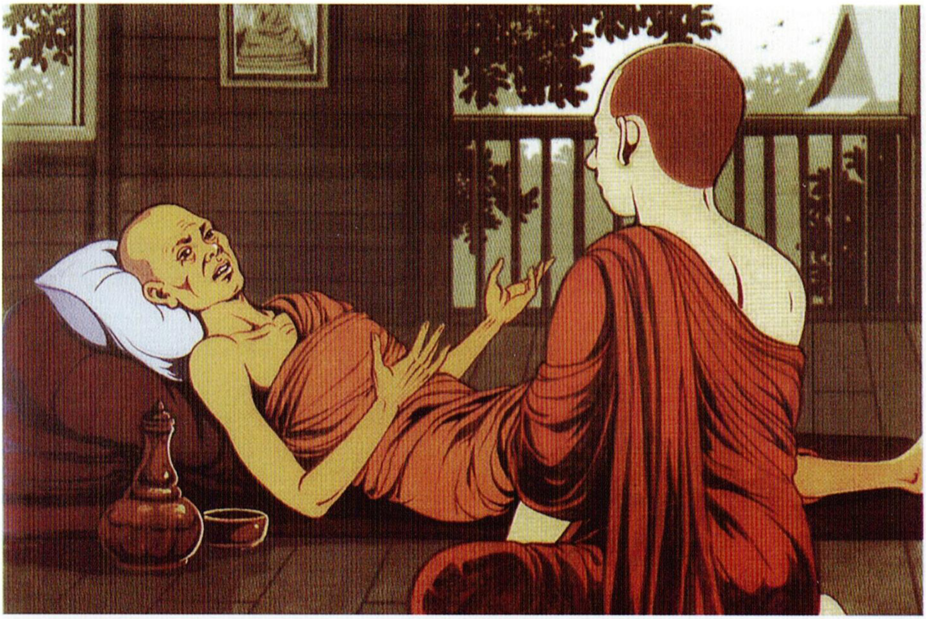
อาจารย์พูดชี้ให้เห็นเหตุผลต่อไปว่า ปลาเมื่อมันตายแล้วเขาแกะเนื้อออกหมดนั่น เรียกว่าก้างปลา คนตายเนื้อหลุดออกหมดแล้ว จะเรียกว่าก้างคนบ้างไม่ได้หรือไง จะกลัวอะไรกับไอ้ก้างคน

เท่านั้นเอง สามเณรก็รู้สึกเข้มแข็งขึ้น รู้สึกว่าตัวเองโง่ไปมากที่หลงกลัวสิ่งที่มีอะไรน้อยกว่าเราตั้งเยอะ

เมื่อสามเณรเกิดความเข้มแข็ง เกิดปัญญาที่จะต่อสู้กับความกลัวขึ้นมา ก็กลับไปอยู่ในกลด ปรากฏว่าเจ้าช้างเกิดเดินซุ่มซ่ามผ่านมาทางกลดเข้าพอดี

สามเณรไม่รู้จะทำอย่างไร จะไล่ก็ไม่ได้ จะออกไปก็กลัวมันตามเหยียบ เมื่อมันเข้ามาใกล้เต็มทีก็เลยก้มหน้าผลุบลงกับพื้น บังเอิญจมูกเกิดได้จังหวะไปสวนกับยอดหญ้า หญ้ามันสวนเข้าไปในรูจมูกพอดี เลยจามพรืด ช้างตกใจเผ่นชนกลดราบ แต่ไม่เหยียบเณร ในที่สุดก็เลยรอดตัวไป

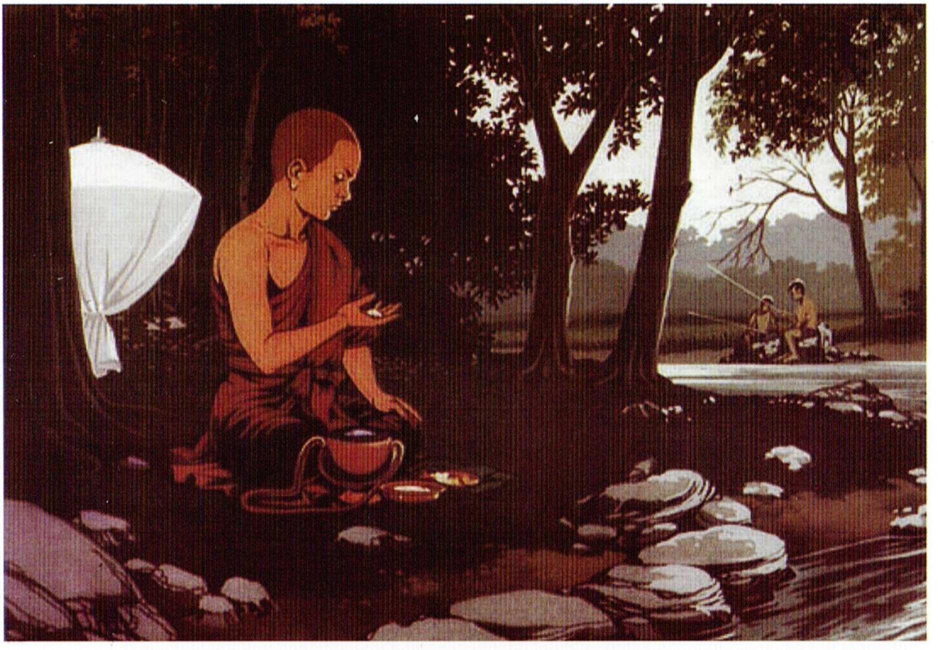

วันหนึ่งเณรได้ทราบข่าวว่า มีหลวงตาองค์หนึ่งป่วยเป็นโรคไข้โป้ง คือถูกยิง เณรจึงไปเยี่ยม

หลวงตาองค์นี้มีปกติชอบจับยามสามตา ให้หวย ให้เบอร์ ดูฤกษ์ดูยามเลิ่งลัคนา เก่งหนักหนาทีเดียว เมื่อเณรไปเยี่ยมก็ถามว่า ทำไมหลวงตาไม่ดูยามของตัวเองว่าจะโดนยิงยามไหนมั่งละ หลวงตาแกก็บอกว่า เออ ฉันมัวแต่ดูยามให้คนอื่น ลืมดูของตัวเอง เหมือนกับหมอดู ดูให้คนอื่นแม่น แต่ตัวเองเป็นอะไรไม่รู้เรื่อง

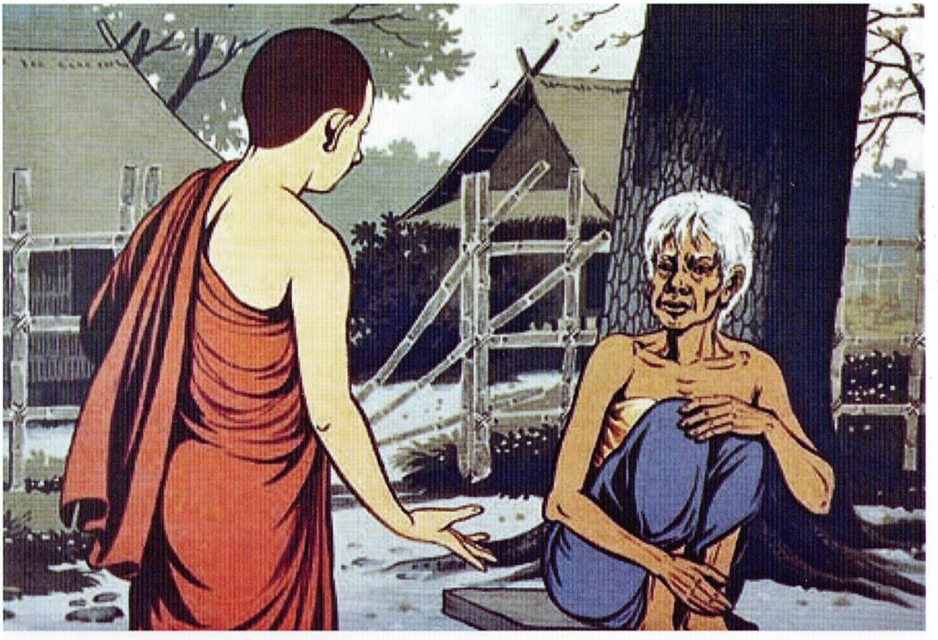
นี่แหละ แล้วเราก็ยังโง่ไปดูหมออยู่นั่น เหมือนกรณีผู้หญิงคนหนึ่ง หมอบอกว่าโชคดี วันนี้จะได้ของแดงของขาว แกก็นั่งคอยนอนคอย คิดว่าวันนี้ไม่เงินก็ทอง คอยทั้งวันจนวันนั้นไม่ได้ออกไปไหนเลย กับข้าวก็ไม่ได้ซื้อ เหลือแต่ไข่ ก็เลยทอดกิน กินเสร็จแล้วก็ไปทวงหมอ ว่าวันนี้คอยทั้งวันไม่เห็นได้อะไรเลย หมอถามว่ากินข้าวมาหรือยัง ตอบว่ากินแล้ว กินกับไข่ หมอจึงว่าก็นั่นไง ไข่แดง ไข่ขาว ได้แล้วของแดงของขาว

หมอดูคู่กับหมอเดา นั่นแหละทำไมจะต้องไปฝากฝังโชคชะตาไว้กับหมอเล่า

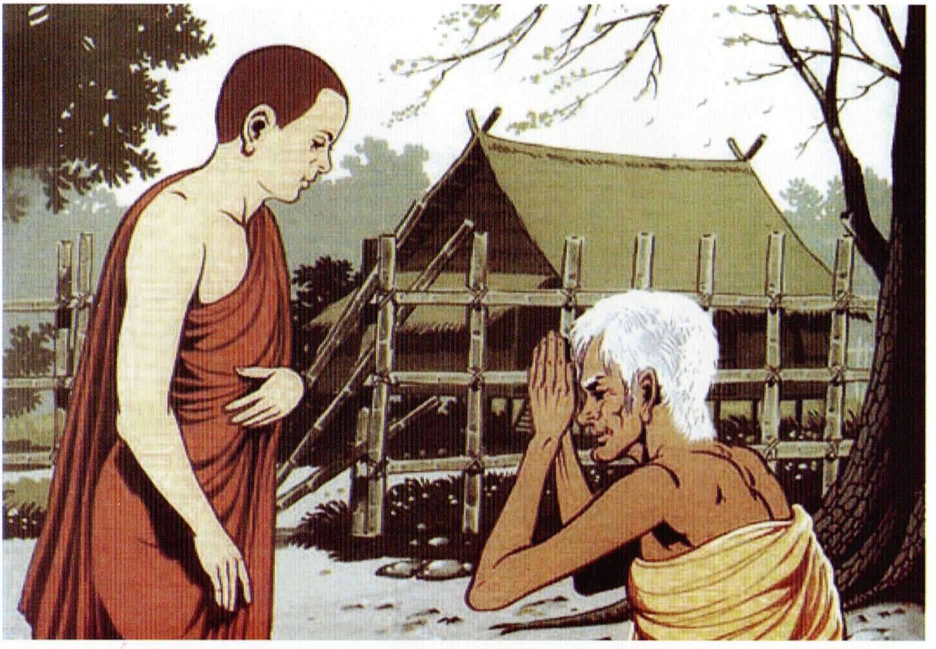
วันหนึ่ง สามเณรไปบิณฑบาตบ้านป่า แล้วนั่งฉันอาหารริมธารน้ำ มีคนมาตกปลากัน วิดปลาขึ้นมาแล้วก็ทุบปลาตาย สามเณรกำลังนั่งฉันแกงปลาอย่างอร่อย แต่แล้วก็เกิดคายออกมาใส่มือ พิจารณาว่าไอ้เจ้าปลาตัวนั้นมันติดเบ็ดเพราะเห็นแก่เหยื่อ เห็นแก่ความอร่อย เราก็เหมือนกัน เกิดมาชาตินี้ จะไม่เห็นแก่ความเอร็ดอร่อยทางตาหูจมูกลิ้นกายใจทั้งหลาย จะไม่ให้ความอร่อยกระชากลากเกี่ยวเราไปตลอดชีวิต

คิดได้ดังนั้น ก็เกิดจิตอันเข้มแข็งแล้วก็ปลงดู อาหารอันเอร็ดอร่อย พอคายใส่มือมันก็ไม่มีอะไรเลย มีแต่ความน่าเกลียด เลยทำให้สามเณรเกิดแจ้งในธรรมะขึ้นอย่างจับใจ

วันหนึ่ง สามเณรได้เดินไปเห็นโยมคนแก่คนหนึ่ง แกนั่งกลุ้มนั่งบ่นว่าแย่แล้ว ปีนี้ขาดทุนย่อยยับหมดเลย ค้าขายก็ขาดทุน ทำสวนก็ล่มจม น้ำท่วมวินาศสันตะโร

เณรก็เข้าไปถาม โยมขาดทุนตลอดชาติเชียวหรือ คนแก่ตอบว่าใช่ ฉันว่าฉันแย่หมดตลอดชาติเลย เพราะแก่จนป่านนี้แล้ว แล้วมันมาเจ๊งเอาตอนนี้ ฉันจะมีความสุขตลอดชาติได้อย่างไรล่ะ มันขาดทุนย่อยยับหมดแล้ว เณรก็ยังถามอีกว่า ขาดทุนจริง ๆ หรือโยม โยมเกิดโมโหว่าถามอยู่ได้ บอกว่าขาดทุน ๆ

สามเณรสอนว่า ตอนโยมเกิดมาโยมมีทุนติดตัวมากี่บาทกี่สลึงกันล่ะ เมื่อโยมไม่มีทุนมาในวันเกิด แต่เดี๋ยวนี้โยมยังมีเสื้อผ้า มีบ้าน มีอะไรต่ออะไรเยอะแยะกว่าตอนเกิดมาเต็มไปหมด นี่โยมไม่ได้ขาดทุนซักหน่อย เพียงแต่ว่ากำไรมันน้อยกว่าปีก่อนไปหน่อยเท่านั้นแหละ

โยมคนนั้นแกเลยโล่งใจ เห็นเป็นเส้นผมบังภูเขา หลงนั่งเฝ้ารำพึงรำพันว่าขาดทุน ๆ เลยยกมือไหว้ขอบอกขอบใจเณรที่ไปช่วยทำให้แกหายเศร้า

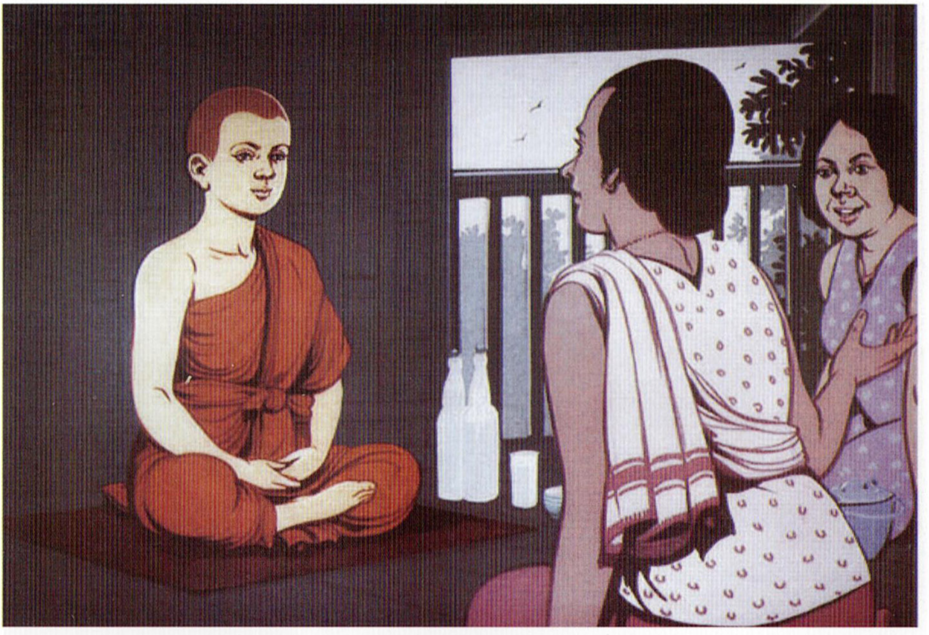
คนบางคนมันไม่ฉลาด มานั่งบ่นขาดทุนอย่างนั้นอย่างนี้ ทั้งที่ตอนเกิดไม่ได้มีทุนซักบาท

เงินเดือนไม่ขึ้น ขาดทุน

ขอตังค์แม่ร้อยนึง แม่ให้ห้าสิบบาท ขาดทุน

พระไปบิณฑบาตได้มานิดเดียว โอ้ ขาดทุน

ไปลงทุนไว้ตั้งแต่เมื่อไหร่กัน เกิดมาก็ไม่ได้มีทุน เพราะฉะนั้นไม่มีใครในโลกนี้ที่จะขาดทุน ถึงบ้านจะถูกไฟไหม้ การค้าขายสิ้นเนื้อประดาตัว ก็ไม่ควรฆ่าตัวตาย เพราะว่ามันยังเหลือเท่าเดิม

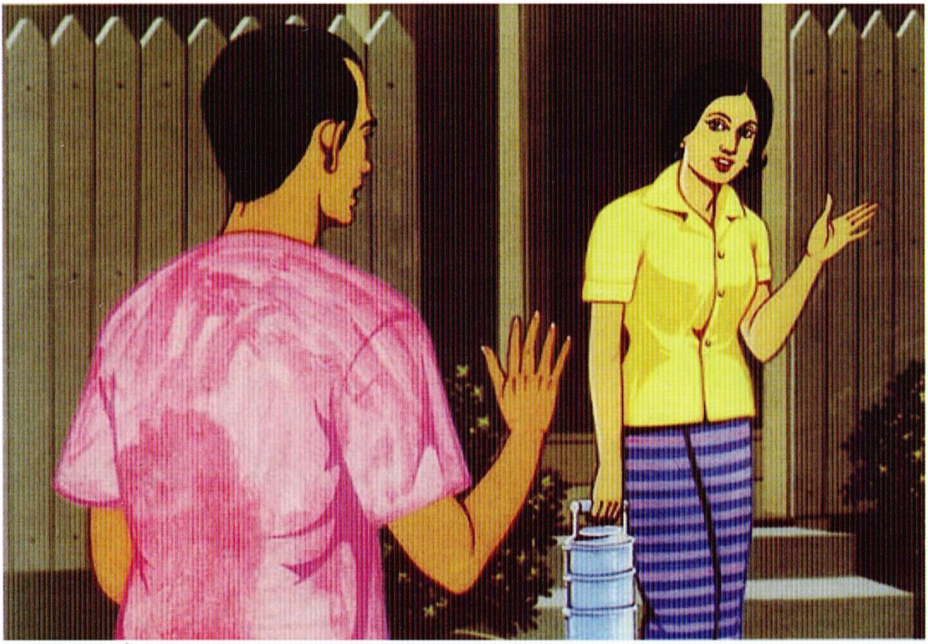

วันหนึ่งแม่ชม้อยกับแม่นกแก้วได้ชวนกันมาหาสามเณร

ผัวแม่นกแก้วแกไม่กลับบ้านมาหลายวันแล้ว สามเณรรู้ว่าแม่นกแก้วเป็นคนปากจัด แกเห็นผัวเหมือนลูกชายคนหัวปีอยู่เสมอ คอยหาเรื่องด่าว่าอยู่เรื่อย ในที่สุดผัวก็ไม่กลับบ้าน แม่นกแก้วกับแม่ชม้อยมาถามสามเณรว่า มีอะไรดี ๆ ที่ทำให้ผัวกลับบ้านมั่งไหม สามเณรบอกว่ามีเหมือนกันแหละ แต่โยมจะทำได้หรือเปล่า ถ้าทำไม่ได้ก็ไม่ขลัง ถ้าทำได้ก็ขลัง แม่นกแก้วว่าบอกมาเถอะฉันทำได้ทั้งนั้นแหละ ขอให้ผัวฉันกลับก็แล้วกัน สามเณรมีน้ำมนต์อยู่ขวดหนึ่งโยมอมแล้วห้ามพูดนะ ต้องอมแล้วยิ้ม ทำได้ไหม แม่นกแก้วว่าได้ ฉันหยุดพูดสักสองวันก็คงไม่เป็นไรหรอกน่า

เมื่อแม่นกแก้วรับปากรับคำ กลับบ้านก็ไปนั่งอมน้ำมนต์ ฝ่ายผัวคิดถึงลูกใจจะขาด ทนไม่ไหวก็กลับบ้านมาเยี่ยมลูก ปรากฏว่าแม่นกแก้วกำลังอมน้ำมนต์อยู่พอดี พอรู้ว่าผัวขึ้นมาก็ยิ้ม ผัวก็เอะใจ เอ๊ะ วันนี้แม่นกแก้วเขาเปลี่ยนไปมาก ก็เลยกลับบ้านเรื่อยเลย แม่ชม้อยกับแม่นกแก้วจึงร่ำลือไปใหญ่ว่าสามเณรมีน้ำมนต์ศักดิ์สิทธิ์

ที่จริงเสน่ห์ก็อยู่ปาก แล้วแต่ใครจะทำให้ปากมีเสน่ห์หรือมีเสนียด

อาจารย์จำเนียรเป็นครูที่สอนสามเณรสิงห์ชัยเมื่อสมัยที่ยังเรียนชั้นมัธยมอยู่ เธอชอบอัธยาศัย ความประพฤติ ชอบคำพูดคำคมที่สามเณรมีตั้งแต่สมัยที่ยังเป็นนักเรียน อาจารย์ผู้นี้รักใคร่และนับถือสามเณร มีเวลาว่างเสาร์อาทิตย์ เธอจะทำสำรับใส่ปิ่นโต แล้วก็ไปเยี่ยมสามเณร นำอาหารไปถวายแล้วก็ไปถามปัญหาธรรมะ

แต่พ่อของอาจารย์จำเนียรเป็นมิจฉาทิฏฐิ เป็นนักเลงหัวไม้ ชอบฉกชิงวิ่งราว เมื่อเห็นลูกสาวนำปิ่นโตไปถวายเณร ก็บอกว่า จำเนียรเอ๊ย แกนี่เป็นครูบาอาจารย์ มีความรู้ถึงปานนี้ ยังโง่เอาของไปถวายพระเณรที่ไม่ได้ทำอะไร เช้าเอน เพลนอน กลางวันพักผ่อน กลางคืนจำวัด ค่ำดูโทรทัศน์ ดึก ๆ ซัดมาม่า พ่อไม่คิดเลยว่าลูกของพ่อได้รับการศึกษาดีแล้วจะโง่ถึงขนาดนี้

อาจารย์จำเนียรก็เลยบอกว่า พระอย่างที่พ่อว่าก็มี แต่ว่าไม่ใช่ทั้งหมด พระที่ดี เณรที่ดี ยังทำประโยชน์ให้โลกนี้ เป็นจุดศูนย์ถ่วงไม่ให้โลกวินาศโดยเร็วยังมีอีกเยอะ

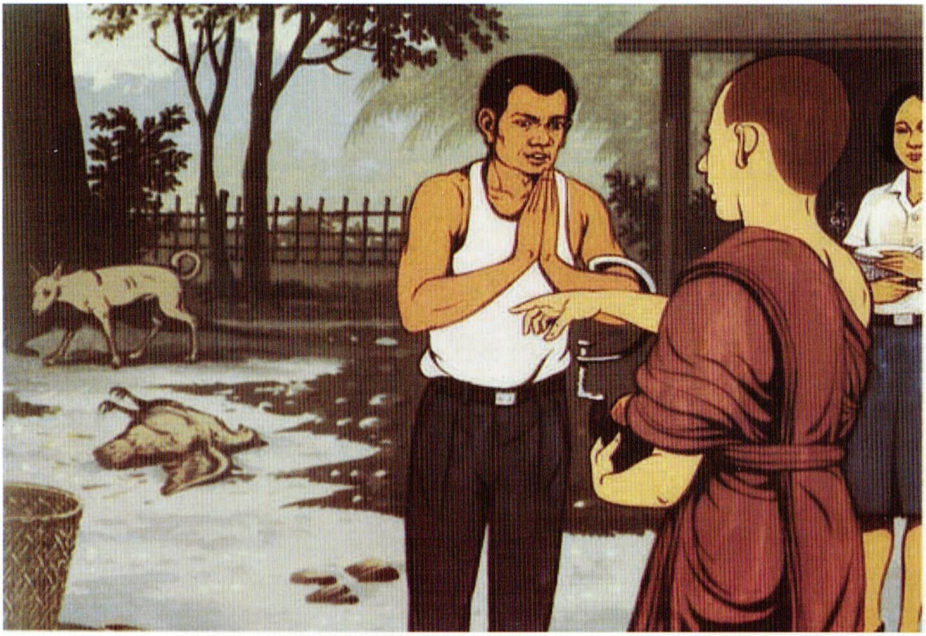
ฝ่ายพ่อก็เถียง พวกเราทำงานลำบากแทบตาย พระเณรอยู่สบายในวัด แต่อาจารย์จำเนียรแย้งว่า งานของฆราวาสพยายามนิดหน่อยก็ทำได้สำเร็จ แต่งานที่พระเณรท่านทำนั้น ทำยากที่สุดในโลก คืองานถอนรากหักชัง มีอะไรไปยั่วให้ท่านรัก ท่านก็ไม่รักหัวปักหัวปำ มีอะไรมายั่วให้ท่านชัง ท่านก็ไม่ชังหัวฟัดหัวเหวี่ยง น่าจะเลี้ยงท่านไว้มั๊ยละพ่อ

วันหนึ่งสามเณรได้บิณฑบาตผ่านทางหน้าบ้านอาจารย์จำเนียร วันนั้นเป็นวันที่พ่อของอาจารย์จำเนียรไปกระชากสร้อยเขามา แต่ขาด ได้มาแค่ครึ่งเส้น พอดีว่าเท้าเปรอะจึงลงไปล้าง ขณะที่ไปล้างเท้านั้นก็เอาสร้อยไปวางไว้ที่แป้นตักบาตรหน้าบ้านอาจารย์จำเนียรเคยใส่บาตรสามเณรทุกวัน

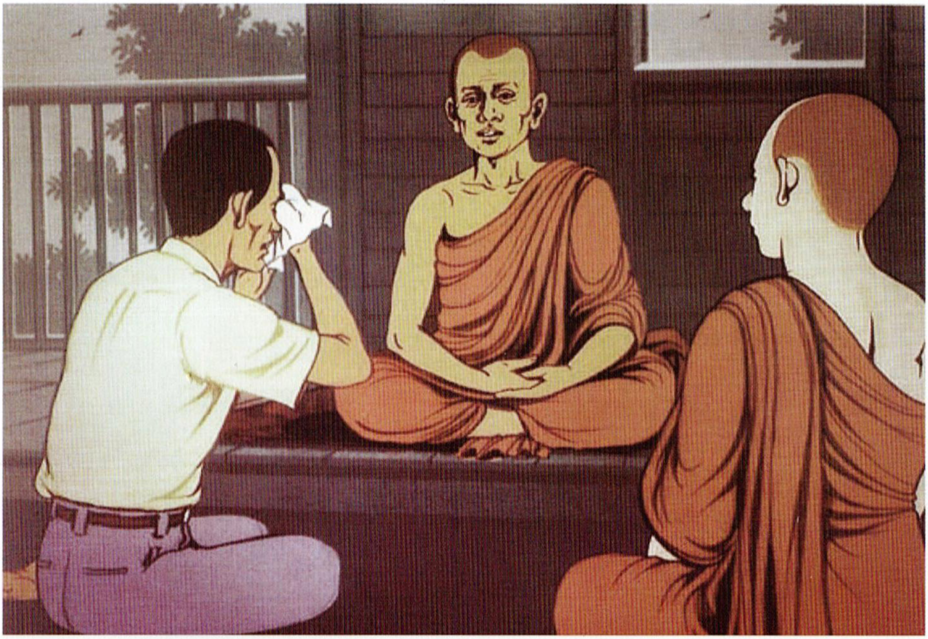
ช่วงที่สามเณรมารับบาตร ปรากฏว่าไก่มันก็บินขึ้นมา มันเห็นเส้นเหลือง ๆ ที่วางอยู่ ก็นึกว่าเป็นรวงข้าว จึงจิกกินเข้าไป พอพ่อของอาจารย์จำเนียรขึ้นมาก็ถามหาสร้อยกับเณร เณรก็บอกไม่เห็น ทั้ง ๆ ที่เห็นว่าไก่มันกินเข้าไป ที่ไม่บอกก็เพราะถ้าบอกไป จะเป็นการทำร้ายให้ไก่ตัวนั้นต้องตาย

เมื่อไม่บอก พ่อของอาจารย์จำเนียรก็โมโหมาก ถึงกับเอาประแจโค้งมาบีบขมับขันจนแน่นเข้าเพื่อให้เณรยอมรับว่าเอาไป บีบกระทั่งเณรปวดสุดพรรณาได้ บาตรก็ร่วงหลุดจากมือ ข้าวกระจาย ไก่พากันมากินเป็นการใหญ่ ไม่ทันไร หมาก็มากัดไก่ตาย เณรจึงชี้ไปที่ไก่แล้วบอกว่า ไก่ตัวนั้นมันกินสร้อยของท่านไป

พ่อของอาจารย์จำเนียรก็รู้สึกทึ่ง เพราะสามเณรอธิบายให้ฟังว่า ที่ไม่บอกตั้งแต่ตอนแรกเพราะกลัวจะผิดศีล หากว่าบอกแล้วท่านจะฆ่าไก่ตัวนั้นตาย อาตมาไม่สามารถเอาตัวรอดโดยทำให้ชีวิตผู้อื่นต้องเจ็บปวดรวดร้าวถึงตายได้

เท่านั้นเอง พ่อของอาจารย์จำเนียรก็น้อมตัวลงไหว้อย่างพินอบพิเทา แล้วก็ขนานนามสามเณรองค์นี้ว่า สามเณรใจสิงห์ เพราะมีความเข้มแข็งที่จะไม่ยอมให้ตัวเองผิดหรือทำบาปแม้แต่น้อย

วันหนึ่ง ขณะที่สามเณรกำลังนั่งปฏิบัติอาจารย์อยู่ เพื่อนของอาจารย์ซึ่งแก่มากแล้ว แต่เป็นประเภทตัณหากลับ ร้องไห้ร้องห่มมาบอกว่า

ท่านอาจารย์ครับ ผมน่ะสิ้นเนื้อประดาตัวแล้ว พาอีแต๋วมาอยู่ไม่กี่คืน มันเล่นชู้ เอาของไปเกลี้ยงเลย เขาร้องไห้ร้องห่มใหญ่

อาจารย์ก็ถาม โดยให้ลองเล่าให้ฟัง เพื่อนคนนั้นก็เล่าให้ฟังว่า ได้ไปพานางตัวเอ๊าะ ๆ มานอนกกอยู่ไม่กี่วัน แต่มันก็เกิดคบชู้ เมื่อแกออกไปทำงานต่างจังหวัด มันก็พากันหนีออกจากบ้าน โดยขนทรัพย์สินไปเกลี้ยงเลย

อาจารย์ก็เตือนสติว่า เอ็งมันแก่จนป่านนี้แล้ว ยังทำตัวเป็นทาสของตัณหา ไม่อิ่มไม่พอในกามรสและเพศรส ยังมัวเมาอยู่กับมันอยู่อย่างนี้ เอ็งไม่เอาอย่างข้าบ้างหรือ ข้าสบาย ไม่ต้องเป็นผัวใคร ไม่ต้องเป็นพ่อใคร ไม่ต้องหวาดระแวงใคร แล้วก็สอนใหญ่ทีเดียว

อาจารย์สอนว่า ผู้หญิงนั้นเหมือนกับศาลาท่าน้ำ ใครเขาต้องการจะแวะมานั่งพักผ่อนเขาก็ย่อมนั่งได้

เหมือนกับบ่อน้ำ ใครหิวขึ้นมาก็ลงไปตักได้

เหมือนกับส้วม ใครปวดขึ้นมาก็ไปถ่ายใส่ได้

ผู้หญิงประเภทที่เอ็งพามาน่ะ คือโสเภณี

ท่านสอนเพื่อนไม่ให้มัวเมาไปกับเหล้า กับผู้หญิง ความเมาจะทำให้หมดความเป็นมนุษย์

เมาเพศหมดราคา เมาสุราหมดสำคัญ เมาการพนันหมดตัว เมาเพื่อนชั่วหมดดี เมาโสเภณีก็ซุปเปอร์โกโนเรีย

ท่านก็สอนจนกระทั่งในที่สุด นายมั่นคนนี้เกิดศรัทธาในคำเตือนคำสอนของอาจารย์ จึงขอบวชอยู่ในวัดนั้น เป็นหลวงตาแก่ที่ดีองค์หนึ่งต่อมา

สามเณรสิงห์ชัยได้เห็นแล้วรู้สึกว่า เออ แก่จนป่านนี้ยังถูกรูปโฉมโนมพรรณลวงเอาจนเสียแก่เสียคนไปได้ และในที่สุดอาจารย์ได้สรุปประโยคสุดท้ายที่สามเณรฟังแล้วสะเทือนหัวใจที่สุด นั่นก็คือคำว่า

ในโลกนี้ ไม่มีรูปอะไรที่จะยั่วยวนทำให้หัวใจของชายต้องหวั่นไหวและเสียความปกติไปเท่ากับรูปของสตรี ไม่มีเสียงอะไร ไม่มีกลิ่นอะไร ไม่มีสัมผัสอะไร ที่จะยั่วยวนใจของชายให้เสียอารมณ์แห่งการเป็นผู้ควบคุมใจไปได้ เท่ากับรูปรสกลิ่นเสียงสัมผัสของสตรี

และก็ในทำนองเดียวกัน ไม่มีรูปรสกลิ่นเสียงสัมผัสอะไรที่จะยั่วยวนจิตใจสตรีให้ร่านไปเท่ากับรูปรสกลิ่นเสียงสัมผัสของบุรุษ

เณรก็เลยกลัวลาน

วันหนึ่ง เหตุการณ์ได้กระตุ้นหนักขึ้นอีก สามเณรไปรับบิณฑบาตที่บ้านยายชื้น ได้เห็นหมายายชื้นกัดขายายชื้นเอง หมาของตัวเองกัดแกเอง

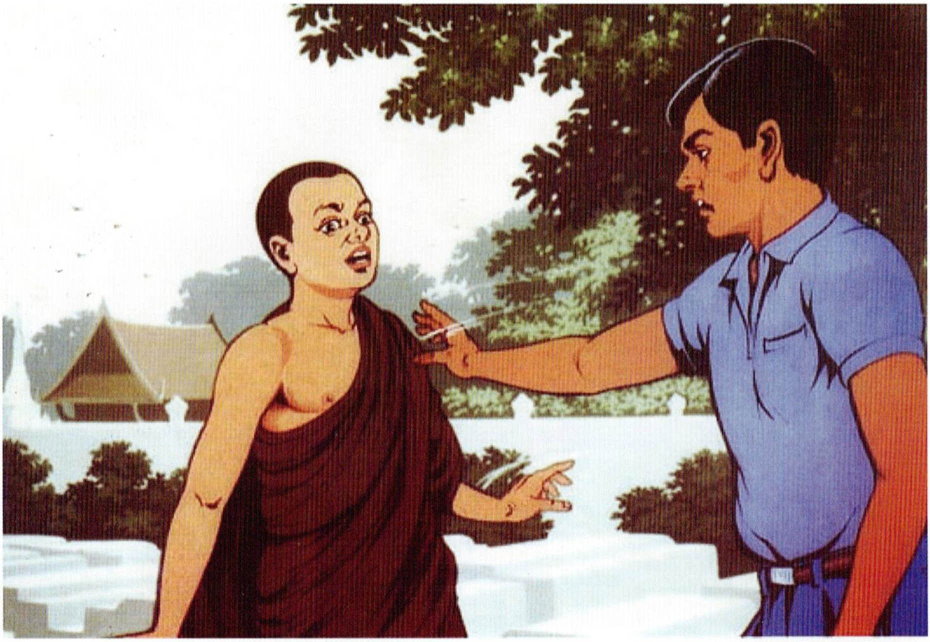
ยายชื้นอธิบายว่า ฤดูนี้มันกำลังติดตัวเมียอยู่ มันคงนึกว่าฉันจะไปแย่งตัวเมียของมัน ดูเถอะ มันกัดกระทั่งเจ้าของของมันเอง

เณรกลับจากบิณฑบาต ก็หวังใจจะปฏิบัติตามที่พระอาจารย์เคยแนะนำว่า ถ้าหากเราเข้าป่าช้าพิจารณาซากศพ พิจารณาถึงความตาย ความเน่าเปื่อยของสังขารทั้งหลาย ความมัวเมาในรูปโฉมโนมพรรณ ในเรื่องความสุขทางเนื้อหนัง ในทางใจที่คลั่งไคล้กำหนัดหลงใหลก็จะคลายจาง จึงได้หวังว่าจะเข้าป่าช้าหลังวัดเพื่อจะพิจารณาซากศพ

แต่อนิจจา ที่อยู่ของผีกลายเป็นที่จู๋จี๋ของหนุ่มสาวคู่หนึ่ง ปรากฏว่ามีการเล้าโลมกันจนเกือบจะเสียตัวอยู่แล้ว

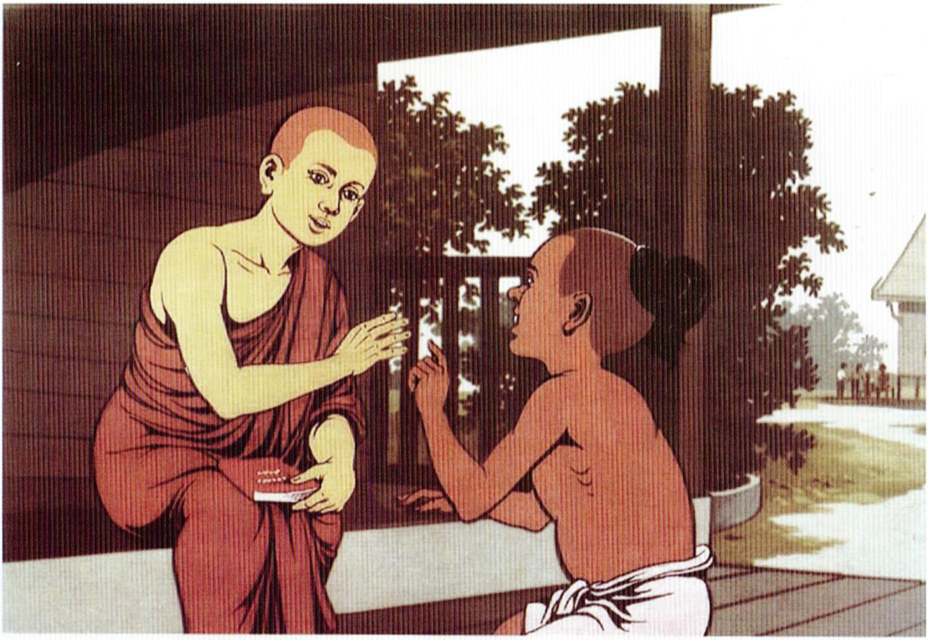
เมื่อสามเณรเดินเข้ามาพอดี ผู้ชายโมโหสุดขีดที่ถูกขัดจังหวะ เลยผลักอกเณรจนหงายหลัง ส่วนผู้หญิงก็ลุกขึ้นมาเสียดายโอกาสของตัวอย่างโกรธแค้นที่สุด ชี้หน้าด่าเณรอย่างหยาบคาย

ในที่สุด สามเณรจึงเอ่ยรำพึงออกมาว่า นึกว่ามีแต่หมาเท่านั้นที่มันจะกัดคนด้วยความหน้ามืดเมื่อเกิดความรู้สึกทางเพศขึ้น นี่คนก็เป็นเช่นนี้ด้วยหรือ

เณรเล่าว่า เมื่อเช้านี้ไปพบหมากัดเจ้าของเพราะนึกว่าจะไปแย่งตัวเมียของมัน นี่ก็เกิดเหตุการณ์คล้ายกัน ฉันจะมาพิจารณาซากศพในเขตของวัด เขตที่พระเณรใช้เป็นที่อยู่ที่พิจารณา ไม่ใช่ที่เสพสมของพวกบุรุษและสตรี เณรพูดอย่างดีเพื่อให้คิดว่าใครผิดใครถูก

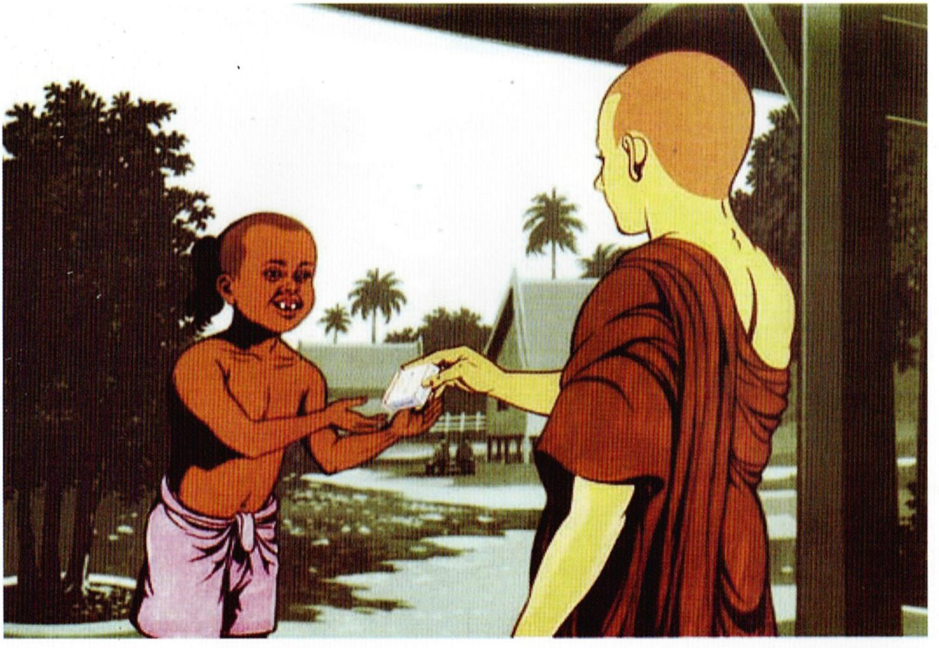
ชายหญิงสองคนนั้นจึงรู้สึกตัว ก็ยกมือไหว้ขอโทษ

ลูกศิษย์ของสามเณรคนหนึ่ง ชื่อเจ้าเปีย รักเณรมาก เวลาใครเขาว่าเณร มันจะต้องรีบมาฟ้อง วันหนึ่งก็มาฟ้องว่ามีเณรองค์อื่นเขาหมั่นไส้ที่เณรทำอะไรเกินหน้า เขาเกลียดขี้หน้าเณรเหลือเกิน

สามเณรก็เลยสอนว่า เปียเอ๋ย ถ้าคนอื่นเขาเกลียดหน้าเรา เราไม่ต้องแก้ไขอะไรก็ได้ แต่ถ้าเราเกลียดหน้าเขา เราต้องรีบแก้ไข เพราะใจเราร้อน ถ้าเขาเกลียดหน้าเรา เรานอนหลับสบาย เขาจะนอนน้ำตาร่วงให้กิเลสเหยียบใจเขาทั้งคืนก็ช่างสิ ใครเขาจะโกรธจะเกลียดเรา เราอย่าโกรธตอบ ให้ท่องคาถาว่า โกรธคือโง่ โมโหคือบ้า ท่องซะ

คำสอนของสามเณรทำให้เปียใจเย็นขึ้น ไม่ค่อยนำเรื่องมาฟ้องเหมือนเมื่อก่อน

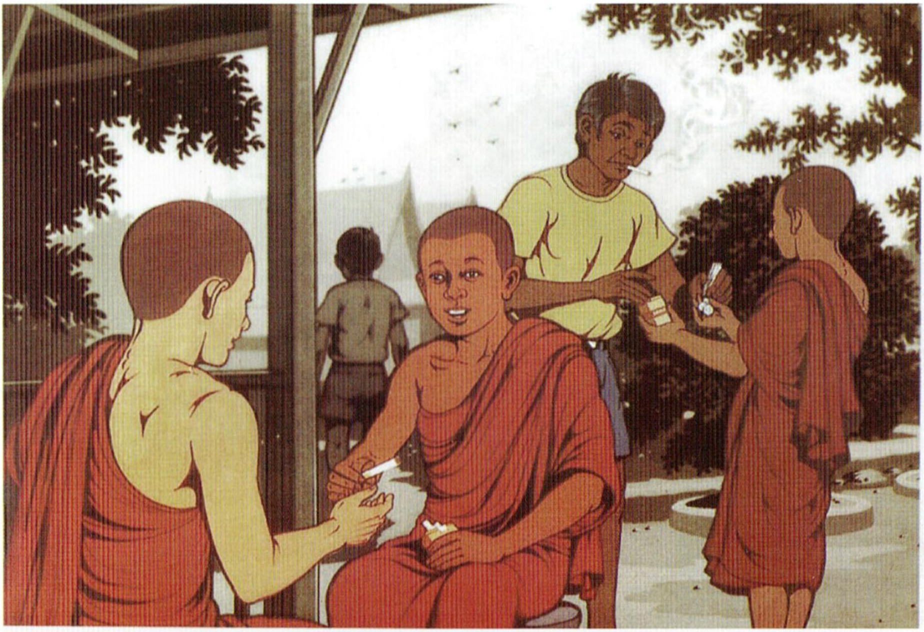

สามเณรเป็นเณรที่เด็ดเดี่ยวมาก ไม่สูบบุหรี่ทั้ง ๆ ที่มีโยมโง่ ๆ ชอบเอาบุหรี่มาถวาย

(มันจะไม่โง่ได้ยังไง ถวายบุหรี่พระ แล้วก็ขอให้ นิพพานปัตติญโหตุ ไม่รู้จะนึกในใจแล้วกล่าวว่าการถวายบุหรี่เผาปอดพระครั้งนี้จงเป็นปัจจัยให้ได้นิพพานด้วยหรือเปล่า โธ่ ! พระเณรบางองค์ไม่ติดบุหรี่เลย แต่โยมซื้อมาถวายให้ลอง ลองไปลองมา ๓ เดือน เลยได้อานิสงส์ติดบุหรี่กลับไป เพราะโยมเป็นเหตุ)

เมื่อได้บุหรี่มาแล้ว เณรก็เอามาให้เจ้าเปียไปแลกของ เน้นว่าอย่าสูบนะ เอาไปแลกเอาเงินไปกินขนม เปียก็รับไป

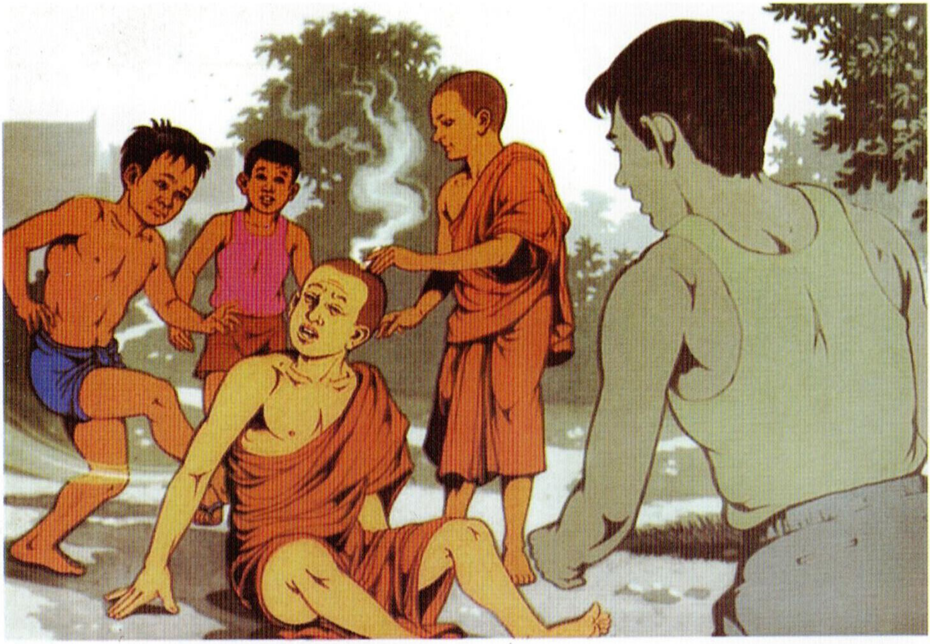
เณรไม่ได้ให้เปล่า แต่ให้แลกด้วยการไปรดน้ำต้นไม้สัก ๒ ต้น เด็กเปียได้บุหรี่ไปแลกเงิน ๘ บาท ๑๒ บาท เณรก็ไม่ติดบุหรี่ ต้นไม้ก็งอกงาม หน้ากุฏิจึงสวยงามด้วยต้นไม้เขียวขจี

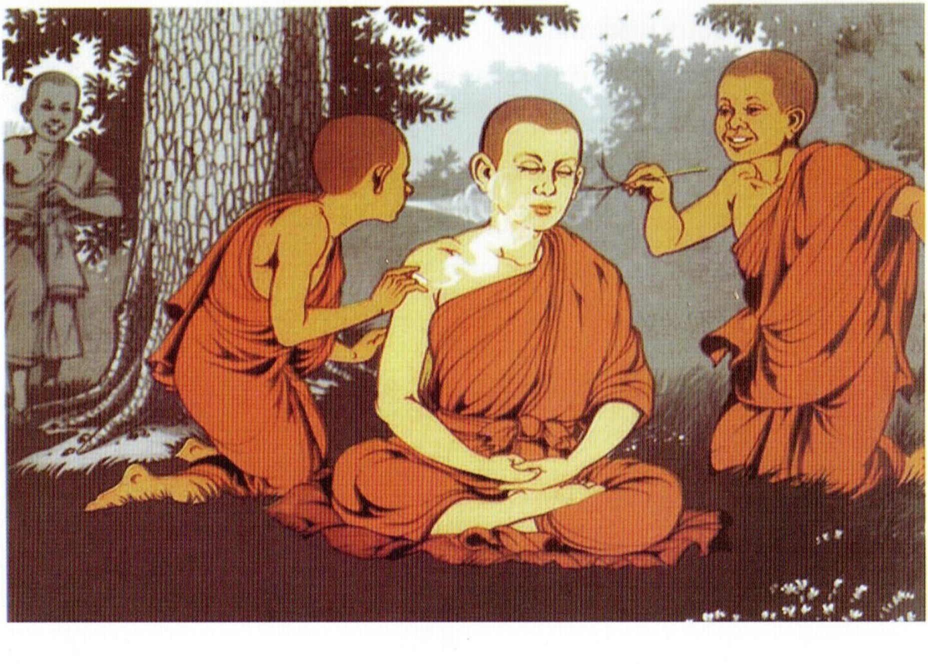

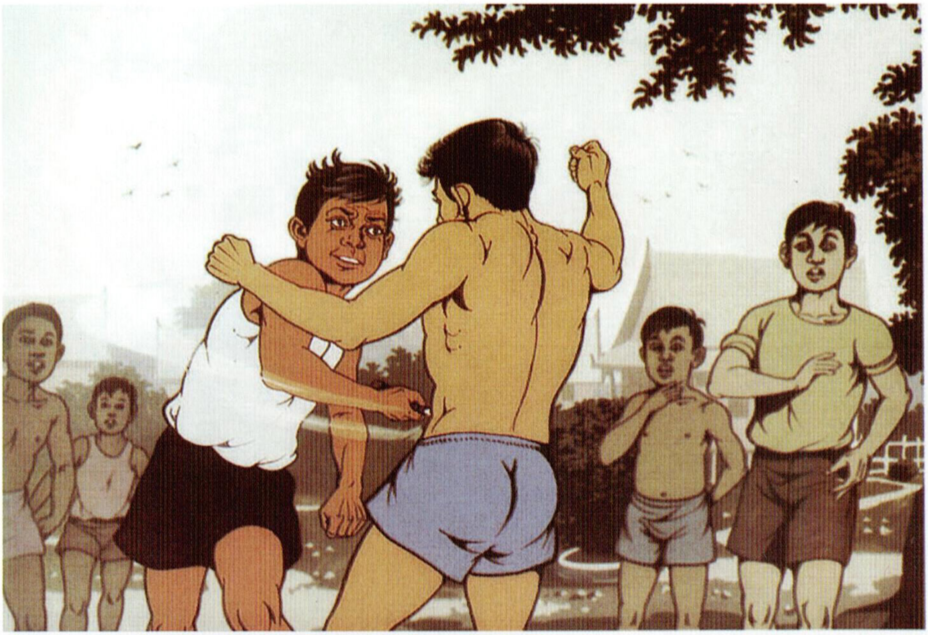
ในวัดนี้มีเณรติดบุหรี่อยู่หลายองค์ และพากันอาฆาตสามเณรสิงห์ชัยยิ่งนัก เพราะว่าชอบเตือนชอบห้ามอยู่เสมอ

เวลาที่สามเณรสิงห์ชัยนั่งสมาธิ พวกเณรที่สูบบุหรี่ก็พากันเตะ ถีบ เอาไฟจี้หัว เด็กวัดคนหนึ่งก็ร่วมเข้าถีบด้วย เพราะมันก็ติดบุหรี่เหมือนกัน

แต่เพื่อนเด็กวัดอีกคนหนึ่งที่รักเคารพสิงห์ชัยมาก เป็นคนไม่สูบบุหรี่ เห็นสามเณรถูกแกล้ง เอาไม้แหย่หูบ้าง พ่นบุหรี่ใส่หน้าบ้าง เณรก็อดทนสงบเสงี่ยม ในที่สุดถึงคราวที่เด็กวัดคนนั้นเหลือกลั้นเหลือทนแล้ว

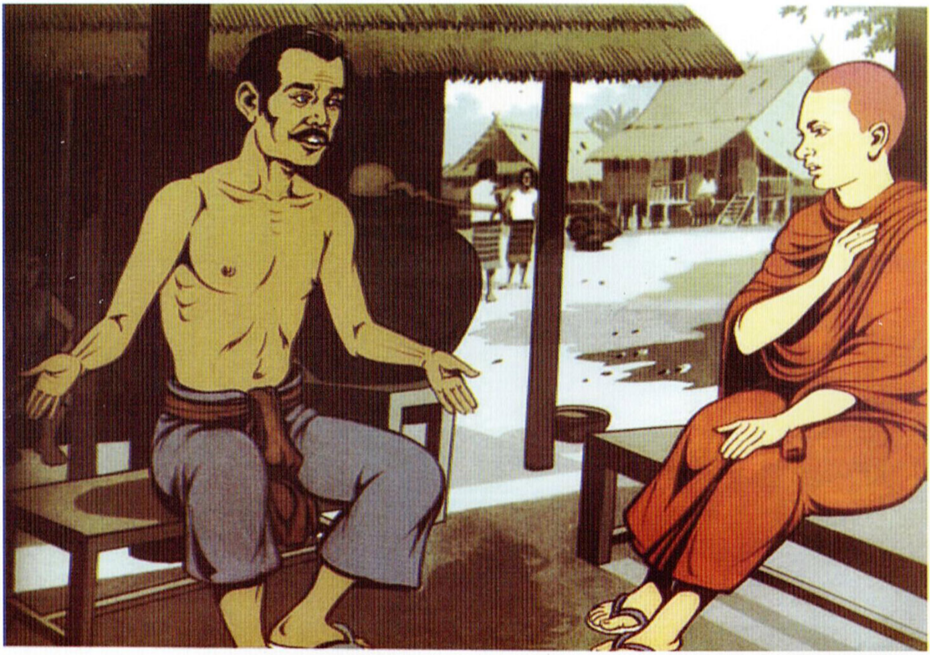

พอเห็นเณรสิงห์ชัยถูกรุมรังแก มันทนไม่ไหวก็เลยชักมีดมาแทงเพื่อนเด็กวัดจนตาย เกิดความปั่นป่วนขึ้นมาในวัดเพราะบุหรี่เป็นเหตุ ท้ายสุดเพราะความโง่

(สูบบุหรี่มันไม่โง่หรอกนะ แต่คนที่รู้ว่าบุหรี่ไม่ดีแล้วยังสูบนี่สิ โง่มั๊ย เหมือนเด็กที่รู้ว่าขี้ไม่ดี เอามือแตะมาดมเล่น)

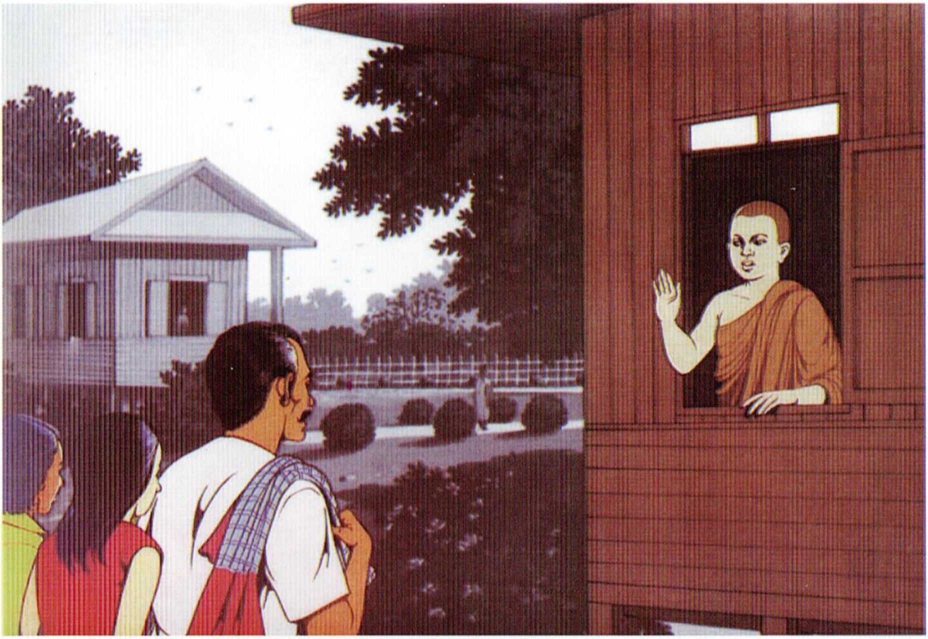

วันหนึ่ง เจ้าเปียถูกไฟช๊อตตาย สามเณรตั้งใจจะไปบอกข่าวร้ายแก่พ่อของเปีย เปียเป็นลูกที่พ่อรักมาก เป็นลูกชายคนเดียวที่พาไปฝากวัดด้วยหวังที่จะให้ได้นิสัยพระนิสัยเณรติดมาบ้าง

วันนั้น ขณะที่เณรไปหา พ่อเปียกำลังขึ้นมุงหลังคาอยู่ เณรก็เรียกให้ลงมาข้างล่างแล้วถามว่าทำไมต้องมุงหลังคาบ้านใหม่ด้วย พ่อเปียบอกว่าก็มันเก่านะท่าน สิ่งทั้งหลายมันเกิดขึ้น ตั้งอยู่ เสื่อมไปเป็นธรรมดานะ เณรก็ถามอีกว่า มันเสื่อมแต่ของหรือเสื่อมคนด้วย พ่อเปียตอบว่า ทั้งคนทั้งของนั่นแหละ คนก็เป็นธรรมดาที่จะเกิด แก่ เจ็บ ตาย

พอเณรเห็นว่าพ่อเปียจิตใจปกติ ก็เริ่มปลอบ เมื่อเรามา เราก็มาตัวคนเดียว คนอื่นก็ไม่ได้มาพร้อมเรา เวลาไป มันก็ไปกันคนละทางสองทาง เป็นเรื่องธรรมดา ดังนั้น ถ้าลูกโยมตาย โยมจะทำยังไง พ่อเปียตอบว่า ก็เผานะซิ

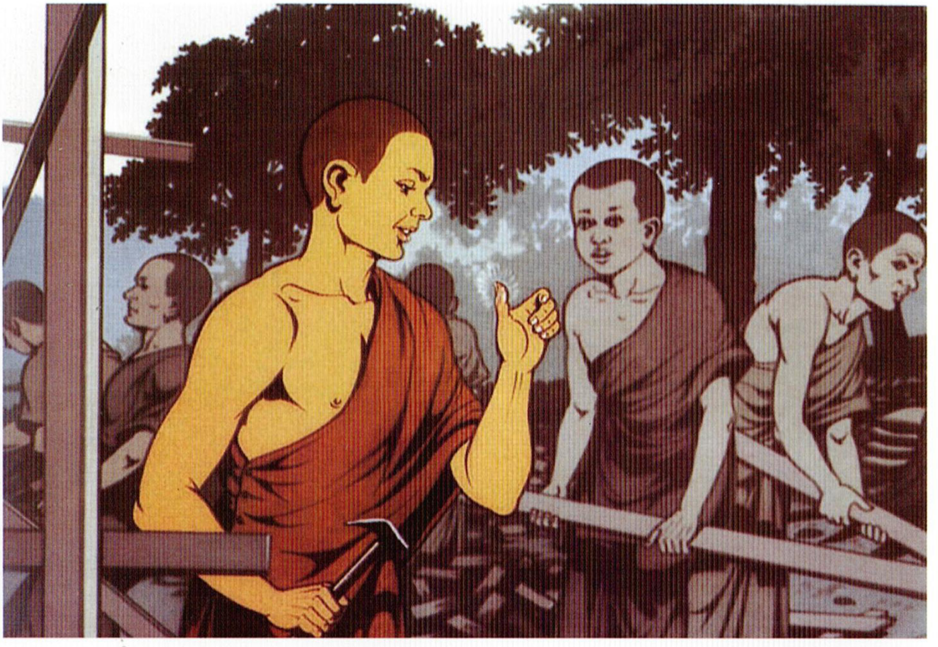
เณรจึงบอกข่าวว่าไอ้เปียตายแล้ว พ่อของเปียเพิ่งได้ฟังคำสอนเรื่อง เกิด แก่ เจ็บ ตาย เป็นของธรรมดา จึงรับฟังข่าวได้โดยไม่ทุกข์ระทมจนเกินทน

วันหนึ่ง สามเณรนั่งอยู่ในกุฏิ เกิดคิดถึงแฟนที่เคยเรียนชั้นมัธยมด้วยกัน แต่อาจารย์สั่งไว้ว่า ถ้าวันไหนคิดถึงเรื่องนี้ขึ้นมา ให้รีบตวาดความรู้สึกอันนั้นออกไป สามเณรก็ตวาดเสียงดังว่า ไป!

ปรากฏว่าโยมที่เดินผ่านกุฏิตกใจ รีบขอโทษบอกว่าหลงทางไม่ได้ตั้งใจมากวนท่านเลย

(แต่การทำอย่างนี้ก็ดีเหมือนกันนะ ถ้ามันเกิดคิดบ้า ๆ บอ ๆ ขึ้นมาก็ตวาดไป ตวาดค่อย ๆ ก็ได้ เดี๋ยวข้างบ้านเขาจะว่าเอา แต่เราตวาดให้กิเลสมันไป ใครจะว่าเราก็ช่างหัวมันเถอะ ดีกว่าเราไปตามกิเลส ถ้าเราคิดถึงผู้ชายแล้วร่านไป มันหนักยิ่งกว่านี้อีกจริงมั๊ย ใครจะว่าบ้าก็บ้า บ้าทำให้อยู่ในพรหมจรรย์ได้ดีกว่าบ้าแล้วพรหมจรรย์เสียหมดเลยมีแผลเป็นรอบตัว)

เหล่าสามเณรนี้ ถ้าวันไหนทำงานก่อสร้างภายในวัดแล้วเกิดมีการตีค้อนพลาดโดนเอาหัวแม่มือห้อเลือดขึ้นมา ทุกองค์จะร้องโอ๊ยอ๊าย ๆ แต่สามเณรสิงห์ชัยจะร้อง อือ ดีจริง ๆ เพิ่มความอดทนอดกลั้น เยี่ยมจริง ๆ ยังทนได้

นี่คือปกติของสามเณรใจสิงห์

วันหนึ่งเป็นวันที่สามเณรสลดหดหู่หัวใจเป็นอย่างยิ่ง อาจารย์ที่สามเณรเคารพที่เคยตามไปธุดงค์อยู่เรื่อย ๆ เหมือนท่านรู้ตัวว่าจะปลงสังขารต้องตายในปีนี้ และทนที่จะต้องเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดความฟุ่มเฟือยในการจัดงานศพที่ญาติโยมจัดกันอย่างสุรุ่ยสุร่ายสิ้นเปลืองไม่ได้

ท่านจึงตัดสินใจจัดงานศพแบบไปปักกลดธุดงค์ตายในป่า โดยไม่ให้ใครมายุ่งกับซากศพของท่าน

สามเณรรู้ข่าวก็กราบเท้า และอาจารย์ก็ได้เอามือลูบไหล่สามเณรและพูดขึ้นว่า

เณร คนอย่างเณรนี่ อย่าสึกเลย คนแบบเณรจะเป็นบุคคลที่หาได้ยากในพระพุทธศาสนา จะได้เป็นที่พึ่งของคนทั่วไป ขอให้ตั้งใจรักษาพรหมจรรย์ให้อยู่มั่นขวัญยืน ขอให้ได้เป็นสมณะ ได้เป็นพระ ตายในผ้าเหลืองนะเณรนะ

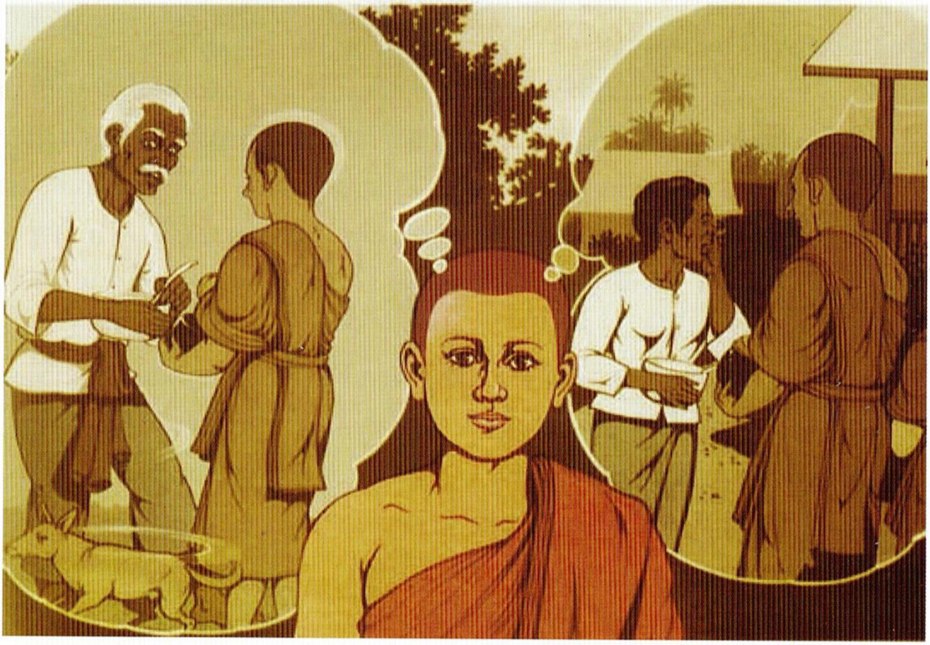
จากวันนั้น สามเณรจึงออกเดินธุดงค์ไปองค์เดียว วันหนึ่งได้ไปพบชายขี้เหล้าเมานอนเกลือกกลิ้งจนกระทั่งหมาเลียปากก็ไม่รู้สึก สามเณรก็ยืนพิจารณา กินเหล้าเข้าไปแล้วก็ขาดสติ เหมือนที่เขาเล่าขานกันว่า เหล้ามันผสมเลือดสัตว์ลงไป ๖ ชนิด

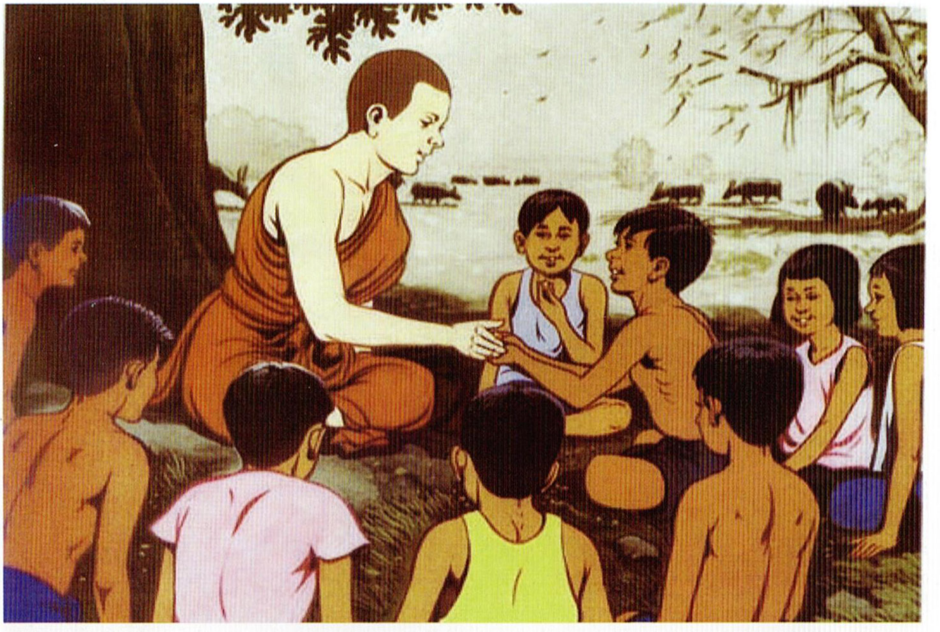
เลือดเสือ...กินแล้วดุมาก เลือดงู...กินแล้วเดินไม่ตรงทางคดไปคดมา เลือดนก..กินแล้วคุยทั้งคืนไม่รู้เอาเรื่องอะไรมาพูด เลือดหมู...กินแล้วนอนตรงไหนก็ได้ เลือดหมากินแล้วเห่าตะพืด กระทั่งลูกเมียก็กัด

เณรนึกถึงเหตุการณ์ที่ไปบิณฑบาตบ้านโยมที่กินเหล้า เช้าวันนั้นไปบิณฑบาตบ้านโยมผู้ชายคนนึง เอาข้าวมาใส่บาตรทุกวันก็ไม่มีอะไร วันนั้นเกิดเมาแต่เช้า เจ้าหมาก็มาวุ่นวายคุ้ยจะกินข้าวในขัน ตะกุยขาไปตะกุยขามาจนเจ้านายโมโห ก็เตะหมา แต่หมาหลบทันเลยโดนหน้าแข้งเณรพลั่กเข้าให้

ส่วนโยมผู้หญิงคนหนึ่งมาใส่บาตรทุกวัน วันนั้นเกิดเมา พระมา ๒ องค์ ก็ดันเรียกหลานลั่นเลยว่า หลานเอ๊ย เอาปลาทูมาอีก ๒ องค์ พระมา ๒ ตัวแล้ว ไอ้น้ำเมามันทำให้คนพูดผิด ทำผิด แล้วยังจะกินมันอยู่อีกหรือ

สามเณรเดินธุดงค์ไปตามหมู่บ้านซึ่งมีโรคไข้โป้งมากที่สุด สัปดาห์หนึ่งจะมีคนฆ่ากันตายและล้างโคตรกันบ่อย ๆ

ที่หมู่บ้านนี้ สามเณรได้รับอะไรที่โยมถวายมาก็ไม่ฉัน แต่จะนำของเหล่านั้นไปเป็นเครื่องมือล่อเด็ก สามเณรนึกวิธีการที่จะแก้ปัญหาของผู้ใหญ่โดยผ่านไปทางเด็ก เรียกว่าตีวัวกระทบคราด เมื่อหมู่บ้านนี้มันฆ่ากันมาก สามเณรก็เลยสอนให้เด็ก ๆ พากันท่องว่า

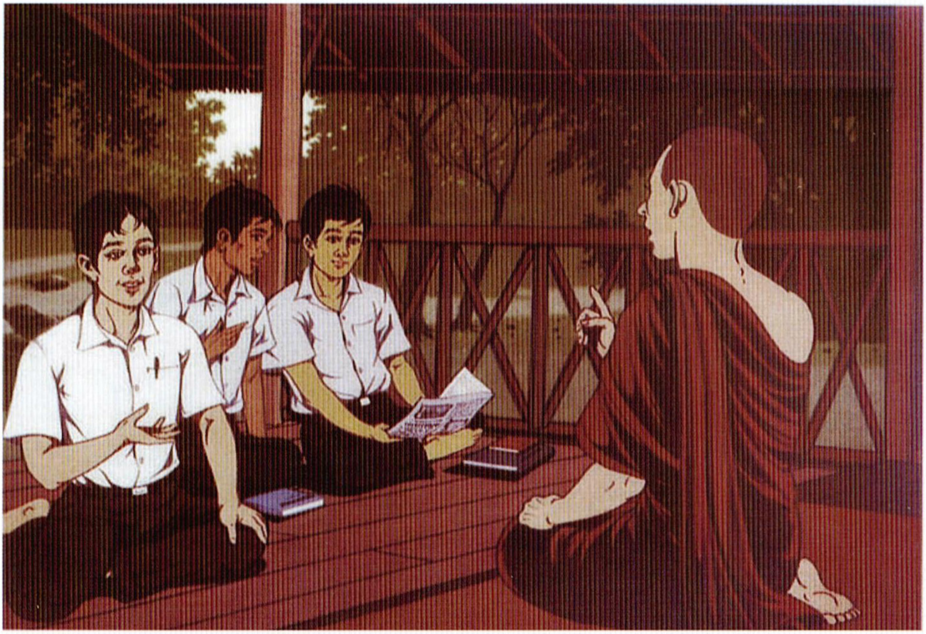
จงสุขสันต์เลิกผลาญชีวิต เว้นทำความผิด เลิกคิดข่มขู่ อภัยแก่กัน ชีวันชื่นชู

แล้วก็ท่องว่า โกรธคือโง่ โมโหคือบ้า เกลียดขี้หน้าอาฆาตเขา ก็เท่ากับนั่งเผาใจตัวเอง

เด็ก ๆ ก็ท่องกันดังลั่น ขึ้นหลังควายก็ท่อง กลับจากโรงเรียนก็ท่อง เด็กมันท่องกระหึ่มกันทั้งหมู่บ้าน ไอ้คนที่จ้องจะฆ่ากันก็นึกว่าเรานี้จุดไฟเผาใจตัวเองอยู่หรือเปล่า โกรธก็คือโง่หรือเปล่า กูบ้าหรือเปล่าวะนี่

ในที่สุด หมู่บ้านนั้นก็สงบจากการเข่นฆ่าอาฆาตมาดร้าย พากันอยู่อย่างร่มเย็น นี่ก็เป็นเพราะสามเณรเป็นจุดศูนย์ถ่วงให้หมู่บ้านนี้ร่มเย็น

ดังนั้น ใครว่าพระเณรไม่มีประโยชน์ต่อสังคม

วันหนึ่ง มีนักศึกษาจากสถาบันแห่งหนึ่งมาโต้ปัญหาหวังจะต้อนสามเณรให้จนมุม โดยถามว่าเณรบวชทำไม ศาสนาพุทธไม่เห็นมีอะไรที่จะช่วยชาติบ้านเมืองได้เลย มีแต่จะทำให้ชาติล่มจม ดูได้จากคุณธรรมที่สอนแต่ละข้อ ๆ มีแต่สอนให้ล่มจมทั้งนั้น

ยกตัวอย่าง สมมติว่าชายแดนของเรามีศัตรูเข้ามาบุกรุก และมีชายหนุ่มคนหนึ่งกำลังเลี้ยงพ่อเลี้ยงแม่ที่แก่ ก็เลยกตัญญูมาก จะไปรบชายแดนก็ไม่กล้า เสียดายว่าจะไม่ได้กตัญญูต่อพ่อแม่ ศัตรูก็คงจะบุกชายแดนแหลกไปเพราะคุณธรรมข้อนี้ใช่หรือไม่

สามเณรตอบว่า สมมติของเธอนี่เป็นสมมติที่ดูถูกน้ำใจเพื่อนบ้านของเจ้าหนุ่มนี่ยิ่งนัก ถ้าหากว่าหนุ่มคนนี้จะไปรบป้องกันชายแดน คุณธรรมของคนทั้งหมู่บ้านจะช่วยกันเอง ทำไมกับคนแก่ ๒ คนเขาจะเลี้ยงไว้ให้ไม่ได้

อย่างว่าพวกเธอนะ พ่อแม่แก่อย่างนี้แล้วเธอจะไปรบตามชายแดน ให้เธอเอาพ่อแม่มาฝากอาตมาซิ อาตมาจะไปบิณฑบาตมาเลี้ยงให้

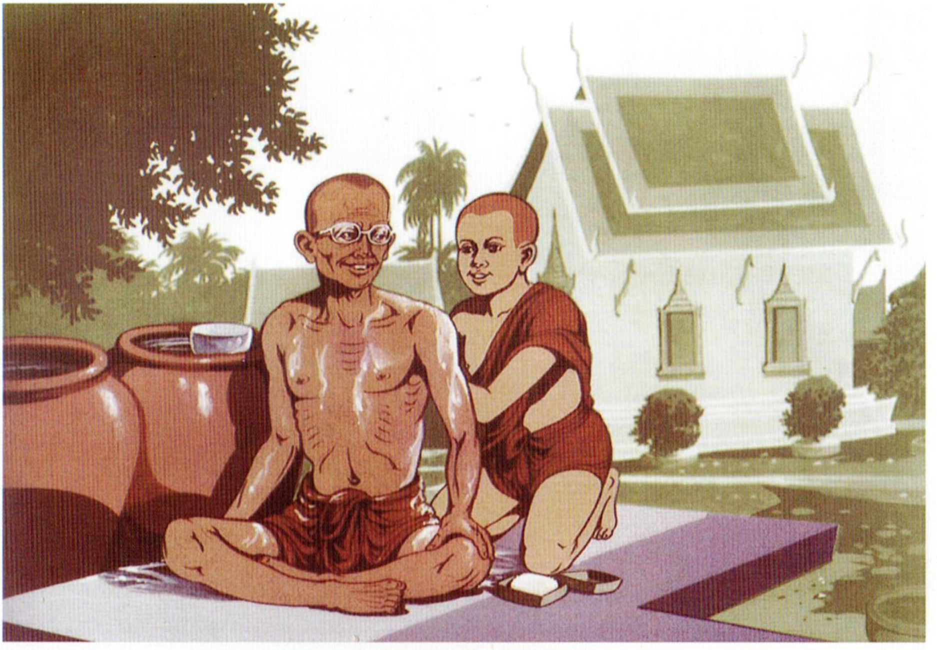

การเจรจาตอบโต้ของสามเณรสร้างความเลื่อมใสให้แก่นักศึกษาชายหญิงเป็นอย่างยิ่ง พวกเขาพากันทำบุญอย่างไม่เคยทำมาก่อน พากันเอาผลไม้มาถวายให้สามเณรจนตาลายตักแทบไม่ถูก แต่เนื่องจากสามเณรไม่เห็นแก่ลาภสักการะ จึงไม่ได้รับไว้อย่างลุ่มหลงในลาภสักการะ ก่อนที่จะรับก็ได้สอนว่า วิเจยะ ทานัง สุคะตัปปสัตถัง ก่อนที่จะให้ ควรใคร่ครวญให้ดีเสียก่อน ตถาคตไม่สรรเสริญคนให้เก่ง แต่สรรเสริญคนที่ใคร่ครวญดีแล้วจึงนำออกให้

สามเณรถามไปว่า นี่น้องหญิง เธอได้เคยนำของไปถวายพระที่บ้านของเธอบ้างหรือเปล่า เธอได้นำกับข้าวผลหมากรากไม้ไปถวายพระที่บ้านบ้างไหม นักศึกษาก็บอกว่าที่บ้านดิฉันไม่มีพระค่ะ

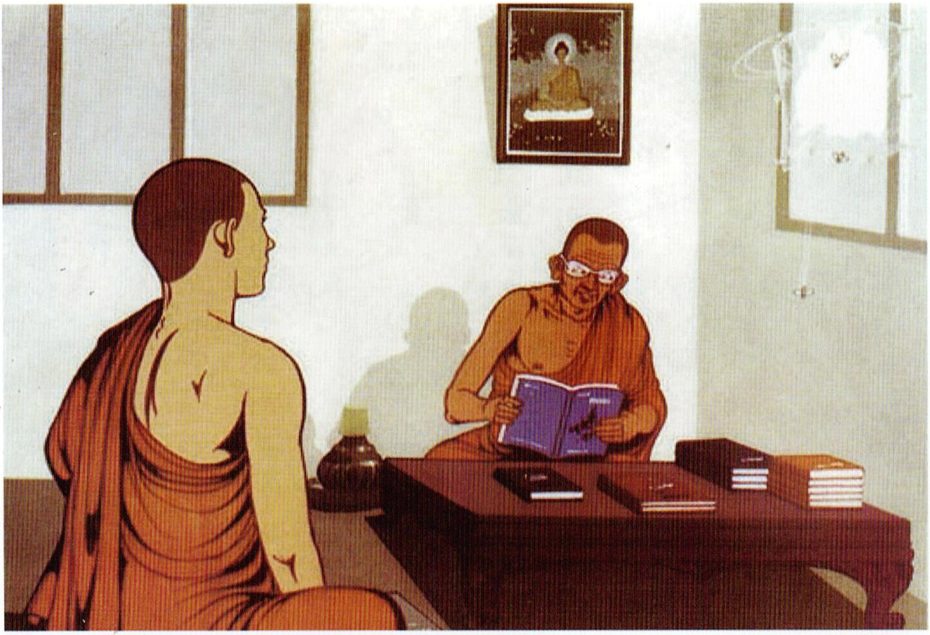
สามเณรพูดว่า เข้าใจผิดแล้วที่ว่าไม่มีพระในบ้าน พระในบ้านก็คือพระบิดาพระมารดา ๒ องค์นั้นไงเล่า จงนำอาหารคาวหวานไปถวายท่านบ้างเถอะ อย่าให้แต่พระในวัดเลย

ปรากฏว่านักศึกษายิ่งเลื่อมใสใหญ่ที่สามเณรไม่เห็นแก่ลาภสักการะที่นำมาถวาย ซ้ำกลับสอนให้สติปัญญาฉลาดขึ้น ก็เลยเลิกดูถูกดูแคลนว่าพระเณรเป็นกาฝากสังคม พากันเกิดความนิยมเลื่อมใสศรัทธาในตัวสามเณร

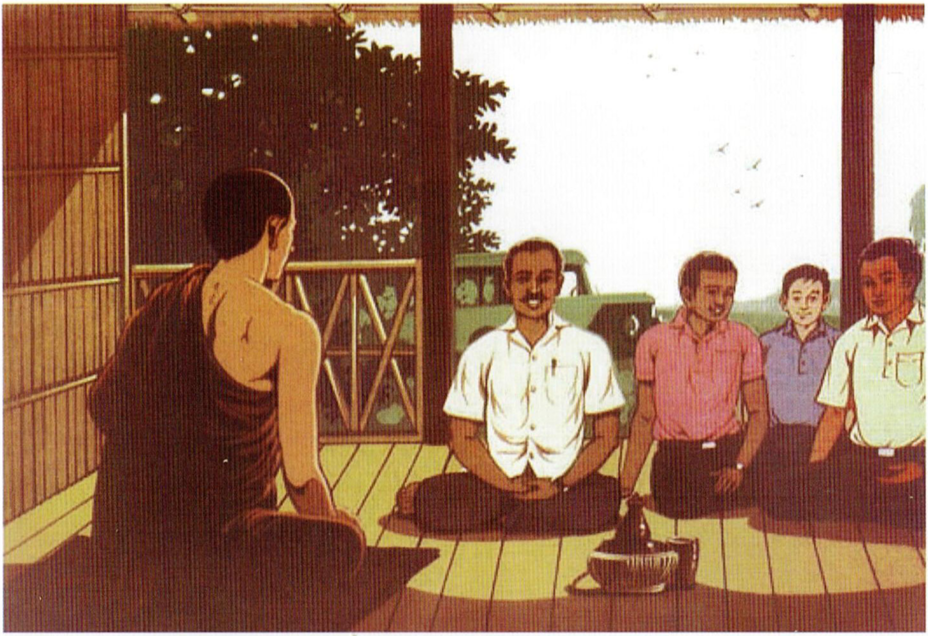
ต่อมา สามเณรย้อนคิดถึงอาจารย์ที่สอนนักธรรม แต่อาจารย์พวกนี้ ดูแต่ตำรับตำรา คร่ำแต่ในการสอน สอนแต่หนังสือจนไม่ได้เคยคิดจะปฏิบัติสมถกรรมฐาน

สามเณรตั้งใจจะมาสอนให้อาจารย์เข้าใจเรื่องนี้ขึ้นมาเสียที ก็เลยมาถูหลัง ถูไปถูมา ก็พูดขึ้นว่า วิหารหลังใหญ่รึ้ น่าเสียดายยิ่งนักที่ปราศจากพุทธรูป ปราศจากพุทธะ ปรากฏว่าพระอาจารย์ยิ้ม เอ๊ะ เณรพูดคมคายนี่ สามเณรพูดต่อ อ๋อ นึกว่าจะไม่มีพุทธะเสียเลย แต่ยังมีแสงแวบออกมาเหมือนกัน

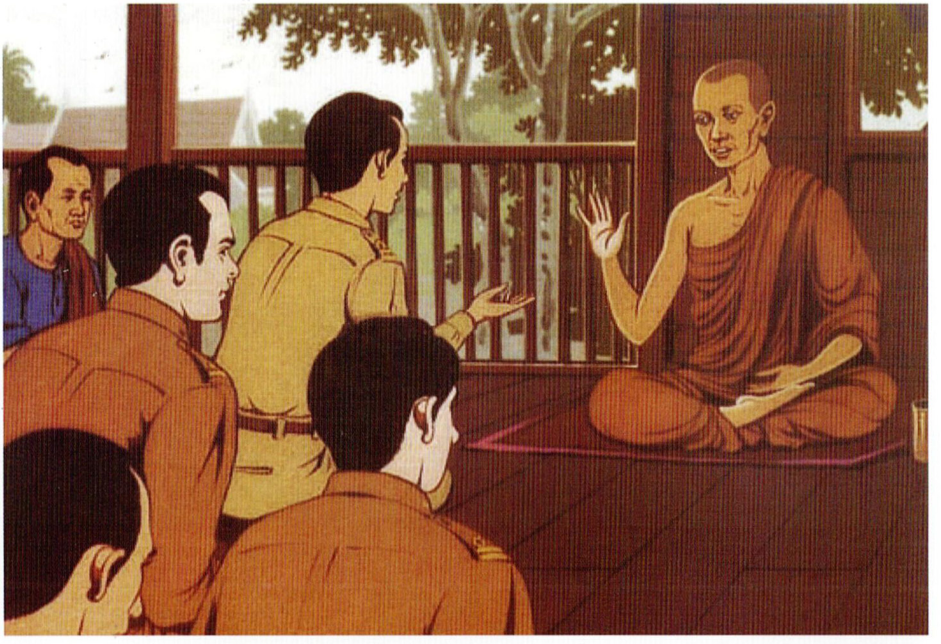
เมื่ออาจารย์อาบน้ำเสร็จก็มานั่งดูตำราต่อ อ่านหนังสือต่อ ดูกระดาษต่อ วันนั้นบังเอิญผึ้งมันเข้าไปในห้องแล้วมันเกิดบินชนกระจก มันนึกว่าจะออกได้ มันเห็นสีขาว ๆ แต่มันออกไม่ได้ บินชนแล้วก็ร่วง ร่วงแล้วก็บินอยู่อย่างนั้น

สามเณรก็พูดดัง ๆ ขึ้นว่า โธ่เอ๋ยผึ้ง ช่างน่าสงสาร มัวแต่บินชนกระจกแล้วเมื่อไหร่จะออกไปได้ ปรากฏว่าคำพูดอันนี้เองสะกิดใจอาจารย์ เรานี่มันชนอยู่ทุกวัน ๆ เมื่อไรมันจะออกไปได้ เลยทำให้อาจารย์รักศิษย์ แล้วติดตามลูกศิษย์ไปธุดงคกรรมฐานด้วย

วันหนึ่งมีคนมานิมนต์หลวงพ่อองค์นี้ไปเป็นเจ้าอาวาส แต่ท่านไม่ยอมรับ ท่านบอกว่าฉันเข็ด อย่าให้ฉันไปเป็นเจ้าอาวาสเลย สามเณรก็เกิดความสงสัยจึงเข้ามากราบถามด้วยเหตุผลอันใดอาจารย์จึงไม่ยอมรับไปเป็นเจ้าอาวาสสักที

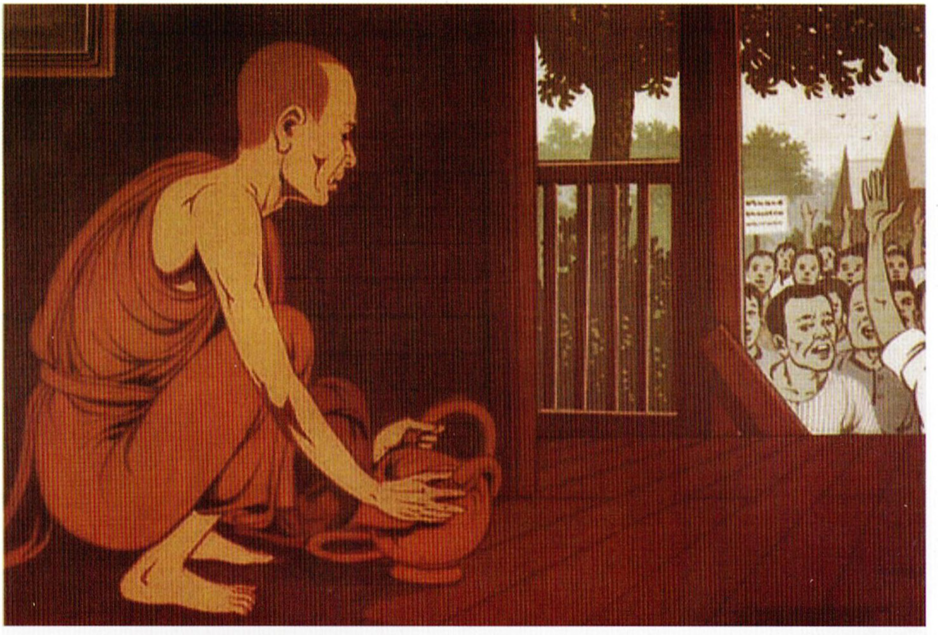
อาจารย์ก็บอกว่า ที่ไม่ยอมรับเป็นเจ้าอาวาส เพราะญาติโยมเดี๋ยวนี้เขาต้องการให้ไปเป็นเจ้าอาวาสวัดสร้าง วัดเสก วัดสนุก เขาไม่ต้องการให้เป็นวัดสอน วัดสงบนะซิ จึงไม่อยากเป็น

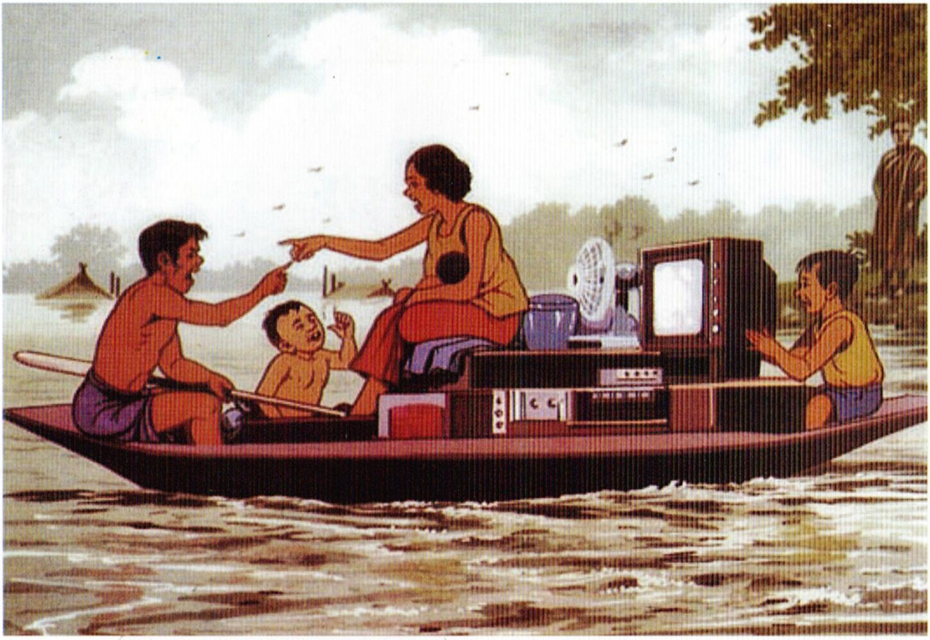
ฉันจะเล่าเรื่องเก่าให้ฟัง เมื่อสมัยฉันได้เป็นเจ้าอาวาสวัดหนึ่ง แล้วก็มีทั้งนายอำเภอ ผู้ว่า ผู้ใหญ่บ้าน ตลอดถึงมัคนายก ได้ปรารภกับฉันว่า วัดกำลังจะเสื่อมโทรม ถาวรวัตถุมีน้อย ควรจะสร้างขึ้นมาอีก

ฉะนั้น วิธีที่จะได้เงิน ก็ควรจะจัดชกมวยในวัด จัดระบำ รำฟ้อน รำวง อะไรต่าง ๆ นานา หามมหรสพทุกชนิดมาเล่นปิดวิก เพื่อจะได้เก็บเงินสร้างวัด

แต่ฉันนั้นไม่ต้องการเงินสกปรกมาสร้างวัด ฉันจึงพูดไปว่า โยม ถ้าหากต้องการให้วัดนี้เจริญด้วยเงินแบบนั้น ฉันว่าปล่อยให้วัดมันร้าง ยังดีกว่า ให้คนข้างวัดมันเลว

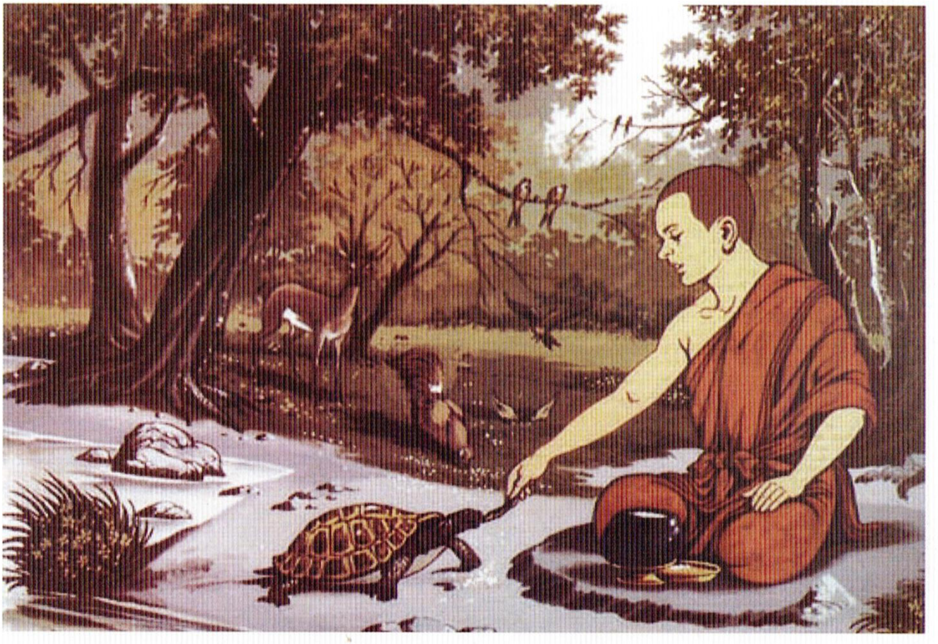

ในที่สุด พวกกำนันผู้ใหญ่บ้านพากันแค้นเคืองยิ่งนัก ไปปลุกระดมชาวบ้านให้เดินขบวนขับไล่ฉันออกไปจากวัด เขาพูดว่าพระแบบนี้อยู่ต่อไปวัดก็ไม่เจริญ คนเดี๋ยวนี้มันเป็นอย่างนี้ ฉันจึงไม่ยอมเป็นเจ้าอาวาสไงเล่าเณร ทำให้เณรยิ่งยิ่งคิดยิ่งลึกซึ้ง

วันหนึ่ง สามเณรได้เดินธุดงค์ไปพบเหตุการณ์น้ำท่วมในภาคอิสาน ในเรือลำหนึ่ง เกิดมีการถกเถียงกันอย่างหนักระหว่างหญิงกับชาย เสียงเด็กก็ร้องลั่นไปหมด เสียงทุ่มเถียงทะเลาะกันดังออกมาว่า เธอนะไม่หยิบหม้อข้าวหม้อแกง หยิบแต่ไอ้ของที่กินไม่ได้ ไม่รู้จะหยิบมาทำไม ผู้ชายก็บ่น แล้วให้ซื้อทำไมล่ะ อ้อนวอนให้ฉันซื้อจนเกินล้นบ้านล้นช่องแล้วเนี่ย เถียงกันไปเถียงกันมา

สามเณรได้ยินอยู่คำหนึ่ง คือคำว่า ส่วนเกิน เลยแวบขึ้นในใจว่า คนทั้งหลายพากันเป็นทุกข์เพราะส่วนเกิน นุ่งเกิน ห่มเกิน แต่งจนขอบตาช้ำเกิน พอกเกิน ร่านเกิน

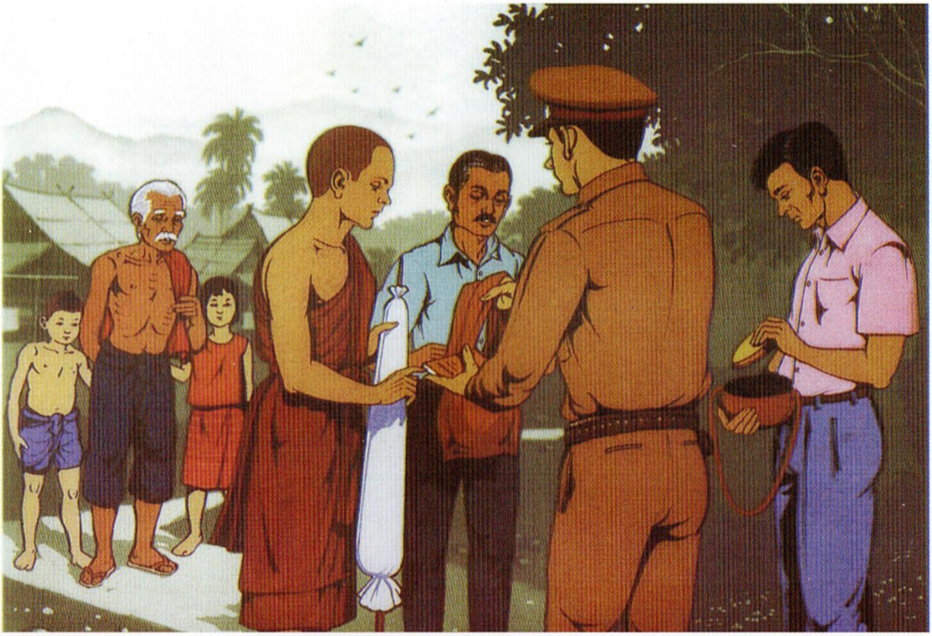

สามเณรไปบิณฑบาตแล้วก็ไปนั่งฉันในป่าลึก เพราะความเมตตาของสามเณรทำให้เต่าพากันเข้ามาใกล้โดยไม่มีความหวาดระแวง ความเมตตาพาให้สัตว์ทั้งหลายไม่มีความหวาดระแวง สามเณรก็มีความสุข อยู่กับสิงสาราสัตว์ได้โดยไม่มีใครมาขบกัด มีความสุขเพราะจิตที่ประกอบไปด้วยความเมตตาปราณี จึงทำให้สัตว์ไม่วิ่งหนี

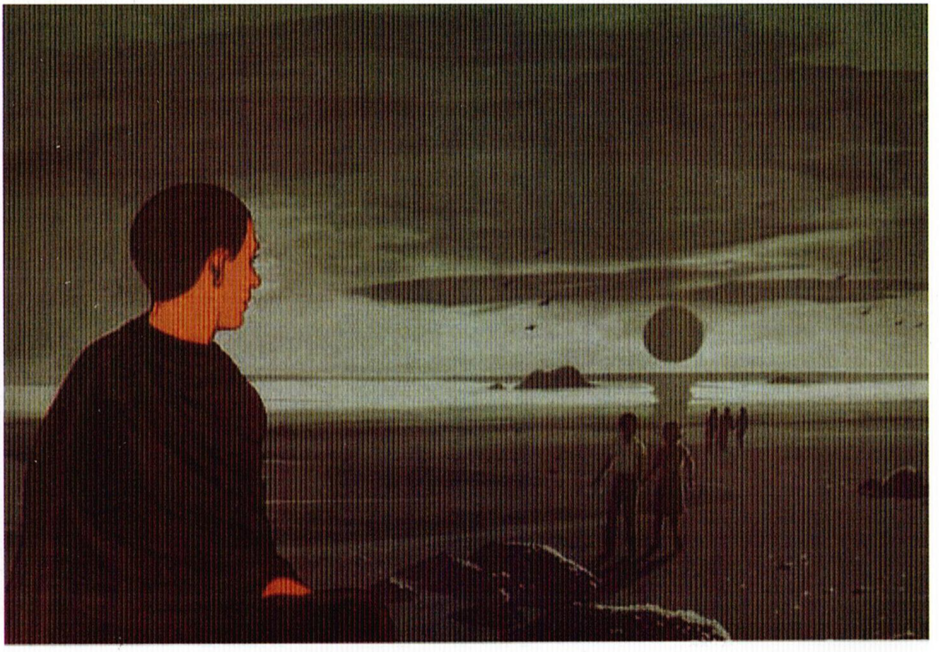
วันหนึ่ง ขณะสามเณรเดินธุดงค์ผ่านเข้าไปในหมู่บ้าน พบเขากำลังแห่นางแมวขอฝนกันอยู่ สามเณรพอรู้มาบ้างว่า คนในหมู่บ้านนี้ชอบเล่นไก่ชน เล่นวัวชนกันเหลือเกิน เล่นกันจนขนาดเรียกไก่ว่าลูกพ่อ ไอ้เหลืองลูกพ่อ ไอ้เขียวลูกพ่อ ไม่รู้ว่ามันออกมาจากแม่ไก่แม่วัวตั้งแต่เมื่อไร

สามเณรบอกกับพวกเขาว่า ฝนมันไม่ตกหรอก เพราะเทวดาท่านแค้น ท่านให้น้ำสำหรับไว้ทำนา ดันเอาน้ำไปอาบไก่อาบวัว พ่อแม่ของตัวเองไม่เคยตักน้ำอาบให้ แต่ทีกับไก่ล่ะ ถูแล้วถูอีก

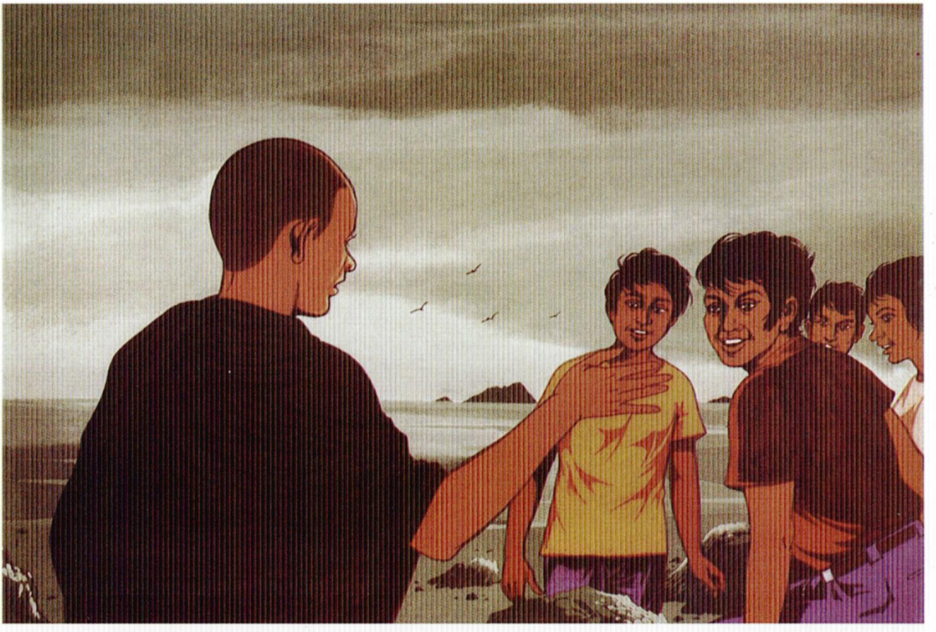

วันหนึ่ง สามเณรถูกตำรวจจับ ผู้ใหญ่บ้านพากันค้นใบสุทธิในย่าม เพื่อจะดูว่าเป็นเณรจริงหรือเณรปลอม

ปรากฏว่าค้นไปค้นมาก็เจอใบสุทธิถูกต้อง จึงได้ขอโทษยกมือไหว้ สามเณรก็เลยเตือนว่า โยม ทีหลังจะดูว่าเป็นพระเณรหรือไม่ อย่าได้ดูเพียงใบสุทธิ เหมือนดูนักศึกษาอย่าดูที่ปริญญา เพราะมันซื้อหากันได้ บางทีมันโง่จะตาย แต่พ่อมันรวย มันก็ซื้อได้ บางทีพระเณรไม่มีศีล ไม่มีอะไรติดตัวแล้ว แต่มีใบสุทธิ เราก็นึกว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ ความบริสุทธิ์ไม่ได้ดูได้ด้วยใบสุทธิ

วันหนึ่ง สามเณรไปนั่งชมสุนทรยภาพอันงดงามริมทะเล ปรากฏว่าวันนั้นไปพบเพื่อนเก่า ซึ่งเขาพาสาว ๆ มาเที่ยวกันอย่างสนุกสนาน พอเห็นสามเณรก็จำได้ จึงวิ่งเข้ามาหา สิงห์ชัยเพื่อนเอ๊ย มาเป็นเณรแกต้องการอะไร ฉันไม่พบแกมานาน ตอนนี้ฉันร่ำรวยแล้ว จะเอาอะไร บอกมา ฉันจะให้ทุกอย่าง

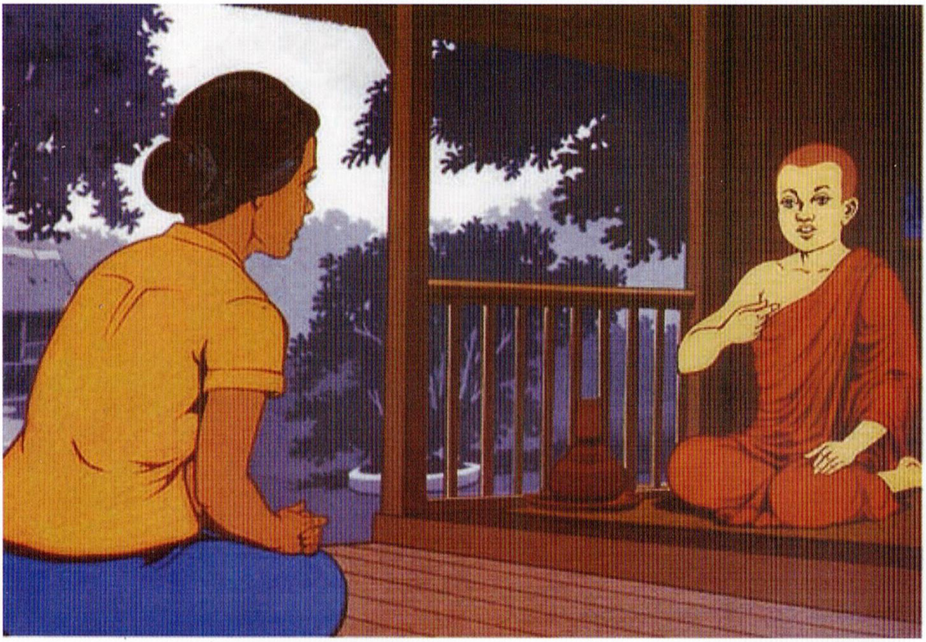

สามเณรกำลังจ้องดูพระอาทิตย์สวย ไอ้นี่มาร้องขอ ขออะไรจะให้ทุกอย่าง สามเณรจึงบอก ขอให้เอ็งเขยิบไปนิด เอ็งบังกู

เหมือนเรื่องพ่อกับลูกคู่หนึ่ง พ่อนอนให้อ๊อกซิเจนอยู่ ไอ้ลูกมันไปเยี่ยม แต่มันดันเหยียบสายอ๊อกซิเจน เหยียบแล้วก็ถามพ่อต้องการอะไร บอกลูก ลูกจะให้ทุกอย่าง พ่อบอก มึงก็ยกเท้ามึงออก แล้วรีบออกจากห้องไปเลย มึงมาทำให้กูหายใจไม่ออก

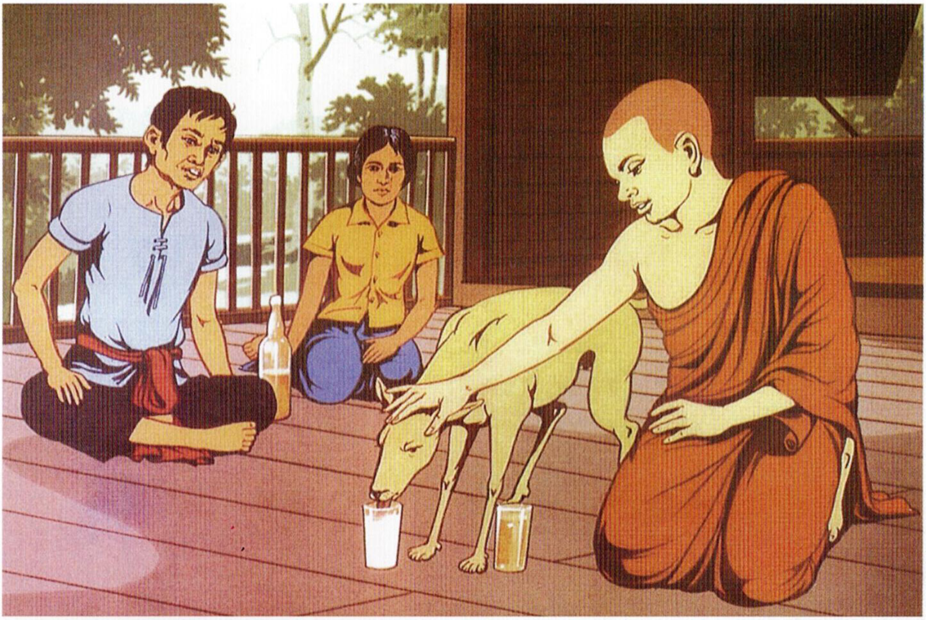
บางทีเรานึกอยากยื่นความต้องการให้เขา แต่เขาไม่ได้ต้องการเลย บางคนเขาต้องการสุนทรียภาพ ความสงบ ก็ไปนึกว่าเขาต้องการรถไหม ต้องการเครื่องบำรุงบำเรอ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ ซึ่งเป็นเรื่องของเนื้อหนัง เป็นเรื่องของกิเลส

แต่สามเณรกำลังจะดูสุนทรียภาพ อันว่าธรรมชาติของพระอาทิตย์เกิดขึ้นแล้วก็ต้องลับฟ้าไป สามเณรกำลังปลงอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา คือว่า เกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป

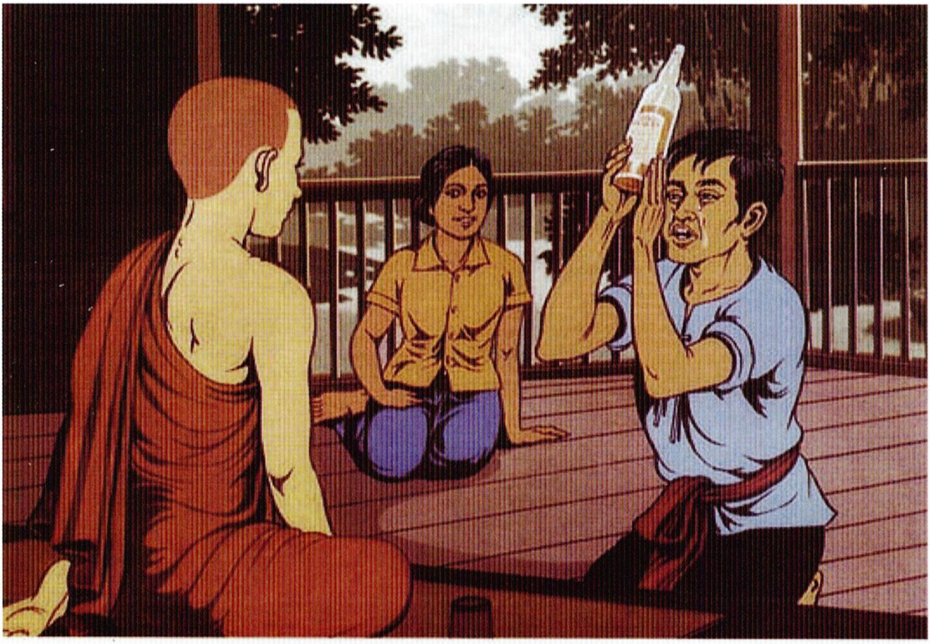

โยมสายมาหาสามเณร ปรึกษาว่าไม่รู้จะทำอย่างไร ได้ผัวคนนึงเหมือนกับเอาผีเข้าบ้าน มันเอาแต่กินเหล้า เล่นการพนันทุกวัน ๆ กินเหล้าเมาแล้วมาทุบตีกันอยู่เรื่อยเลย ช่วยหนูทีเถอะ ถ้าทำให้ผัวเลิกเหล้าได้ จะถวายสำรับสัก ๗ วัน

สามเณรเกาหัว หนอย ติดสินบนเณรอีกแล้ว

เณรก็เลยให้ไปพาผัวมา พร้อมทั้งซื้อเหล้ามาขวดหนึ่ง แล้วก็ชงนมไว้แก้วหนึ่ง มีหมาอยู่ตัว เณรก็หยิบแก้วนมกับแก้วเหล้าไปยื่นให้มัน ปรากฏว่า มันฉุนแก้วเหล้า แล้วไปกินแก้วนม เณรจึงเอามือลูบหัวหมาแล้วพูดกระทบกระเทียบเปรียบเปรยว่า เออ ไอ้ตูบ มึงยังดี ยังฉลาดรู้จักเลือกกินในสิ่งที่ควรกิน ไม่กินในสิ่งที่ไม่ควรกิน ไม่เหมือนคนบางคน

เท่านั้นเอง ชายผู้เป็นผัวก็รู้สึกตัว ตำหนิตัวเองว่ากูนี่ชิงหมาเกิดจริง ๆ ในที่สุด เขาก็ตัดสินใจเลิกเหล้า สัญญาถวายเณรว่าผมจะไม่ดื่มเหล้าอีกเด็ดขาด จะขอตายในการต่อสู้ดีกว่าอยู่อย่างคนแพ้ แหม ประกาศศักดาเลย ในที่สุด ก็เลิกเหล้าได้ตั้งแต่วันนั้น

สามเณรธุดงค์ไปอีกหมู่บ้านหนึ่ง ซึ่งเขายังไม่รู้จักชื่อและกิตติศัพท์ของสามเณร เพราะพระแถวนี้เทศน์แล้วโยมไม่เคยตั้งใจฟังเลย ในงานศพก็กินเหล้ากัน เล่นหมากรุกกัน คุยกันไปในขณะที่พระเทศน์

พอสามเณรขึ้นเทศน์ ไอ้ข้างล่างก็ดัง ข้างบนก็ดัง แม่ครัวก็ทำครัวกันโขมงโฉงเฉง ดังทั้งข้างล่างข้างบน สามเณรเลยตัดสินใจเทศน์แค่ ๒ นาทีจบ ขึ้นไปถึงก็พูดว่า ธรรมเทศนาวันนี้มันคงไม่ขลัง เพราะข้างล่างมันไม่ตั้งใจฟัง ข้างบนก็ฟังเพี้ยนบ้าง จึงต้องขอเอวังด้วยประการฉะนี้ จบเลย

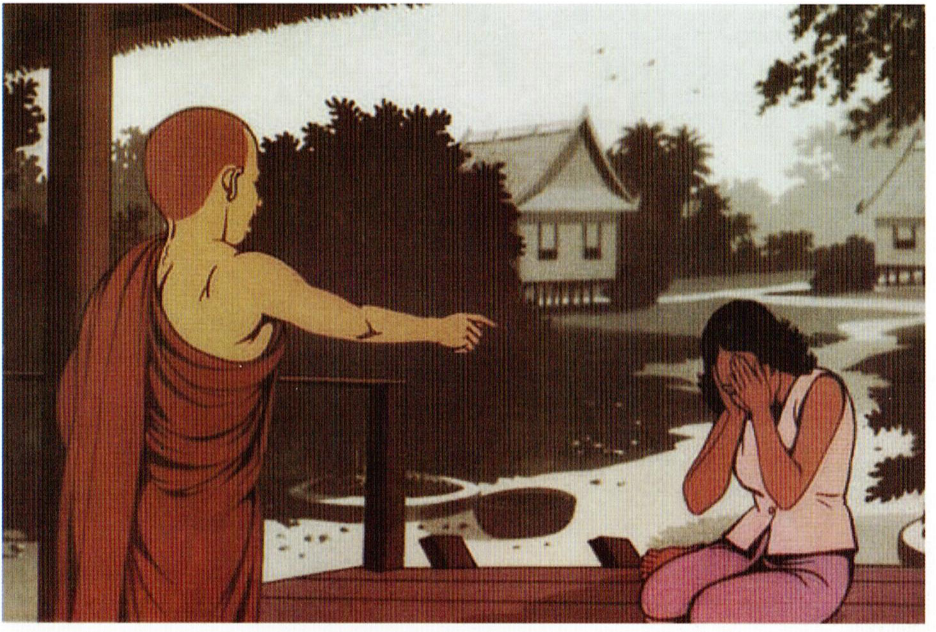
ปรากฏว่า พวกโยมตะลึงกัน หยุดกินเหล้าหันมาดูกันใหญ่

สามเณรเห็นว่าเงียบดีแล้วก็จุดเทียนเข้าเล่มหนึ่ง พอจุดเทียนเสร็จก็เอากะลาครอบปุ๊บจนดับ แล้วก็ถามญาติโยมว่าเห็นมั๊ย โยมบอกเห็นค่ะ ท่านเล่นกลหรือ สามเณรบอกว่านี่มันเป็นกลซ่อนกล

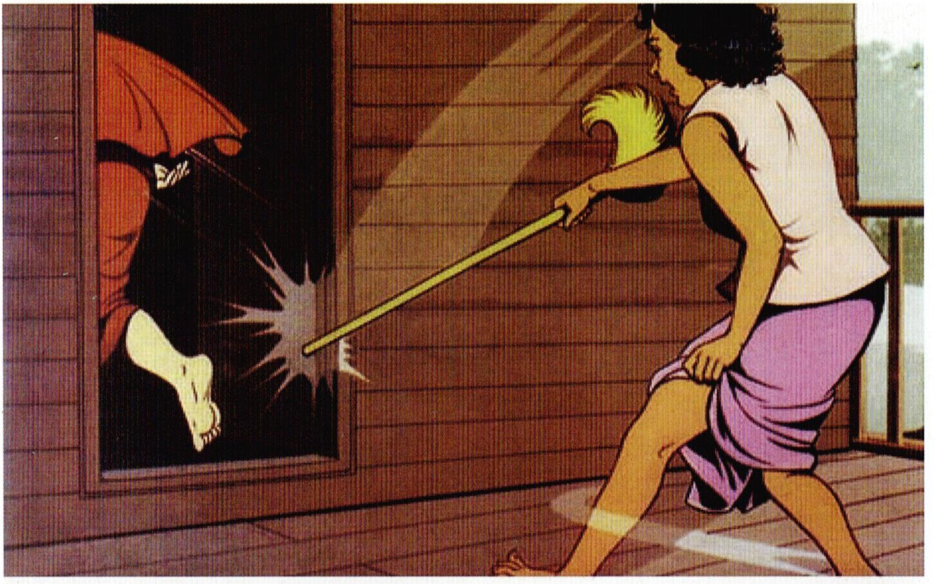
การฟังพระเทศน์แบบไม่สนใจเลย เปรียบเหมือนกับฉันจุดเทียน แต่แล้วกลับเอากะลาครอบ มันก็ดับ เหมือนกับพระพุทธเจ้าท่านต้องการจะจุดแสงธรรมขึ้นในหัวใจพวกเราเพื่อให้ญาติโยมเข้าใจและสว่างขึ้น แต่แล้ว โยมกลับเอาเหล้ามากลบ เอาเสียงมากลบ เอาการกินการเล่นมากลบ แสงธรรมมันก็ต้องดับ โยมทำให้แสงธรรมของพระพุทธเจ้าดับบาปตั้งแต่ปลายผมยันเล็บตีน

ปรากฏว่าทั้งเจ้าภาพ ทั้งแขก ทุกคนฟังแล้วใจจะแตกให้ได้ทีเดียว ฟังเทศน์มานานจนหัวจะหงอกไม่เคยเจอเณรสอนแบบนี้ สอนชนิดที่เรียกว่าถึงแก่นหัวใจ พากันสะดุ้งแอบกลับกัน ถึงบ้านแล้วยังนอนไม่หลับ ฝันเห็นเณรแทบทุกคน เพราะเทศน์ครั้งนี้เป็นการเทศน์ล้างสังคม

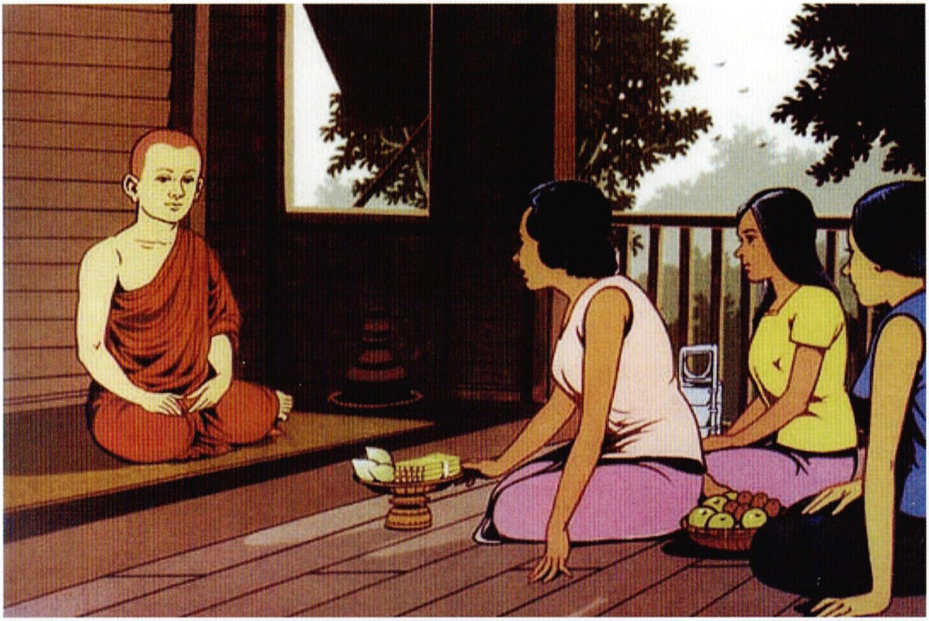
สามเณรได้พบกับคุณนายผ่องศรีในวันหนึ่ง ซึ่งลูกของแกตาย แกก็ร้องไห้ร้องห่ม ท่าทางอ่อนเพลีย เดินก็จะไม่ไหวทีเดียว

พอสามเณรเห็นอาการของคุณนาย ก็ชี้หน้าด่าเป็นการใหญ่ทีเดียวว่า แหม แกนี่แก่จนป่านนี้ยังร่าน ฆ่าลูกตาย จะมีผัวใหม่หรือไง ด่าแบบเจ็บ ๆ แสบ ๆ

ปรากฏว่า คุณนายนี่โกรธสุดขีด อารมณ์เศร้า อาการเพลีย หายหมด ลุกขึ้นคว้าไม้กวาดไล่ตีเณรอุตลุดจนสามเณรต้องเผ่นเข้าห้องไป ถึงแม้จะเข้าห้องปิดประตูไปแล้วก็ยังด่าออกมาใหญ่ คุณนายแกก็ยิ่งโกรธจัด

ในที่สุด อารมณ์เศร้าสร้อยเหงาหงอยที่ลูกตายก็หายไป ขากลับเนี่ยเดินแนบเลย ขามาเนี่ยลากน่องอ้อยอิ่งมานะ

แล้วพอหลังจากนั้น คุณนายคนนี้ก็ไม่มีอาการเหงาหงอยเศร้าสร้อยอีกเลย เรียกว่าไม่ต้องกินยาต้านเศร้าเลย โกรธนิดเดียวหายหมด ไม่ได้คิดถึงเรื่องลูกตายเลย คิดเจ็บใจแต่เณร เลยเป็นโรคมะเร็งในอารมณ์

สามเณรกลัวคุณนายจะเป็นโรคมะเร็งในอารมณ์ ในที่สุด จึงเขียนจดหมายไปขอโทษว่า ที่ทำไปนั้นก็เพื่อจะแก้อารมณ์ให้คุณโยม คุณนายก็เลยนำดอกไม้ธูปเทียนมากราบไหว้ท่าน ขอโทษที่เอาไม้กวาดไล่ตีท่าน

วันหนึ่ง อาจารย์สาวปริญญาโท ๒ คน มาหาสามเณร เพราะทราบข่าวว่าสามเณรนี่สอนธรรมะลึกซึ้ง พอมาถึงก็เข้าไปขอให้ท่านพูดธรรมะเรื่องลึกซึ้งให้ฟัง

สามเณรถามว่าต้องการฟังธรรมที่ลึกซึ้งหรือ แต่ว่าอย่างไรก็ตาม ควรจะต้องปูพื้นฐานกันก่อน เหมือนเราจะเดินลงทะเลที่ลึกได้ ก็ต่อเมื่อเราได้เดินลงไปชายทะเลที่ตื้นตื้นก่อน เรื่องของธรรมะไม่ใช่จะกระโดดปุ๊บแล้วมันจะไปสู่ที่ลึกได้ เพราะฉะนั้นขอปูพื้นฐานก่อน เผื่อบางคนไม่มีรากฐานจะลำบาก จึงขอเล่านิทานให้ฟังก่อน

ปรากฏว่า อาจารย์ปริญญาโทคนนี้โมโหมาก บอกว่าดิฉันไม่ใช่เด็กนะ จะได้มาเล่านิทานให้ฟัง ความรู้ของดิฉันระดับปริญญาทั้งคู่นะ เธอหาว่าเณรดูถูก

สามเณรก็เลยบอกว่า โยม คนเราไม่ได้โตที่เนื้อหนัง คนที่จะโตได้ต้องรู้จักข่มจิตข่มใจเมื่อคำพูดไม่พอใจมากระทบหู เขาจึงเรียกว่าคนโต คนใหญ่ แต่ใครก็ตามที่กระทบอารมณ์ไม่พอใจนิดเดียวแล้ววูบวาบหวือหวา มีอาการโกรธง่าย โมโหง่ายอย่างนี้ไม่เรียกว่าผู้ใหญ่หรอก เพราะว่าเป็นอาการของเด็ก กระทบอะไรไม่พอใจก็หงุดหงิดโกรธง่ายเหมือนกับเด็ก

สามเณรบอกว่า ที่ทำไปเป็นการปูพื้นฐานกันว่าจะรับเรื่องธรรมะลึก ๆ ได้ไหม เพียงพูดแค่คำตื้น ๆ แค่สองสามคำเท่านั้นก็โกรธ แล้วเณรก็บอกว่าเรื่องธรรมะนั้นมันไม่มีลึกไม่มีตื้นหรอก

เรื่องของธรรมะก็คือเรื่องที่ทำให้ราคะ โทสะ โมหะ เบาบางลง นี่ไม่เบาเลย มาถึงก็พรึ่บใส่เฌร จะไม่ให้ปูพื้นฐานได้ยังไง

การได้ปริญญานั้นต้องระวังให้ดี ทางพระพุทธศาสนาเขาถือว่าความสิ้นไปทั้ง ราคะ โทสะ โมหะ จึงจะเรียกว่าได้ปริญญา แต่ถ้าคนไหนได้ประกาศนียบัตรอะไรมา มากมาย แต่ยังเต็มไปด้วยราคะ โทสะ โมหะ ก็ยังถือว่าได้แต่ประกาศนียบัตรกระดาษ ธรรมดา

ปริญญาทางพุทธศาสนาคือ ความสิ้นไปของราคะ โทสะ โมหะ แต่ว่าถ้าเรา สามารถได้ทั้งสองอย่างก็ดี ปริญญาทางโลกเราก็ได้ อาจจะจบรัฐศาสตร์ จบกฎหมาย จบปริญญาโท หรือได้ปริญญาเอกยิ่งดี จบพาณิชย์ จบการบัญชี จบอะไรก็แล้วแต่ เรา ควรได้ทั้งปริญญาที่ประกอบอาชีพเลี้ยงปากเลี้ยงท้อง ซึ่งจะทำให้เราสะดวกสบายร่างกาย และได้ปริญญาทางธรรมะซึ่งจะทำให้จิตใจเราสงบร่มเย็น

คนเรานั้นควรได้รับทั้งสองอย่าง คือ

หนึ่ง ได้รับวัตถุมาทำให้ร่างกายได้รับความสะดวกสบาย ประกอบอาชีพที่ได้ มาจากความรู้

และสอง ได้ธรรมะมาทำให้จิตใจสงบเย็น

ถ้ามีความสะดวกสบายบวกกับความสุขสงบเย็น ชีวิตก็จะสมบูรณ์ ถ้ามีแต่ความ สะดวกสบาย แต่ไม่สุขสงบเย็น มีแต่ความเร่าร้อน มันก็ได้เพียงส่วนเดียว

วันหนึ่ง สามเณรได้นั่งรถไปกับอาจารย์ เขานิมนต์ให้ไปบรรยายที่มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ปรากฏว่าวันนั้นเป็นวันที่เขาประกาศผลสอบ และเหตุการณ์ที่สามเณรได้พบเห็นก็ทำให้รู้สึกสังเวชใจ

จากการประกาศผลสอบ มีคนอยู่ ๒ พวก พวกหนึ่งแฟบลง อีกพวกหนึ่งฟูขึ้น พอจะนึกได้ไหม พวกไหนตกก็แฟบ พวกไหนได้ก็ฟูขึ้น สามเณรเห็นแล้วก็สังเวชใจ พวกนี้มีแต่อาการฟู ๆ แฟบ ๆ คือ ประกาศว่าตัวเองได้ก็กระโดดโลดเต้น พวกไม่ได้ก็ฟุบเลย ถึงกับประคองกันก็มี

วันนั้น สามเณรมีภาพปริศนาธรรมอยู่ภาพหนึ่ง เป็นภาพนักดาบคนหนึ่งที่เข้ามาศึกษาพระพุทธศาสนาแล้วก็ไปตายที่เกาะพงัน แล้วได้เขียนโศลกธรรมไว้ว่า

ให้อยู่ในโลกเหมือนกับลิ้นงูที่อยู่ในปากงู ซึ่งไม่ถูกเขี้ยวของงูขบกัด

เราอยู่ในโลกนี้ทำอย่างไรถึงจะไม่ให้ถูกเขี้ยวของโลกขบ เขี้ยวของโลกมีอยู่ ๘ เขี้ยว คือ ได้ลาภเสื่อมลาภ ได้ยศเสื่อมยศ ได้รับความสุข ได้รับความทุกข์ แล้วก็นินทากัน ได้กับเสีย ถ้าคนไหนได้แล้วจิตใจฟูขึ้น ถ้าคนไหนไม่ได้จิตใจแฟบลง ก็มีลักษณะเหมือนถูกเขี้ยวของอสรพิษขบกัด เมื่อมันกัดใหม่ ๆ ก็บวมฟูขึ้น มันกัดไปนานแล้วก็ยุบแฟบลง ท่านสอนไว้ดีมาก

ถ้าคนเรายินดีเมื่อได้ ยินร้ายเมื่อเสีย ก็เท่ากับถูกเขี้ยวของโลกขบกัด ธรรมประจำโลกเรานี้มันต้องมีอยู่ ๒ เรื่อง คือเรื่องได้กับเรื่องเสีย บางวันก็เรียนได้คะแนนดี บางวันก็เรียนสู้เพื่อนไม่ได้ เขาชมก็หน้าระรื่น เขาติฉินนินทาก็หน้าเศร้า อย่างนี้ถือว่าถูกเขี้ยวของโลกขบกัด

ในที่สุด เมื่อนักศึกษาได้ฟังภาพปริศนาธรรมประกอบคำบรรยายของสามเณรแล้ว ตั้งแต่วันนั้นมาก็มีการประคองจิตใจไม่ให้หวั่นไหวกับเรื่องได้เรื่องเสีย ดำรงจิตใจปกติเหมือนกับลิ้นงูที่อยู่ในปากงูได้โดยไม่ถูกเขี้ยว

ในระหว่างที่สามเณรออกธุดงค์ไปเรื่อย ๆ นั้น มีเหตุอยู่คราวหนึ่งที่ทำให้สามเณรเกือบจะบวชอยู่ต่อไปอีกไม่ได้ เหตุก็เพระบุพเพสันนิวาส

วันหนึ่ง เมื่อไปบิณฑบาต สามเณรเกิดไปเจอฉันทนาในบ้านป่าเข้า ปรากฏว่าต่างคนต่างตะลึงยืนงง สามเณรเปิดบาตรก็ฝาหล่น ส่วนฉันทนาก็ทัพพีร่วงเหมือนกัน ในที่สุดยืนจ้องตากันอยู่สักพักหนึ่ง แล้วสามเณรก็รวบรวมสติได้ก่อนเพราะเคยฝึกมาก่อน ส่วนสาวฉันทนาซึ่งเป็นลูกสาวกำนันในหมู่บ้านยังยืนงงอยู่

วันนั้น สามเณรไม่ยอมฉันข้าวเพราะตัณหามันกำเริบ ตัดสินใจว่าจะต้องอดให้มันเหี่ยวแห้งไปให้ได้ ก็ทำจิตทำใจอยู่พักใหญ่

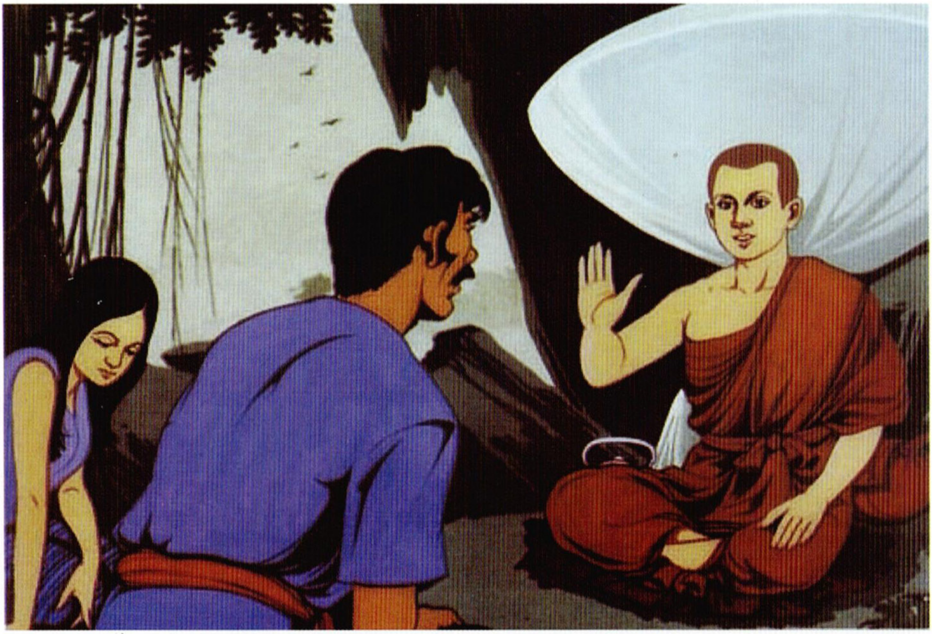

พอเข้าไปในกลด หน้าของฉันทนาก็มาลอยเคว้งอยู่ในกลด ส่วนฉันทนากลับไปนอนในห้อง หน้าของสามเณรก็ไปลอยว่อนอยู่ในห้องเหมือนกัน

ในที่สุดคืนนั้น ทั้งคู่ต่างนอนไม่หลับ นั่งระทมเศร้า คิดถึง จิตไม่มีความปกติเหมือนแต่ก่อนมา ถูกราคะเข้าครอบงำจนกระทั่งมีความดำริในทางที่เป็นมิจฉาสังกัปปะ เป็นการเบียดเบียนตนเองให้เร่าร้อนกระสับกระส่าย และในที่สุดถึงกับร่านไป

สามเณรได้หวนกลับมานึกถึงอสุภกรรมฐาน พิจารณาให้เห็นซากศพ กลับหน้าจากสาวฉันทนาที่สวยเป็นหัวกะโหลกเสีย เลยมองเห็นผม ขน เล็บ กระดูก ไส้ใหญ่ ไส้น้อย ละลายไป ๆ จนกลายเป็นว่าถ้าขืนอยู่ต่อไปคงจะเน่า เราควรจะยินดีอยู่ในนิพพานและผลนิพพานและพรหมจรรย์ ดีกว่าไปกอดเนื้อหนังเน่า ๆ ของฉันทนาสาวเจ้ารูปงามผู้นั้น

พิจารณาไปพิจารณามาจนกระทั่งจิตเข้าสู่ความสว่างขึ้น และเริ่มมีความคลายในความหลงใหลในรูปโฉมของฉันทนา

ส่วนฉันทนานั้นทนไม่ไหวเพราะตัวเองไม่เคยฝึกกรรมฐาน ไม่เคยควบคุมจิตใจ ถึงกับไปอ้อนวอนพ่อให้พาไปหาสามเณร แล้วก็คร่ำครวญร่ำร้องหา จนกระทั่งพ่อไม่รู้จะทำยังไง กลัวลูกสาวจะฆ่าตัวตาย

เมื่อลูกอ้อนวอนหนักเข้า พ่อก็จำใจมาชวนสามเณรให้สึก ปรากฏว่าชวนไปชวนมาอยู่พักใหญ่ สามเณรก็จิตใจเข้มแข็ง เมื่อกำนันมาชวนให้สึก ที่นาก็เยอะ ลูกสาวก็คนเดียว สามเณรก็บอกให้หยุดแล้วบอกว่า หยุดเถอะ อย่ามาโยนก้อนเลือดก้อนเนื้อเน่า ๆ ให้เป็นภาระกับฉันเลย กำนัน จงกลับไปทั้งสองพ่อลูกนั่นแหละ ตัวฉันเองก็ต้องอาบต้องล้างมากอยู่แล้ว อย่าให้มีภาระต้องแบกขันธ์ของใครเพิ่มอีกเลย

ปรากฏว่าฉันทนาก็งง เพราะยังไม่เคยได้ยินคำว่าร่างกายเน่า ๆ ตัวเองนั้นเคยแต่มีกลุ่มคนในหมู่บ้านนี้ชมกันว่างามดังเนื้อทอง

ในที่สุด สองพ่อลูกก็กลับไป

แต่ถึงกระนั้น จิตใจของสามเณรก็ยังมีความรู้สึกกระวนกระวายอยู่บ้าง แม้ไม่มาก แต่มันก็อยู่ใต้สำนึก วันหนึ่งก็เลยเข้าไปถามอาจารย์ว่าเมื่อไหร่ชีวิตของเราถึงจะสิ้นตัณหา สิ้นราคะ สิ้นความใคร่ เมื่อไหร่จะจบอาสากมล

อาสากมล คือ ความรู้สึกที่ถูกมนต์ คือภาวะแห่งการเป็นหญิงชาย ถ้าพบแล้ว เห็นแล้ว มันจะครอบงำจิตใจ เณรต้องการทราบว่า เมื่อไหร่ถึงจะพ้นภาวะนี้

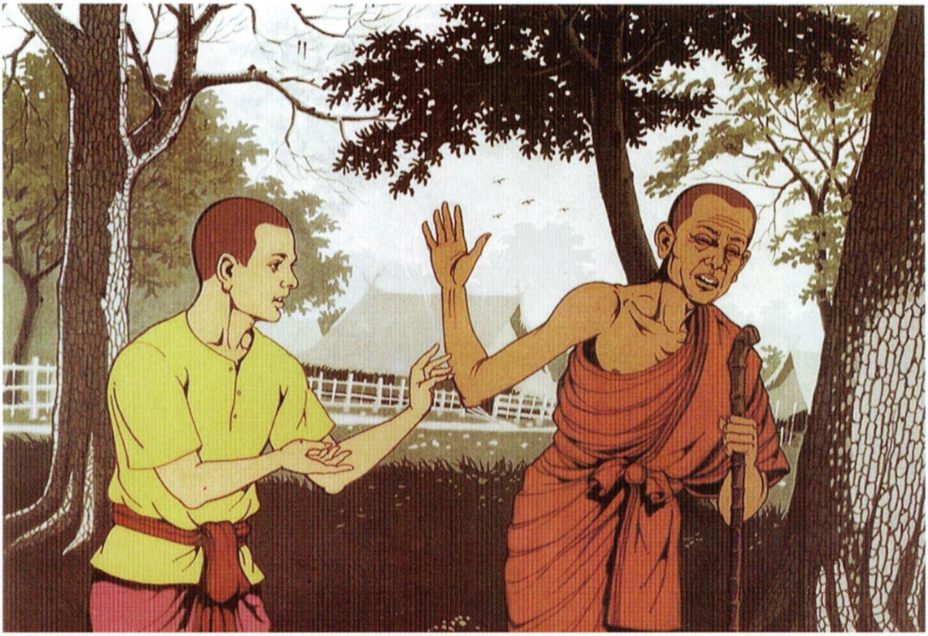
อาจารย์ก็บอกว่าจะเล่าเรื่องให้ฟังว่าเมื่อไหร่มันจะหมด แล้วก็หยิบขี้เถ้าขึ้นมา สำหรับปุถุชน มันจะหมดเมื่อเป็นขี้เถ้า ถ้าเป็นพระอรหันต์ อาจจะเจ็ดขวบ สิบห้าขวบก็ได้ จะเล่าให้ฟัง มันมีเรื่องมากมายเกิดขึ้นตั้งแต่สมัยพุทธกาล

พระอาจารย์เป็นหลวงลุง อยู่กับเณรหนุ่มรูปหนึ่ง เณรมีหน้าที่พาหลวงลุงที่ตาบอดทั้งสองข้างไปในที่ต่าง ๆ

วันหนึ่ง เณรได้ยินเสียงผู้หญิงครวญเพลงอยู่ในบ้าน ก็บอกขอให้หลวงลุงที่ตาบอดคอยอยู่ตรงนี้ก่อน ตนเองจะไปธุระประเดี๋ยวเดียว

หลวงลุงก็รู้แล้วว่า เณรคงจะไปตามเสียงของสตรีที่เข้ามาครอบงำจิตใจเสียแล้ว

เณรหายเข้าไปในบ้านสักพักหนึ่งแล้วก็เสียหาย พรหมจรรย์ถูกทำลายยับเยินหมด จนต้องสึกออกมา เมื่อจะมาทำหน้าที่จูงหลวงลุงต่อไป หลวงลุงปฏิเสธบอกอย่ามาแตะต้องตัวท่าน คนที่สนองตัณหาภายในเพียงเพราะแค่ได้ยินเสียงเท่านั้น ไม่คิดควบคุมใจ อย่าได้มาจูงฉันไปไหนเลย ฉันจะขอตายอยู่ในป่า

ชายหนุ่มก็บอกว่า ผมสึกแล้ว ผมยอมรับผิด ผมเปลี่ยนชุดแล้ว แต่หลวงลุงก็ปฏิเสธว่า อย่าเลย คนที่จิตใจง่าย ใจอ่อน ถึงจะนุ่งเหลืองห่มลายมันก็เสียได้ทั้งนั้นแหละ

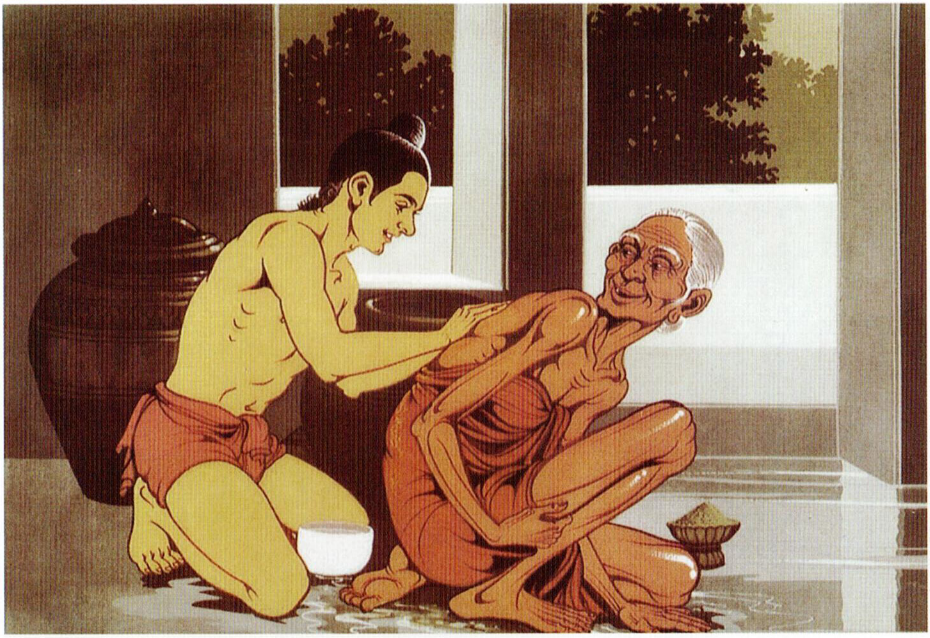
อาจารย์ถามสามเณรสิงห์ชัยว่าจะฟังอีกไหม เรื่องทำนองนี้เป็นปัญหาร้ายมาตั้งแต่สมัยไหน ๆ มาแล้ว มิใช่เพียงเด็กอายุแค่สิบกว่าขวบจะเสีย คนแก่จนอายุร้อยยี่สิบก็ยังมีเสียเลย

พออาจารย์พูดมาถึงตอนนี้ สามเณรสิงห์ชัยก็อยากฟังต่อ อาจารย์จึงเล่าเรื่องให้ฟังต่อว่า

นานมาแล้ว มาณพผู้หนึ่งเคยไปเรียนกับอาจารย์ทิศาปาโมกข์ เรียนจนจบทุกวิชาทุกศาสตร์ที่มีอยู่สิบแปดศาสตร์ พอกลับมาถึงบ้าน พ่อกับแม่ก็ถามว่าเรียนจบแล้วหรือลูก เมื่อตอบว่าจบทุกศาสตร์แล้ว แม่ก็ถามว่าได้เรียนอาสากามศาสตร์ หรือวิชาที่ว่าด้วยกามศาสตร์แล้วหรือยัง

มาณพยังไม่ได้เรียน แม่จึงบอกให้ลองกลับไปเรียนศาสตร์นี้ดู เพราะถ้าหากว่าจบมาทุกศาสตร์แต่ว่ายังไม่รู้เรื่องกามศาสตร์นี้ คือควบคุมไม่อยู่ ก็อาจเสียคนทั้ง ๆ ที่จบทุกศาสตร์แล้วก็ได้

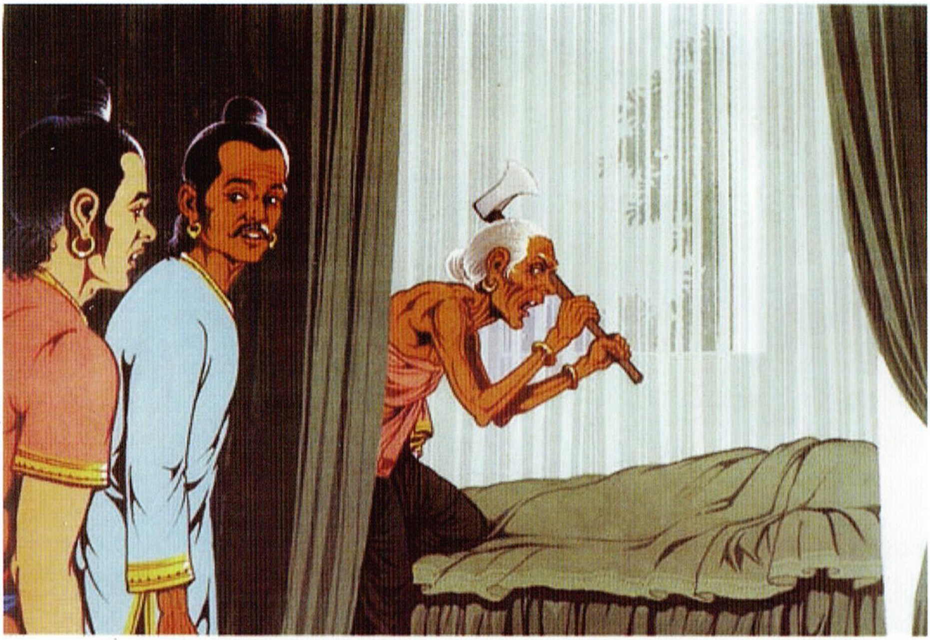
ในที่สุด มาณพจึงกลับไปถามอาจารย์ ขอเรียนวิชากามศาสตร์

อาจารย์ทิศาปาโมกข์ตกลงจะสอนให้โดยจะมอบศาสตร์นี้ด้วยการเอาแม่ของอาจารย์เองเป็นครูสอนเลยทีเดียว เพราะอาจารย์นั้นมีแม่อายุร้อยยี่สิบปี และรู้ว่าแม่จะตายในปีนี้

อาจารย์สั่งให้มาณพไปอาบน้ำให้แม่ แล้วก็พูดจาเกี้ยวพาราสี ขณะที่อาบน้ำไปถูหลังก็พูดไป ชมเชยสรรเสริญว่าตอนสาว ๆ คงจะสวย เสียดายที่เกิดไม่ทัน ถ้าเกิดทันคงจะได้ไปนั่งเฝ้าดูความงามของคุณแม่ และขอแต่งงานด้วยแน่ ๆ เลย แต่ถึงแม้จะเป็นเดี๋ยวนี้ ถ้าคุณแม่ไม่รังเกียจ ก็อยากจะแต่งงานด้วย แต่ติดอยู่ที่ว่าอาจารย์ของผมคือลูกของคุณแม่ แล้วผมจะทนดูหน้าอาจารย์ได้ยังไงล่ะ

ปรากฏว่า หญิงอายุร้อยยี่สิบปีหันมากระหยิ่มยิ้มย่องถามว่าจริงหรือ พ่อหนุ่ม

แม่ก็บอกว่าถ้าพ่อหนุ่มรักฉันจริง ลูกคนเดียวฉันก็ฆ่าได้

ในที่สุดนางก็เลยตกลงกับมาณพ ให้เอาเชือกทำเป็นทางโดยผูกตั้งแต่เตียงของนางโยงไปถึงเตียงของอาจารย์ เพื่อที่ตกดึกนางจะได้เดินคลำไปตามเชือกแล้วก็เอาขวานฟันลูกชายที่นอนอยู่บนเตียง

อาจารย์ทิศาปาโมกข์ซึ่งรู้แผนการนั้นเพราะนัดแนะกับมาณพไว้แล้ว ก็เอาท่อนไม้มาวางบนเตียงแทนตนแล้วเอาผ้าห่มคลุมไว้

นางผู้เป็นแม่ เมื่อถึงเวลาทำตามแผน ก็คลำเชือกไปจนถึงเตียงลูก พอไปถึงก็ฟันเปรี้ยงลงไป

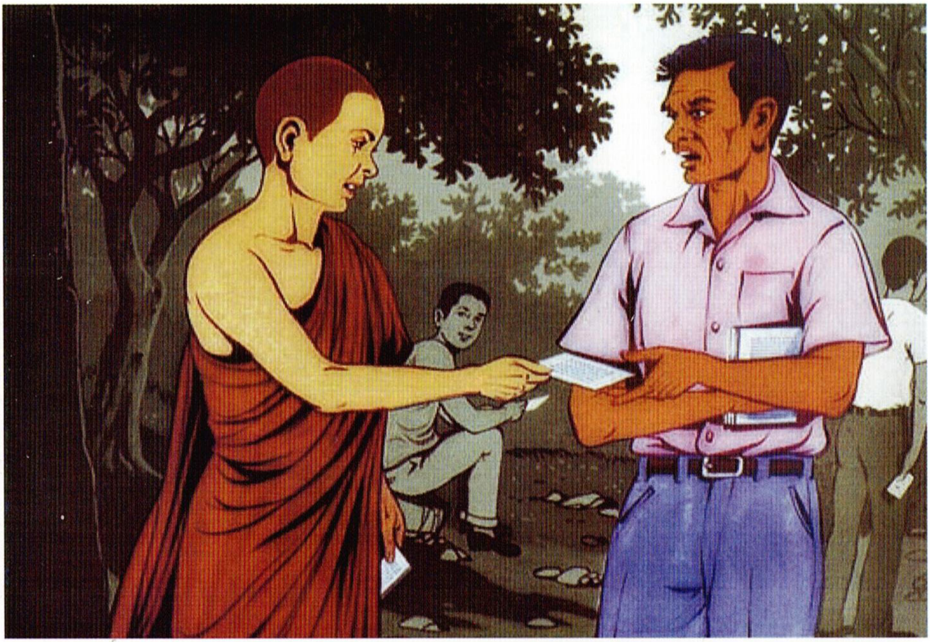
อาจารย์ทิศาปาโมกข์คอยเฝ้าดูอยู่กับมาณพ จึงชี้ให้เห็นว่าอำนาจของกามเป็นเช่นไร

พอนางผู้เป็นแม่รู้ตัวว่าถูกลูกชายกับลูกศิษย์วางแผนสอนให้รู้ถึงอำนาจของกาม ก็เสียใจตายในวันนั้น

อาจารย์ก็เลยสรุปว่า ถ้ายังไม่สิ้นอาสวะ ยังทำตนให้ข้ามพ้นแห่งความใคร่ไม่ได้ ยังยินดีในรูปสวย ๆ เสียงเพราะ ๆ กลิ่นหอม ๆ สัมผัสนุ่มนวลอยู่ จิตไม่พรากออก ไม่ทำใจให้ถึงขั้นมีอรหัตมรรค อรหัตผลแล้ว ใ จนั้นก็ต้องอยู่ในอำนาจของมันให้เสือกไสตลอดไป

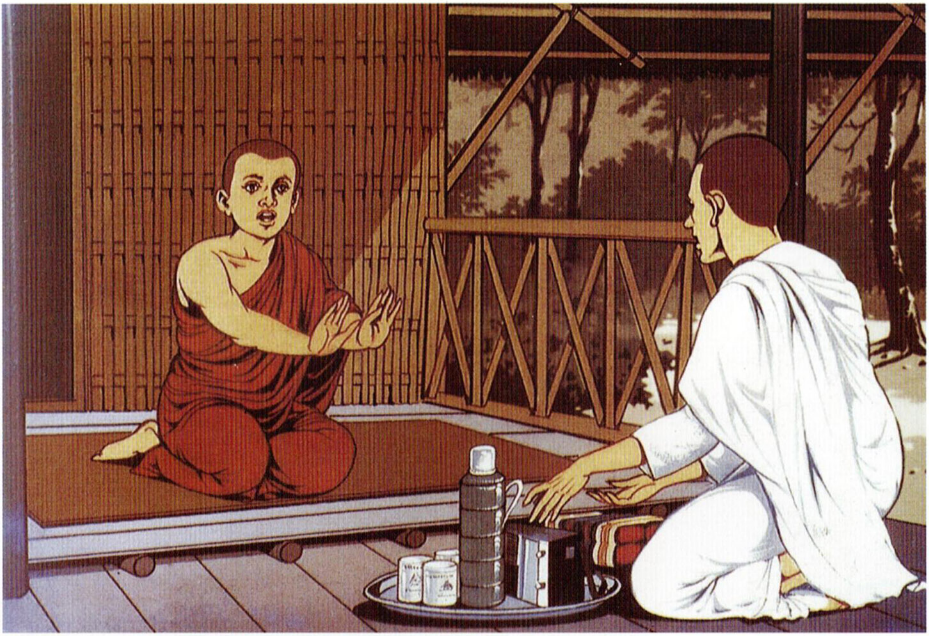
ตั้งแต่นั้นมา สามเณรสิงห์ชัยก็มีความพยายามในการที่จะเอาชนะความรู้สึกใฝ่ต่ำหรือความใคร่ที่ทำให้จิตใจต้องร่านไป

วันหนึ่ง สามเณรได้ไปพบกับปาฐกถาธรรม แสดงธรรมชั้นเยี่ยม นอกจากแสดงธรรมแล้วยังมีคาถามาแจกมากมา มาพูดมาแจก แจกใบดับทุกข์ คนนั้นคนนี้ก็รับไปสองใบสามใบ

เมื่อเขาหันมายื่นให้สามเณร สามเณรก็ถามไปว่า ใบอะไรหรือโยม เขาตอบว่าใบดับทุกข์ครับ สามเณรก็ถามอีกว่าใบอะไร ใบอะไร จนคนตอบโมโหว่าถามอยู่ได้

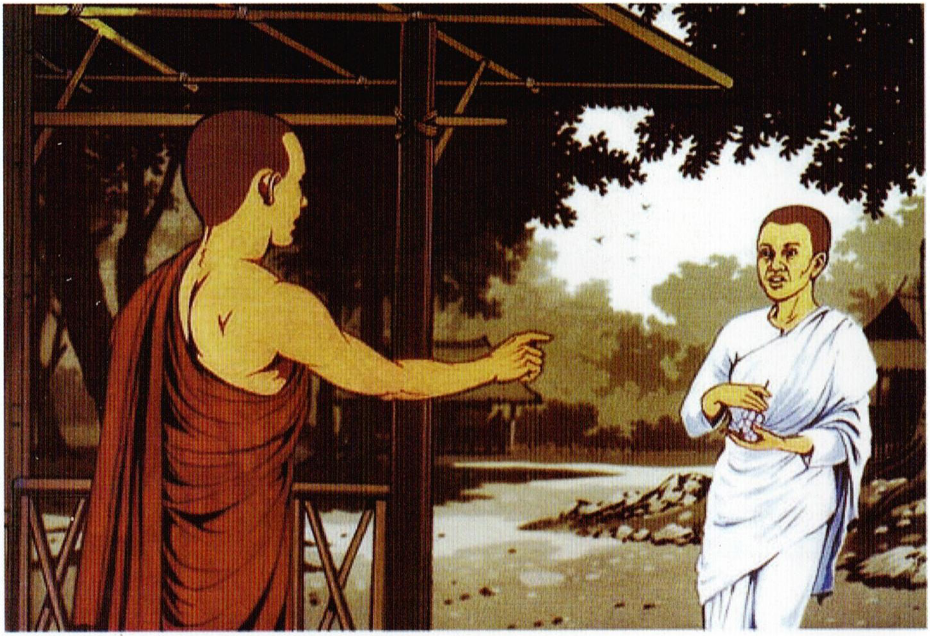
เมื่อสามเณรถามว่าโมโหอะไร โมโหเป็นทุกข์มั๊ย เขาตอบว่าก็ทุกข์นะซิ สามเณรจึงยื่นใบดับทุกข์คืนให้เพื่อเขาจะได้นำไปดับทุกข์ของตนเอง เล่นเอานักแจกใบดับทุกข์งงเลยทีเดียว

ต่อมา สามเณรได้พยายามอย่างยิ่งที่จะ บวชเณรโปรดแม่ บวชพระโปรดพ่อ ตามที่เขาว่าไว้ ก็ได้พยายามกระทำเช่นนั้น หลังจากที่อ้อนวอนคุณแม่ให้เลิกเล่นไพ่ได้ ก็ชักชวนคุณแม่บวชเป็นชี

แต่ปรากฏว่า แม่เป็นชีที่รักลูกเหลือเกิน เมื่อบวชแล้ว ใครเอาของอะไรที่เป็นของดี ๆ มาถวาย ก็จะเอามาให้เณรลูกชาย จนตัวแกเองยอมอดยอมอยาก

สามเณรเคยอ่านประวัติพระพุทธสาวก ทราบว่าเคยมีแม่ของพระสาวกรูปหนึ่ง ที่คอยพยายามบิณฑบาต ได้ก็เอามาปฏิบัติพระลูกชาย คือให้หมด จนตัวเองต้องผ่ายผอม จนที่สุด พระลูกชายต้องใช้วิธีด่าจนเตลิดเปิดเปิง จนแกโมโหลูก เลิกทำกรรมฐาน

เณรก็เอาอย่างเหมือนกัน คือ ด่าซะ แม่ชีนั้นก็ยังเอามาให้อีก ด้วยความเป็นแม่ (อาตมาเคยคุยกับแม่ชีคนหนึ่ง ลูกชายติดคุก ปรากฏว่าแม่ไปเยี่ยมเนี่ย บิณฑบาตได้ของดี ๆ ก็เอาใส่ถุง ไปให้ลูก ปรากฏว่าวันนั้นทราบข่าวว่าลูกจะออก ก็เลยซื้อเสื้อผ้า ไปถึงก็ผิดหวัง เพราะมันไปตีเขาในคุก ต้องติดคุกต่ออีก พอผิดหวังรู้ว่าลูกต้องติดคุกต่อก็เดินออกมาอย่างชนิดที่จิตใจเลื่อนลอย พอมาถึงหน้าคุกตรงถนนงามวงศ์วาน เรือนจำลาดยาว ปรากฏว่า รถชนแม่ชีร่างแหลก ระหว่างเลือดแดงกับผ้าขาว มองดูแล้วสังเวชใจ พอมันรู้ว่าแม่มันตาย วันนั้นอาตมาไปเทศน์ มันนั่งร้องไห้ อาตมาก็บอกมันว่า เธอไม่ได้ติดคุกคนเดียวนะ ลากพ่อลากแม่มาติดด้วย)

เมื่อถูกด่าหนัก ๆ ถึงขนาดไล่ตะเพิดให้เลิกเป็นแม่เป็นลูกกัน แกจึงเสียใจจนไม่ไปหาสามเณรอีกเลย ในที่สุดก็เข้าไปทางป่าช้า ไปพิจารณาซากศพ นั่งวิปัสสนากรรมฐานจนจิตใจสงบ

สามเณรแอบดูอยู่ข้างหลังที่โคนต้นไม้ ทุกอย่างที่ทำไปนั้นไม่ได้ทำเพราะเกลียด แต่ต้องการเป็นอุบายให้แม่นั้นมีความรักความผูกพันอันพรากออกจากจิต ซึ่งจะไม่ต้องมาห่วงลูกจนกระทั่งเสียมรรคผลนิพพาน

ในที่สุดก็ได้สมปรารถนา เพราะตอนหลัง เมื่อโยมแม่ชีมีจิตใจอันปกติดีแล้ว ไม่มาลุ่มหลงรักลูกแบบยึดมั่นถือมั่นจนไม่มีจิตอันสงบ เมื่อบัดนี้ได้สงบลงแล้ว สามเณรก็ได้มาขอโทษ แล้วก็เทศน์โปรดโยมแม่ จนกระทั่งโยมแม่ได้ตั้งตนอยู่ในบุคคลที่มีคุณธรรมแห่งความสงบ รักสมถกรรมฐานมากกว่ารักลูก มีจิตสงบ

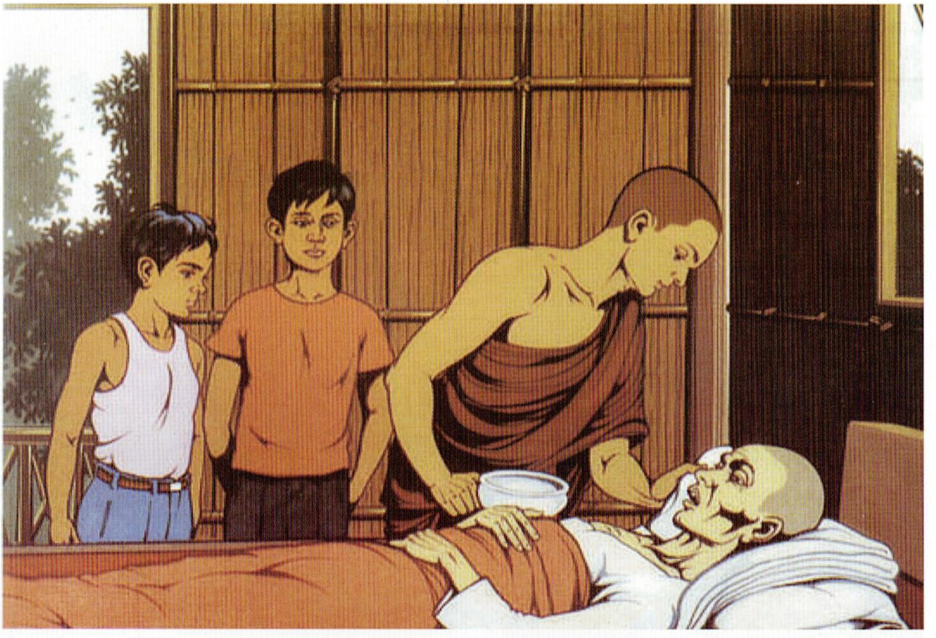

ต่อมาเมื่อแม่ชีแก่ลง สามเณรก็อ่านหนังสือธรรมให้ฟัง เพราะรู้สึกว่าโยมแม่คงจะอยู่อีกไม่นาน สามเณรต้องการจะทำศพโยมแม่เป็นการปฏิรูปสังคม เป็นการล้างสังคมที่ทำงานศพกันอย่างสิ้นเปลือง ทำงานศพกันชนิดที่ว่าเผาศพเป็นการเผาทรัพย์ ก็เลยตัดสินใจจะทำให้ไม่เหมือนใคร เลยขอให้แม่ชีซึ่งเป็นโยมแม่อัดเทปไว้เรียบร้อย กะว่าถ้าโยมแม่ตายก็จะไม่นิมนต์พระอื่นเทศน์ จะให้ศพเทศน์เอง

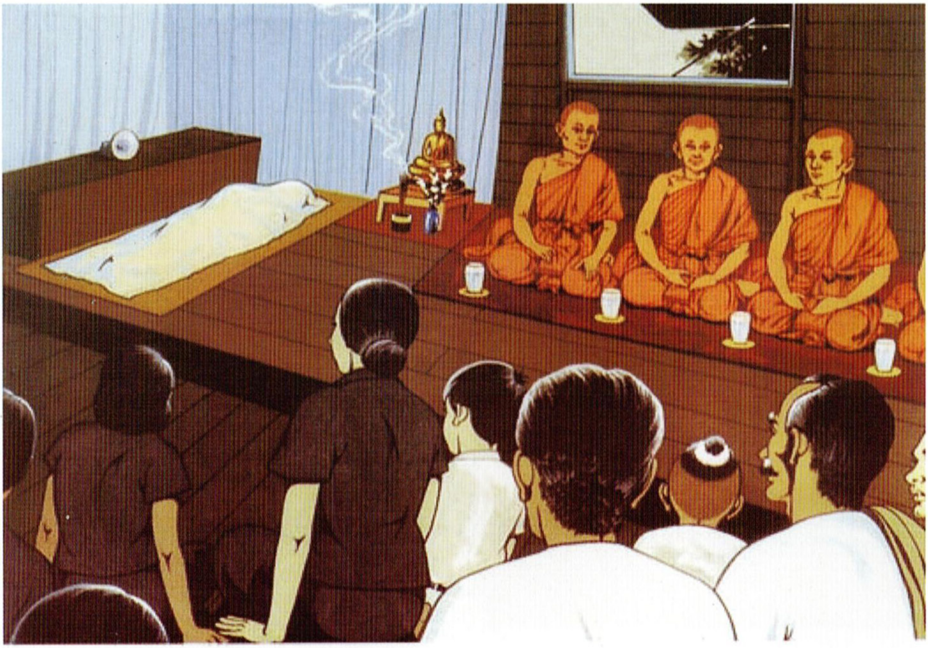
ปรากฏว่า สามเณรได้คัดข้อความอย่างดีให้โยมแม่ชีพูดลงไปในเทป โดยเริ่มต้นว่า ขอขอบใจท่านทั้งหลายที่มางานศพข้าพเจ้า บัดนี้ข้าพเจ้าตายแล้ว ต้องการตายอย่างสงบ และเพื่อไม่ให้เดือดร้อนใคร จึงขอให้ผู้ที่มางานศพของข้าพเจ้าอย่าไปสูญเสียอะไร แม้กระทั่งพวงหรีดซึ่งเป็นเรื่องฟุ่มเฟือยโดยไม่จำเป็น ถ้าจะนำอะไรมาให้กันก็ขอให้ตั้งเป็นมูลนิธิช่วยเด็กยากจน หรือสร้างอาคารสถานที่เป็นสาธารณะประโยชน์แทน แล้วก็บอกต่อไปว่า ท่านทั้งหลาย เมื่อก่อนข้าพเจ้าก็เป็นอย่างท่าน และในไม่ช้าท่านก็จะเป็นดั่งข้าพเจ้า แล้วก็สรุปด้วยกลอนว่า

ยศและลาภหาบไปไม่ได้แน่ เว้นเสียแต่ต้นทุนบุญกุศล
ทิ้งสมบัติทั้งหลายให้ปวงชน ร่างของตนเขายังเอาไปเผาไฟ

แล้วก็เปิดเพลงธรณีกรรแสงคลอเบา ๆ

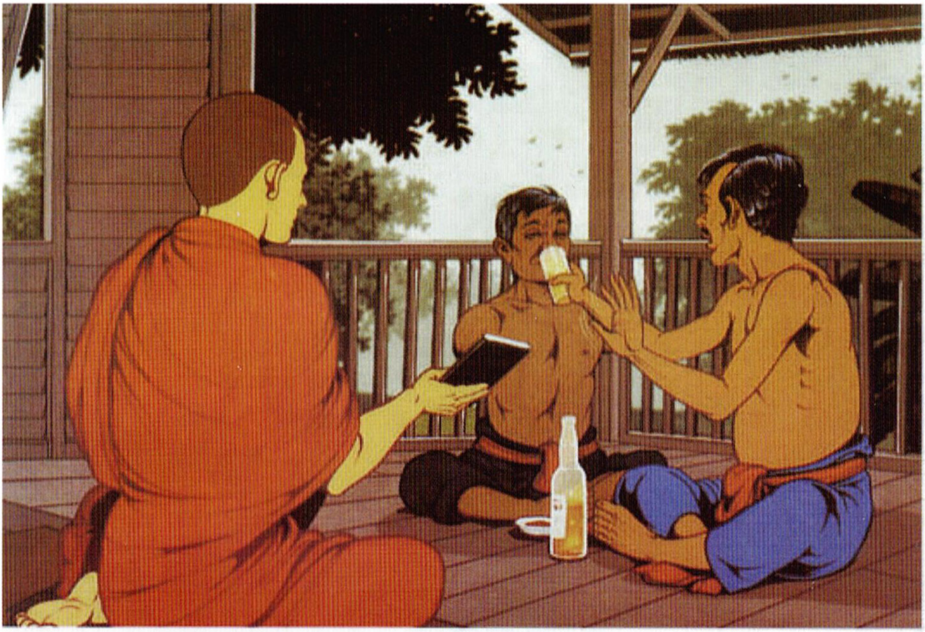

สามเณรได้เฝ้าปฏิบัติอุปถัมภ์เลี้ยงดูโยมแม่อย่างดีที่สุด ตามที่พระพุทธองค์ได้บอกว่า เป็นแม่นั้น พระไม่สามารถจะซักผ้านุ่งให้โยมแม่ได้ และบางทีมีเด็กวัดมาช่วยซัก สามเณรก็ขอซักเอง เพื่อจะเป็นการตอบสนองคุณโยมแม่ที่เคยอาบเคยล้างน้ำเมื่อถ่ายปัสสาวะอุจจาระรดลงไปบนมือของแม่ เพราะฉะนั้นวันนี้จะขอทำให้เต็มที่ นี่เป็นโอกาสสุดท้าย สามเณรก็มาป้อนข้าวให้โยมแม่เอง ซักเสื้อให้ และทำทุกอย่างเท่าที่จะทำได้ จนกระทั่งโยมแม่สิ้นใจไปต่อหน้า

แล้วก็เป็นไปตามคาด พอคนมางานศพกันพร้อมหน้าพร้อมตาดี สามเณรก็ได้ประกาศขึ้นว่า ต่อไปนี้ท่านทั้งหลายจะได้ยินเสียงผู้ตายปราศรัยกับท่าน ในที่สุดคนก็เงียบฟังประดุจดั่งโดนมนต์สะกด

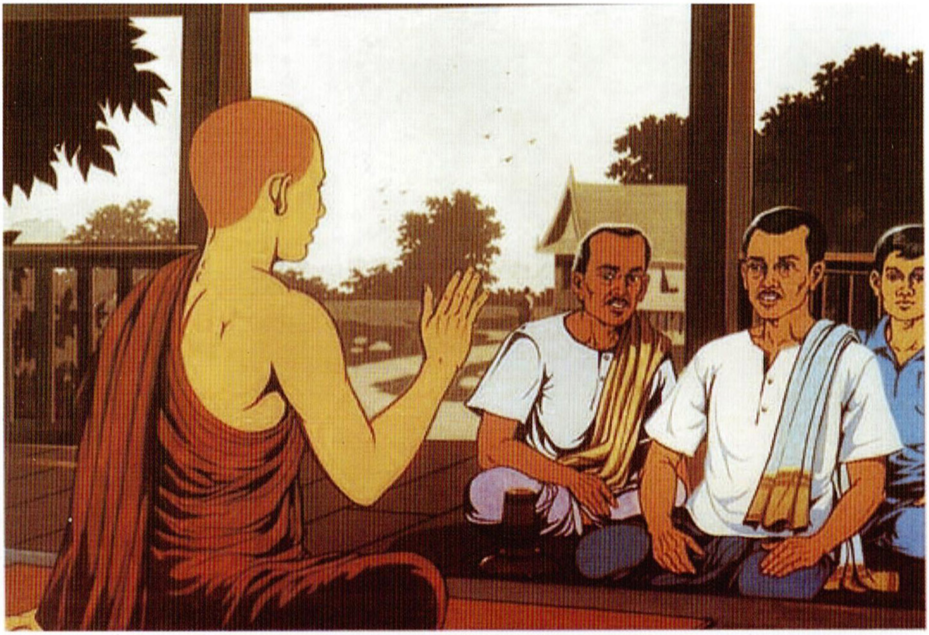
บรรยากาศในวันนั้นสร้างความสลด สงบ และสังเวช

เมื่อสามเณรสิ้นภารกิจจากการทำศพโยมแม่แล้ว ก็นึกอยากจะโปรดโยมพ่อขี้เหล้า ขี้เมา และพวกพี่ขี้ ๆ ทั้งหลายให้ได้

พี่ชายคนแขนขาดนั้นปรากฏว่ากินเหล้าร่วมกับพ่อ พ่อก็กรอกเหล้าลูก แม้สามเณรจะเอาหนังสือธรรมมาให้อ่านก็ไม่ยอมอ่าน กลับตะเพิดไม่สนใจ อย่ามาสอนฉันเลย ฉันเลี้ยงแกมาตั้งแต่เล็ก ๆ นะ สามเณรก็รู้สึกผิดหวัง ตั้งใจจะดึงคุณพ่อเข้าหาศาสนา เข้าหาธรรมะเสียที เพราะพระพุทธองค์ทรงแสดงธรรมไว้ว่า

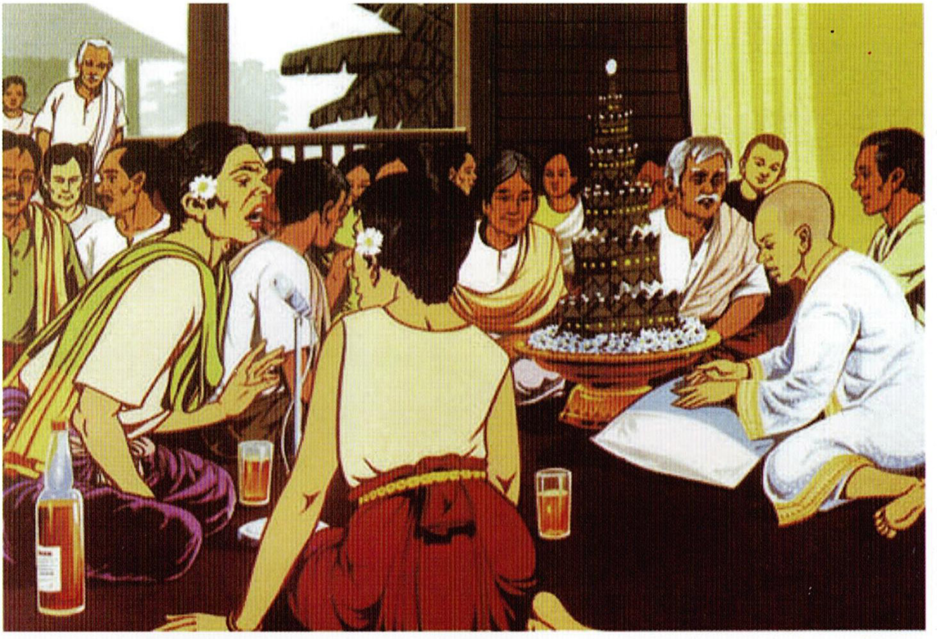
ถ้าหากว่าลูกคนไหนเปลี่ยนนิสัยพ่อที่เป็นมิจฉาทิฏฐิ ให้มาเป็นสัมมาทิฏฐิได้ การสนองคุณจึงจะสิ้นสุด ความพยายามของสามเณรไม่สำเร็จเพราะโยมพ่อกินเหล้าเหลือเกินในช่วงนี้

แต่ความพยายามไม่สิ้นสุดลงไป จนต่อมาสามเณรอายุได้ยี่สิบปีแล้ว จะต้องบวชเป็นพระ โยมพ่อก็ถามว่าเมื่อไหร่ลูกเณรจะบวชพระ จะได้จัดงานให้ใหญ่ให้สมเกียรติ

สามเณรก็ห้ามว่า อย่าเลยพ่อ อย่าตำน้ำพริกละลายแม่น้ำ อย่าหวังได้หน้าจากการบวชเลย

พ่อบอกว่า ไม่ได้หรอก ลูกชายฉันคนนี้เขาร่ำลือกันอย่างนี้ จะจัดให้เต็มที่ ฉิบหายไม่ว่า ขอให้ได้ชื่อเสียง ในที่สุด สามเณรก็ไม่ตกลง

สามเณรบอกถ้าพ่อทำอย่างนั้นฉันไม่บวชให้พ่อหรอก ถ้าฉันจะต้องบวชไป มีแห่นาคไป มีหมอทำขวัญมาร้องแหล่อยู่ครึ่งคืนค่อนคืน ผลที่สุดบางทีนาคนั่งฟัง นั่งพนมมืออยู่ที่อกเดี๋ยวก็ตกไปที่ตัก ขนาดหลับไปกับพื้น หมอทำขวัญยังไม่จบเลย

สามเณรบอกให้พระมาเทศน์ครึ่งชั่วโมงดีกว่า โยมพ่อก็ไม่ยอม

เมื่อไม่ยอม สามเณรก็เลยจากไป ไม่ยอมให้โยมพ่อบวช แต่ได้ไปขอให้พระต่างจังหวัดบวช และบวชในโบสถ์กลางน้ำ คือที่ต่อแพกลางบ่อน้ำใหญ่

การบวชของสามเณรในครั้งนี้หมดเงินไม่ถึงร้อยบาท เป็นค่าน้ำชาอะไรนิดหน่อย และก็อุปัชฌาย์ที่สามเณรไปขอร้องให้บวชก็นับถือสามเณรมาก เพราะเคยเดินธุดงค์ผ่านมา และมีปฏิปทาที่น่าเลื่อมใส พระทั้งหลายเมื่อรู้ว่าสามเณรจะมาบวชเป็นพระก็ยินดีมาบวชให้ฟรีโดยไม่ต้องเสียเงินเลย

ในที่สุด สามเณรก็ภูมิใจ คือไม่ต้องทำให้ใครกระเป๋าขาด

ต่อมา สายใจน้องสาวของพระสิงห์ชัยจัดพิธีแต่งงาน เขาจะต้องพรมน้ำมนต์ด้วย แต่ปรากฏว่าท่านไม่อยากจะให้พรมน้ำมนต์ ต้องการจะให้เนื้อมนต์คือคำสอนของพระพุทธเจ้า เพราะว่าบางทีก็น่าสังเวชใจ ขันน้ำมนต์สวดกันตั้งแต่เย็นวันนี้แล้ว รอไปพรมเอาวันพรุ่งนี้ เอาอะไรใส่ไปจนน้ำเน่า พรมไปก็คันกันไป

ในที่สุดพอคู่บ่าวสาวคือน้องสาวและน้องเขยมาไหว้ พระสิงห์ชัยก็ไม่พรมน้ำมนต์ แต่ให้หนังสือคู่มือคู่วิวาห์ โดยพระธรรมคำสอนของพระศาสดาที่ใช้ชื่อว่า ชีวิตของคู่วิวาห์ที่แต่งงานคืออะไร

พระสิงห์ชัยว่าเจ้าบ่าวจะต้องรู้ตัวไว้ให้ดี อย่าหลงภาคภูมิใจว่าเป็นเจ้าบ่าวใส่สูทผูกไทด์ ขอถามว่าเจ้าบ่าวแปลว่าอะไร เจ้าแปลว่ายิ่งใหญ่ บ่าวแปลว่าผู้รับใช้ ดังนั้นเจ้าบ่าวก็แปลว่าผู้รับใช้อันยิ่งใหญ่ ต่อไปนี้คุณจะต้องรับใช้ภรรยา รับใช้ลูกอย่างยิ่งใหญ่สมกับความเป็นเจ้าบ่าว ส่วนเจ้าสาวแปลว่าอะไร เจ้าแปลว่าผู้ยิ่งใหญ่ สาวแปลว่ามีความอายและความงาม

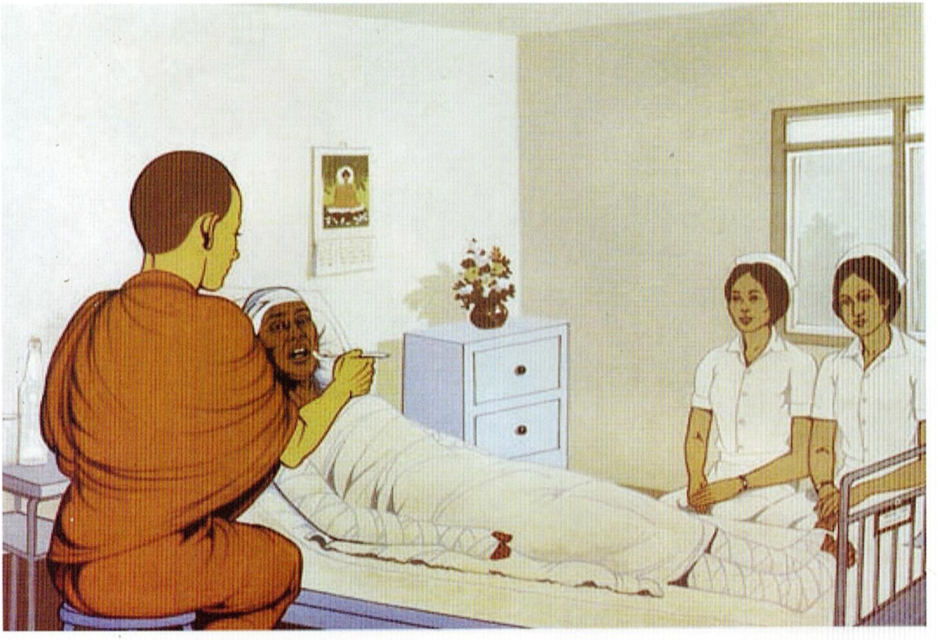
ในที่สุด คู่วิวาห์คู่นี้ก็เหมือนกับมีสารานุกรม ถ้าเกิดปัญหาก็เปิดดูว่าเราจะอยู่กันอย่างไร พระสิงห์ชัยก็บอกว่า ไปอ่านดูเถอะ ในนี้จะมีเรื่องสัจจะ ทมะ ขันติ จาคะ

สัจจะคือซื่อสัตย์ต่อกัน สามีภรรยาคู่ไหนที่ไม่ซื่อสัตย์ต่อกันมันก็อยู่กันไม่รอด แต่ถ้ามันไม่รู้จักทมะ คือไม่รู้ข่มใจมันก็อยู่กันยาก และถ้าไม่มีความอดทนที่จะประกอบอาชีพ ก็ล่มจม อนาคตก็ล้มละลาย และถ้ามันไม่มีจาคะ คือไม่รู้จักสลัดสิ่งเลว ๆ ออก เจ้าบ่าวที่เคยกินเหล้าสูบบุหรี่ก็ควรจะสลัดออก สาว ๆ เคยใช้จ่ายฟุ่มเฟือยก็รูจักสลัดออก เคยแต่งตัวชนิดที่ว่าทำให้ขอบตาช้ำก็คอยสลัดออกบ้าง

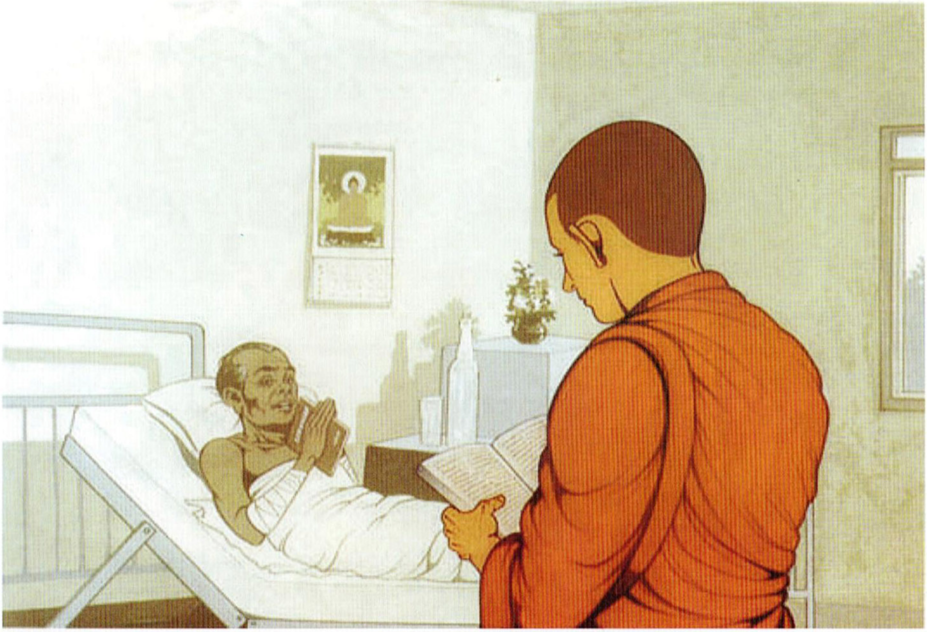
และเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดก็เกิดขึ้น เมื่อพระสิงห์ชัยกลับมาวัดที่ใกล้บ้าน เนื่องจากพ่อกินเหล้าเมาแล้วสูบบุหรี่ไฟติดหมอนลุกท่วมบ้าน แล้วคนร้องตะโกนไฟไหม้บ้านแล้ว ๆ เมื่อพระสิงห์ชัยรู้ว่าไฟไหม้บ้านโยมก็รีบไปอุ้มโยมพ่อออกจากกองไฟ

โยมพ่อถูกไฟไหม้ถลอกปอกเปิกไปหมด ส่วนพี่ชายคนที่แขนด้วนก็ตายในกองไฟ พระสิงห์ชัยเห็นว่าโอกาสดีมาถึงแล้ว ถ้าโปรดโยมพ่อครั้งนี้ไม่สำเร็จ ก็ขอยอมตายถวายชีวิต

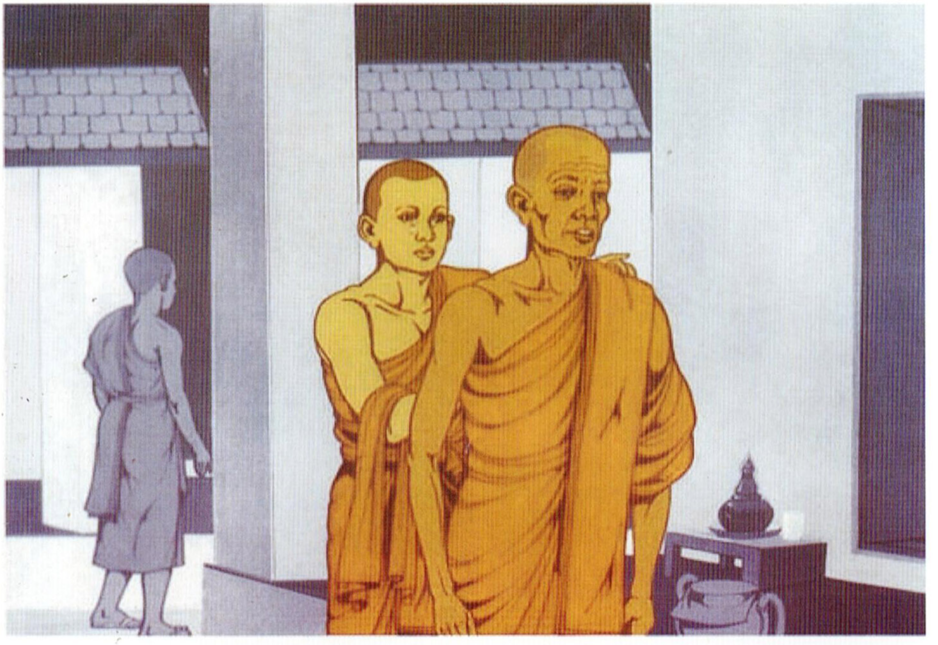
พระสิงห์ชัยตามประกบโยมพ่อทุกเวลา หมอจะเข้ามาป้อนข้าว ท่านก็แย่งมาป้อนเองทุกครั้ง แล้วบอกให้คุณหมอไปเถอะ

หลังจากคุณหมอตรวจร่างกายโยมพ่อเรียบร้อยแล้ว พระสิงห์ชัยจะป้อนข้าวโยมพ่อทุกครั้ง แล้วก็พูดธรรมะกล่อมอยู่ตลอดเวลา

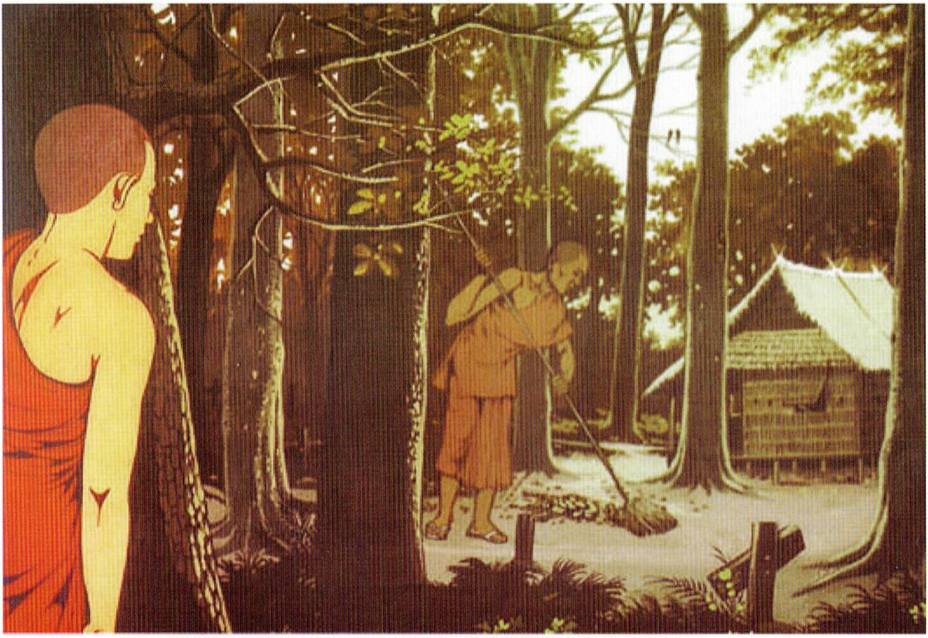

ในที่สุด ความพยายามอยู่ที่ไหนความสำเร็จอยู่ที่นั่น ความสำเร็จย่อมบังเกิดกับคนใจเด็ดอย่างเณรสิงห์ชัย หรือพระใจสิงห์รูปนี้

ท่านสามารถทำให้พ่อใจอ่อน จนถึงกับยกมือไหว้เมื่อตอนพระลูกชายเข้ามาอ่านหนังสือธรรมะให้ฟัง และในที่สุด ก็เกิดความซาบซึ้ง ถึงกับปฏิญาณต่อหน้าพระลูกชายว่า ต่อไปนี้โยมจะเลิกเหล้าเด็ดขาด

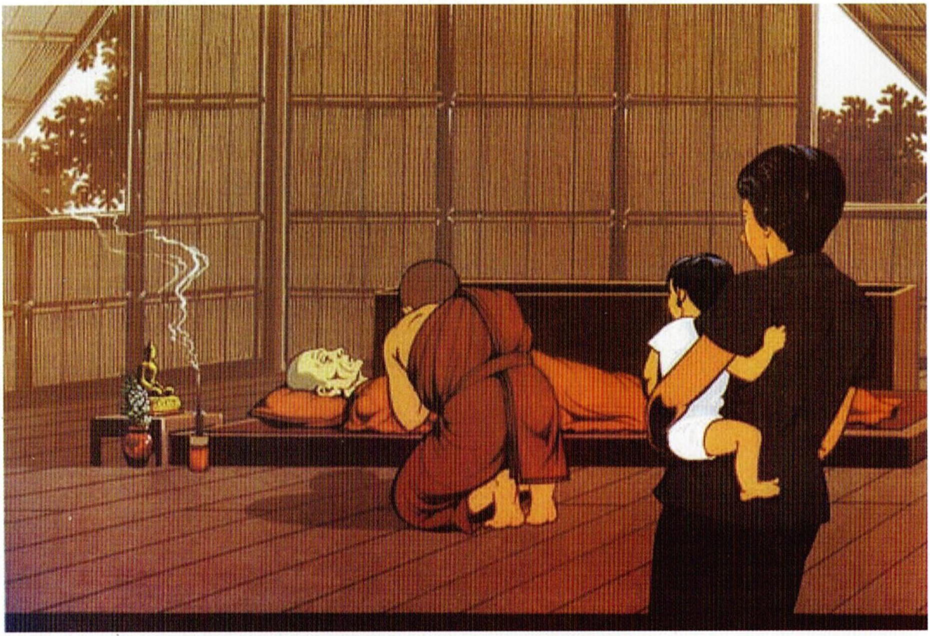

พระสิงห์ชัยชวนโยมพ่อบวช โยมพ่อกลายเป็นพระที่ดีอย่างไม่มีใครคาดคิด ได้ไปขออาศัยอยู่หลังวัดตรงที่โยมแม่เคยตายอยู่ตรงนั้น แล้วก็พินิจพิจารณาอยู่ทุกวัน พระลูกชายก็ไปแอบดูการปฏิบัติตนของพระหลวงพ่อที่น่าเลื่อมใส ไม่คลุกคลี ไม่สรวลเสเฮฮากับใคร

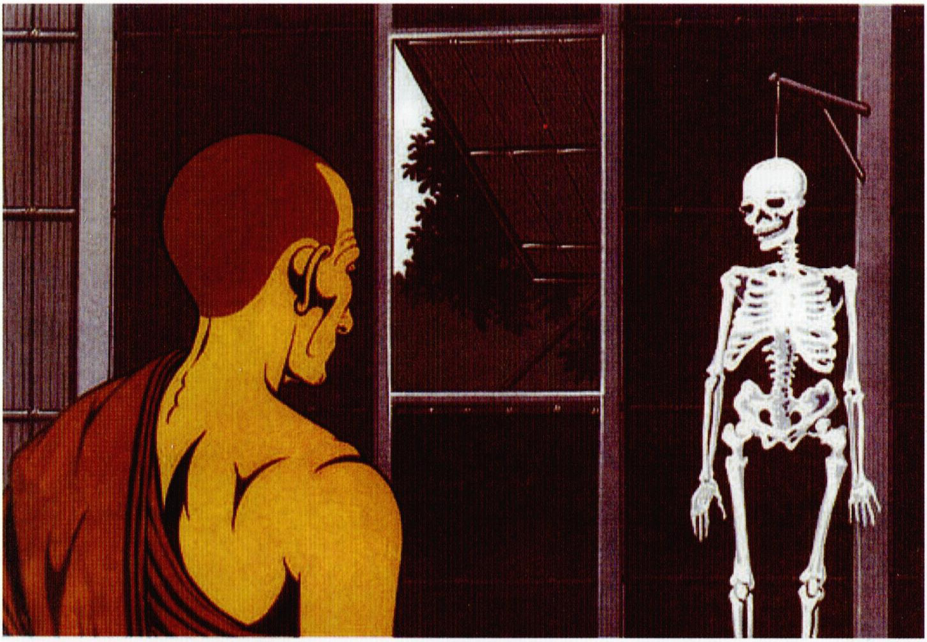

ถึงพวกขี้เหล้าเมายาที่เคยกินดื่มด้วยกันมาจะชวนก็ไม่สนใจ กวาดวัดอยู่ด้านหลังจนสะอาด

ความภูมิใจอันยิ่งใหญ่ของคนเป็นลูก ไม่มีครั้งไหนที่จะมีปีติปราโมทย์โลดแล่นให้กับสิงห์ชัยเท่ากับการได้บวชเป็นพระ และได้ทำให้โยมพ่อโยมแม่พ้นจากมิจฉาทิฏฐิกลับมาเป็นสัมมาทิฏฐิ ได้มืดมาแล้วก็สว่างไป

แล้วในที่สุด หลวงพ่อก็มรณภาพ และก่อนที่ท่านจะมรณภาพ ท่านได้อัดเทปธรรมเหมือนกับโยมแม่ทุกประการ

แต่คราวนี้ ศพของหลวงพ่อ พระสิงห์ชัยขอไว้เป็นพิเศษไม่ให้เผา แต่ให้หมอไปลอกต้มแล้วเอากระดูกมาแขวนไว้พิจารณา

พระลูกชายและพระรูปอื่น ๆ ต่างก็ได้มาอาศัยโครงกระดูกหลวงพ่อของพระสิงห์ชัยพิจารณาซากศพกรรมฐานนี้ตลอดไป จึงถือว่าได้บุญมาก

พระสิงห์ชัยก็พอใจที่พระทั้งหลายได้มาพิจารณาซากศพของหลวงพ่อและทำให้จิตคลายกำหนัดมัวเมาลุ่มหลง โดยหลวงพ่อได้เป็นอาจารย์สอนคนโดยสรีระที่ปราศจากเนื้อหนัง

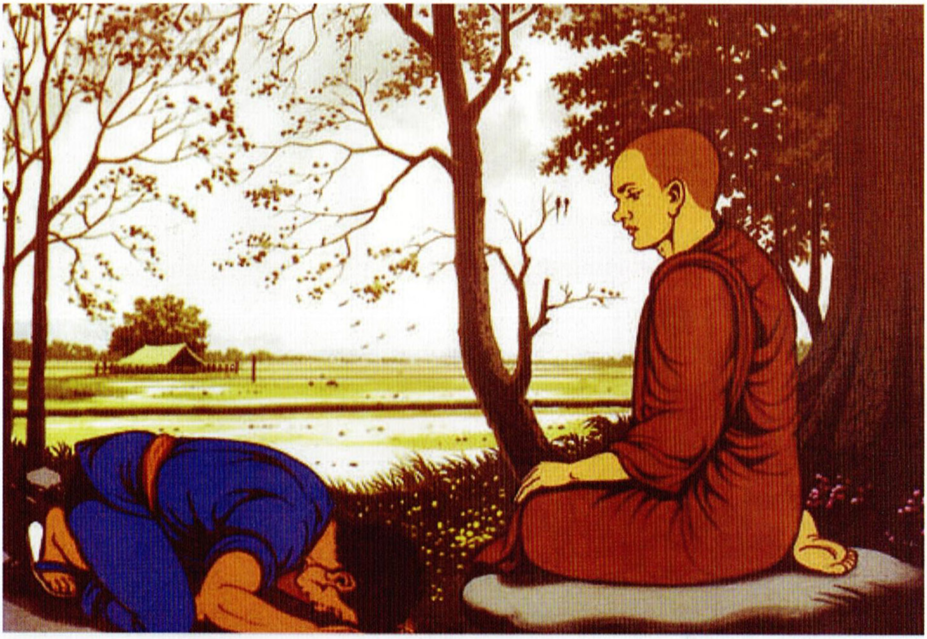
แล้ววันหนึ่ง พระสิงห์ชัยได้เดินธุดงค์ไปพบชายหนุ่มคนหนึ่งที่กำลังแค้นมาก เพราะเขาถูกฆ่าตาย เขาเที่ยวเดินตามหาคนที่ฆ่าพ่อเพื่อที่จะล้างแค้น

พระสิงห์ชัยก็ถามว่า โยมจะตามล้างแค้นเขาด้วยวิธีไหน ชายคนนั้นตอบว่าถ้าเจอตัวคนฆ่าพ่อ เขาจะยิง จะแทงเสีย

พระสิงห์ชัยให้สติว่า การยิงการแทงจะทำให้มือเปื้อนเลือด การคิดล้างแค้นน่าจะเป็นการล้างสิ่งเปรอะเปื้อนให้หมดไปมากกว่า สิ่งที่ชายหนุ่มคิดจะทำถือเป็นการเพิ่มแค้น เพิ่มไม่ใช่ล้าง เมื่อไปทำร้ายเขา เดี๋ยวญาติเขาก็ต้องแค้นโยม มาตามฆ่าโยม ฆ่าแม่โยม นั่นหรือคือการล้างแค้น

พระสิงห์ชัยแนะนำให้ชายหนุ่มกลับไปบวชอุทิศส่วนกุศลให้พ่อ แล้วคอยเลี้ยงดูแม่ให้ดีต่อไปดีกว่า จะเป็นการล้างที่สิ้นแค้นแน่นอน

ชายหนุ่มยังไม่เห็นทางสว่าง เขาตอบว่าไม่ได้ครับ มันผูกใจแค้นมานานแล้ว ผมต้องแก้แค้นครับ คราวนี้เขาใช้คำว่าแก้แค้น ไม่ใช่ล้างแค้น พระสิงห์ชัยก็บอกว่าโมทนาสาธุที่โยมคิดจะแก้ความผูกมัดทางจิตใจของโยม แก้ก็คือทำให้หลุด ฆ่าเขาแล้วเราหลุดไหม อาจจะต้องติดหนักเข้าไปอีก

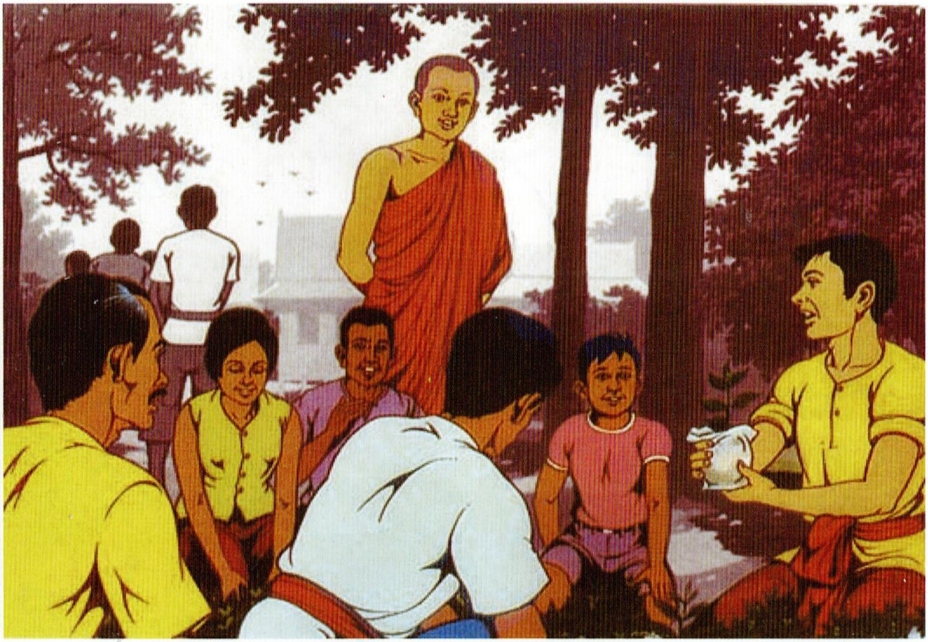

การใช้เวลาในชีวิตไปตามหาคนที่ฆ่าพ่อ ถึงแม้จะพบ ก็ไม่ได้ทำให้พ่อฟื้นขึ้นมาได้ แต่ว่าต้องเสียเวลาไปเปล่า ๆ โดยไม่ได้ทำงานเลี้ยงแม่ ก็จะเท่ากับว่าแม่ถูกฆ่าไปอีกคน ถ้าโยมอยู่บ้านเลี้ยงดูแม่ แม่ก็จะสบายใจ ตอนนี้ แม่ของโยมเหมือนกับถูกโยมฆ่าอีกคน เพราะถูกทอดทิ้งไว้

ชายหนุ่มก้มลงกราบ ๓ ทีอย่างงาม ๆ บอก อโหพุทโธ อโหธัมโม อโหสังโฆ พระพุทธเจ้านี้อัศจรรย์ พระธรรมนี้อัศจรรย์ พระสงฆ์นี้อัศจรรย์จริง

พระก็ให้คาถาท่องกันไว้ว่า โกรธคือโง่ โมโหคือบ้า อาฆาตเขาก็เท่ากับนั่งจุดไฟเผาใจตัวเอง

จงสุขสันต์ เลิกผลาญชีวิต เว้นทำความผิด เลิกคิดข่มขู่ อภัยแก่กัน ชีวันชื่นชู เมื่อพระสิงห์ชัยพูดจบ ชายหนุ่มคนนั้นเลยกลับบ้าน ไม่เคยคิดตามล้างแค้นอีกเลย

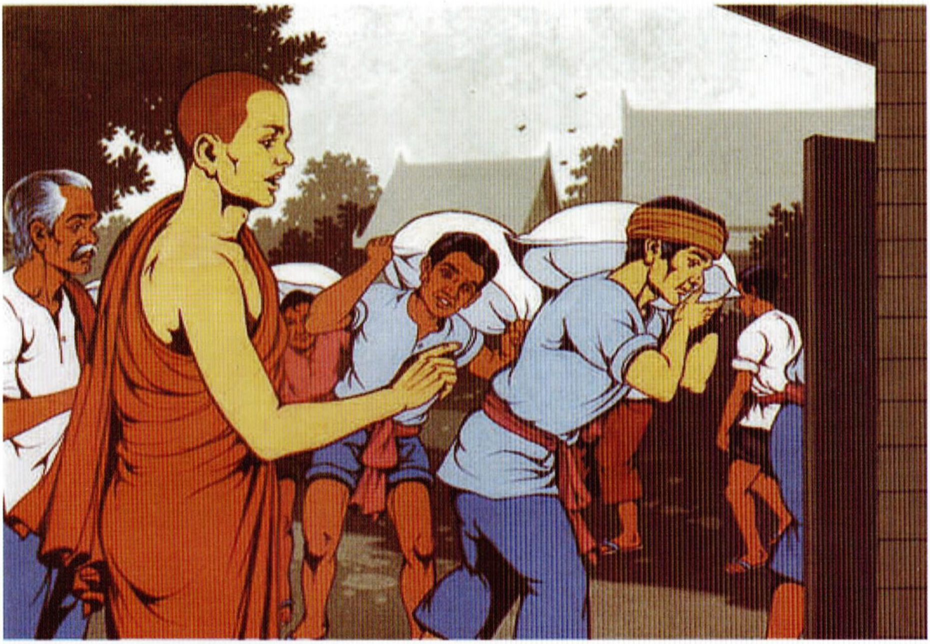

ต่อมา เมื่ออายุของพระสิงห์ชัยมากขึ้น ท่านก็ได้เป็นเจ้าอาวาส แต่การเป็นเจ้าอาวาสของท่านไม่เหมือนใคร ท่านจะไม่รับคนประเภทกะเลวกะลาดมาบวชง่ายๆ

วัดทั่วๆ ไปนั้น ส่วนใหญ่แจกซองทอดกฐิน ทอดผ้าป่า เพื่อหวังเอาแต่เงินแต่ทอง แล้วก็มาสร้างแต่วัตถุ ไม่มีความร่มเย็นเป็นป่าไม้ให้คนนั่ง ให้นกกาอาศัยเลย

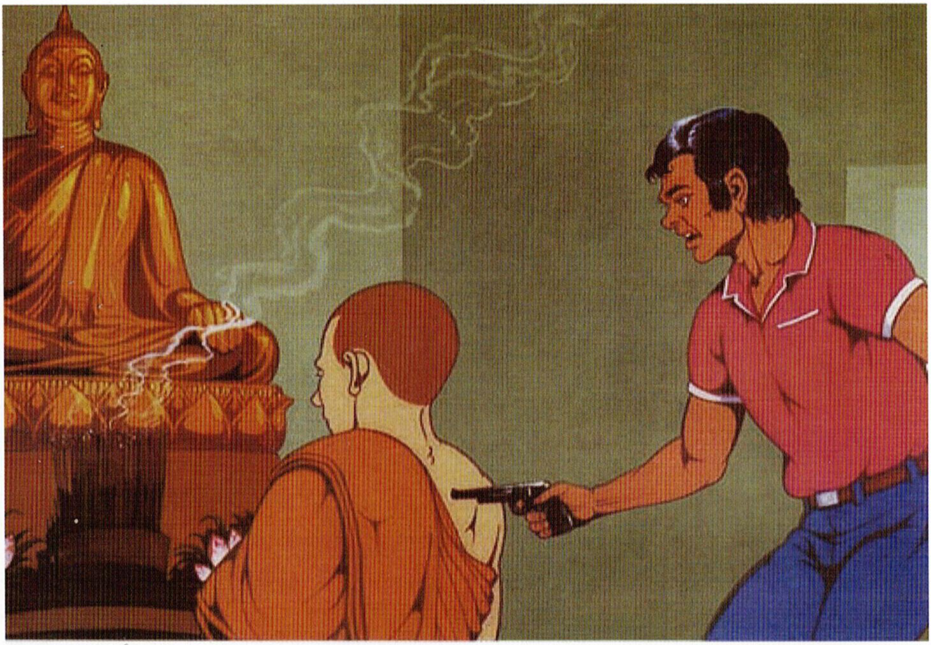
พระสิงห์ชัยนั้นวางนโยบายผิดกับใครๆ หมด คือท่านชวนญาติโยมทอดผ้าป่าก็งแต่เป็นผ้าป่าต้นไม้ ในการทอดผ้าป่าต้นไม้นั้น นำมาซึ่งความรื่นเริง มีผู้นำต้นไม้พันธุ์ต่างๆเข้าวัด และปลูกกันอย่างสนุกสนาน

พระสิงห์ชัยสอนว่า ปลูกต้นไม้อะไรก็ให้ท่องคาถาว่า นกกินเป็นบุญ คนกินเป็นทาน ไม่ใช่ใครมากินกูยิง ใครมากินกูจะฆ่า ก็เลยเกิดความรู้สึกที่ดีทั่วกัน

นอกจากนั้นยังมีการทำอะไรที่สร้างสรรค์ เป็นต้นว่า เงินที่ได้รับบริจากมามากมายก็นำไปจัดตั้งสหกรณ์ซื้อปุ๋ยเข้าวัด ญาติโยมคนไหนที่ไม่กินเหล้าเมายา ไม่ติดอบายมุข มายืมปุ๋ยไปใช้ได้ก่อน มาขอพันธุ์ข้าว พันธุ์ต้นไม้ ไปปลูกได้ แต่ถ้าคนไหนยังกินเหล้า เล่นการพนัน ติดอบายมุข ไม่อนุญาติ

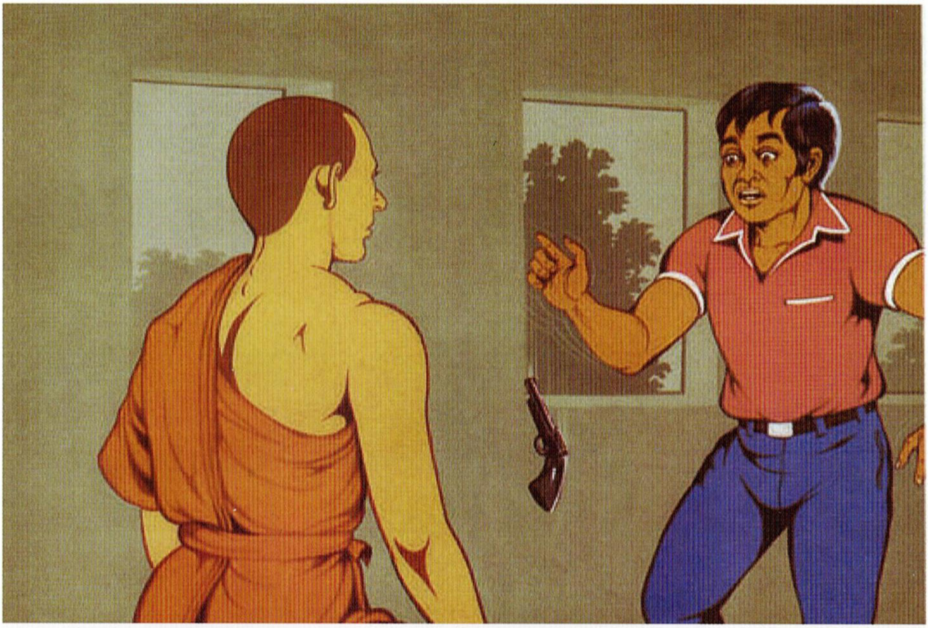
การกระทำและการสั่งสอนเช่นนี้ของพระเจ้าอาวาส มีผลให้คนเลิกละอบายมุขกันเกือบทั้งหมู่บ้าน

การที่พระท่านทำแบบนี้เอง จึงเป็นเหตุให้มีผู้วางแผนจ้างมือปืนไปฆ่า เพราะว่าผู้สูญเสียประโยชน์ส่วนหนึ่ง ไม่สามารถรีดไถเอารัดเอาเปรียบชาวไร่ชาวนาอีกได้ เนื่องจากทางวัดซื้อปุ๋ยมาเสียเอง แถมเป็นปุ๋ยราคาถูก ปุ๋ยดีมีคุณภาพ ไม่ใช่ปุ๋ยปลอม

มือปืนเมื่อได้รับการว่าจ้างก็ไป ขณะที่ถือปืนจ่อนั้น มันก็ถามหาที่ซ่อนทรัพย์สินว่าเก็บไว้ที่ไหน ท่านเจ้าอาวาสกำลังนั่งสวดมนต์อยู่ ท่านก็บอกว่าขอเวลาสวดมนต์ให้จบก่อนเถอะนะ แล้วค่อยยิง

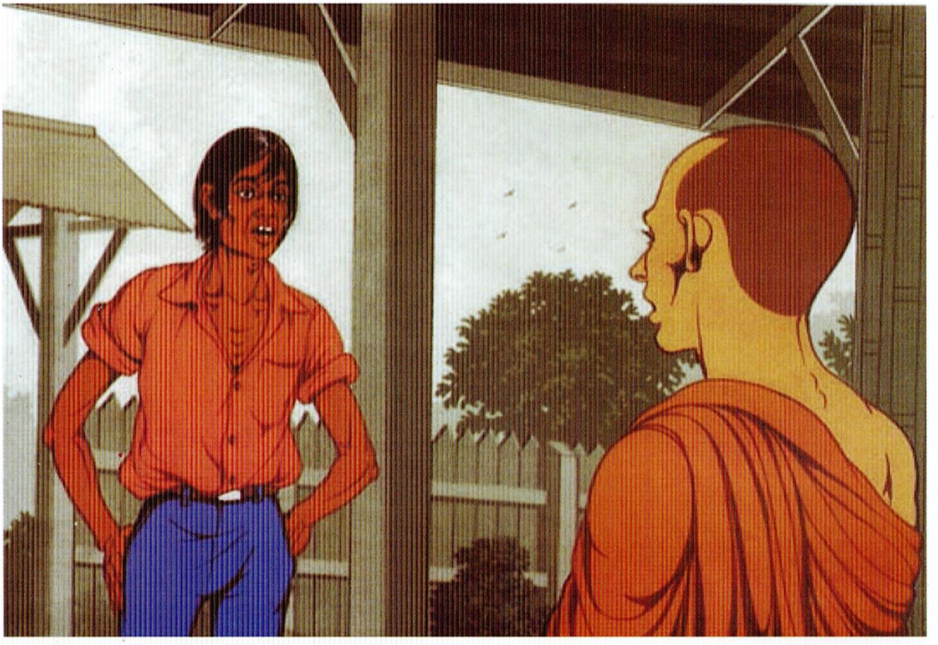
ปรากฏว่ามือปืนงงมาก เพราะว่าไปยิงมาหลายศพแล้ว ถ้ารู้ว่าจะถูกยิงมักจะสะดุ้ง แต่พระรูปนี้พูดด้วยสำเนียงราบเรียบ เดี๋ยวให้ฉันสวดมนต์ให้จบแล้วค่อยยิงนะ แล้วจะบอกที่ซ่อนเงินทองว่าซ่อนไว้ตรงไหน

เมื่อพระสิงห์ชัยสวดมนต์จบ หันหลังมาเท่านั้นเอง มือปืนถึงกับปืนร่วง เพราะมือปืนก็คือลูกศิษย์เก่าของท่านเมื่อสมัยเป็นเณรนั่นเอง

สมัยนั้น มือปืนคนนี้ไปแทงเด็กหนุ่มคนหนึ่งตาย สาเหตุก็เพราะคนที่ถูกแทงตายไปเตะเณร

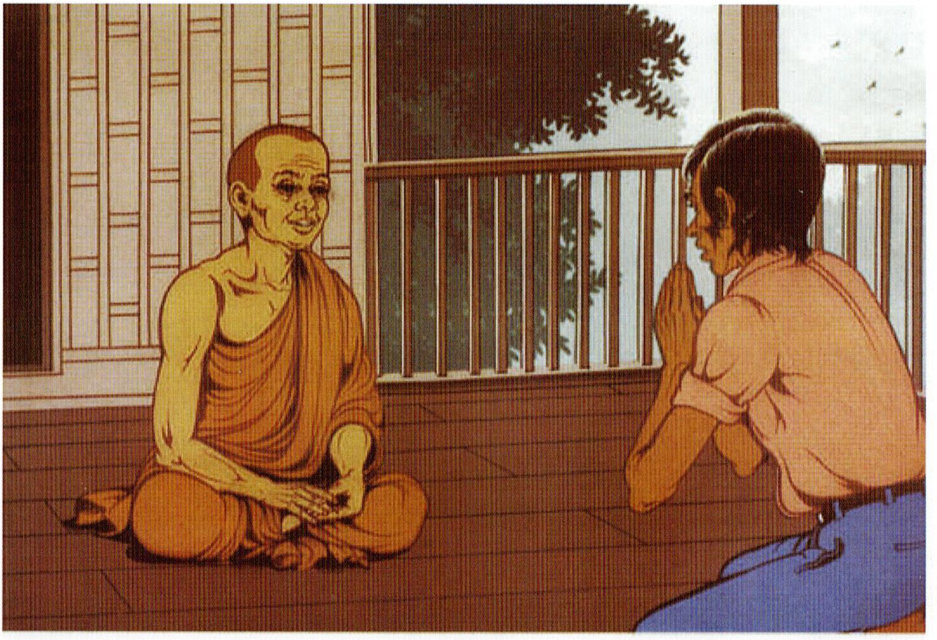
มือปืนเลยมือตก กราบน้ำตาร่วง รำพึงว่าเกือบจะต้องฆ่าอาจารย์ที่รักบูชาที่สุดแล้ว และในที่สุด มือปืนก็สารภาพว่า เสี่ยที่เคยร่ำรวยจากการขายปุ๋ยปลอมและขูดรีดชาวไร่ชาวนา ถูกอาจารย์ตัดผลประโยชน์เขา เขาจึงจ้างผมมาฆ่า

วันหนึ่ง คนที่ใคร ๆ ทั้งหมู่บ้านเขาเรียกกันว่าไอ้ดำอวดดี ได้มาหาพระสิงห์ชัย แล้วพูดว่า อาจารย์ครับ อาจารย์เที่ยวสอนใครต่อใครให้เชื่อมามากแล้ว จะมาสอนคนอย่างผมให้เชื่อ ไม่มีทางหรอก

พระอาจารย์ก็บอกว่า ก่อนจะพูดอะไรกัน มันต้องทำความเข้าใจกันก่อน เวลาฉันพูดกับใครไม่รู้เป็นอะไร น้ำลายกระเด็นทุกที แกอย่ายืนข้างหน้า มายืนข้าง ๆ นี่

ไอ้ดำอวดดีก็เดินมาข้าง ๆ

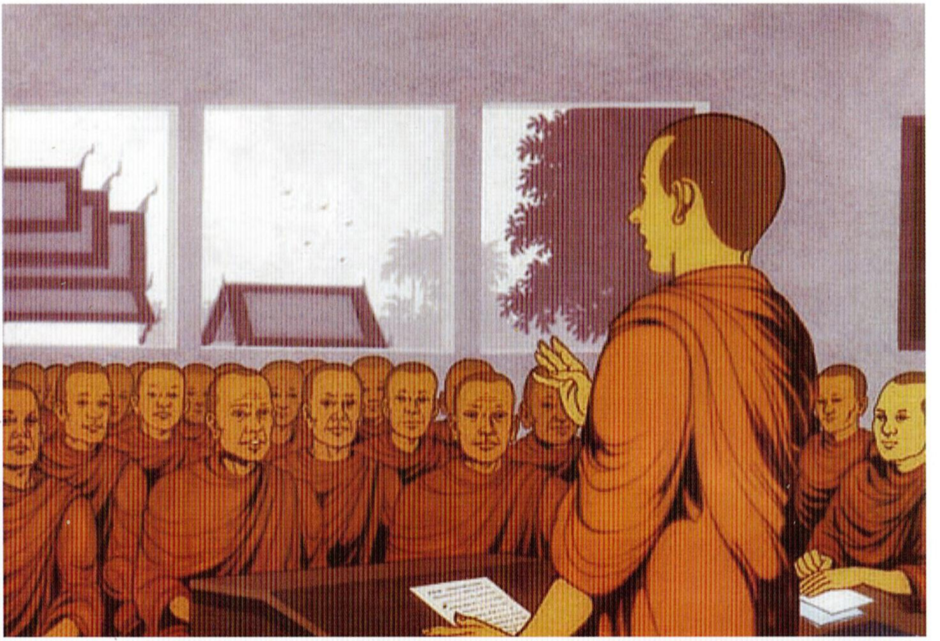

พอไอ้ดำอวดดีเดินมาข้าง ๆ อาจารย์ก็ว่า เอ๊ะ อย่าอยู่ข้างนี้เลยนะ พูดทีไร มือไม้ออกอาการ เดี๋ยวจะโดนเอ็ง มาอยู่ข้างนี้ดีกว่า

ไอ้ดำอวดดีก็เดินตาม แล้วว่า ผมมาแล้ว ว่าไง เมื่อไรจะสอนให้ผมเชื่อ

อาจารย์บอก โธ่ นึกว่าเอ็งจะเชื่อยาก บอกให้มานี่ก็มา บอกให้อยู่ตรงไหนก็อยู่ เอ็งน่ะเชื่อง่ายที่สุดเลย

ไอ้ดำอวดดีเลยก้มลงกราบ สำนึกได้ ไม่รู้ตัวว่าเชื่อพระไปตั้งแต่เมื่อไหร่ ตั้งแต่นั้นมาไอ้ดำอวดดีก็สงบ สยบราบคาบ

ในวาระหนึ่ง มีการจัดประชุมพระสังฆาธิการเจ้าอาวาสระดับจังหวัดขึ้น ในวาระนั้นก็ได้มีการเสนอให้พระอาจารย์สิงห์ชัยได้มีโอกาสพูดแถลงการณ์ต่อหน้าชาวคณะสงฆ์ทั้งจังหวัด

ใคร ๆ ก็พูดแต่เรื่องหาเงินสร้างวัด งานประจำปีจะมีอะไรจะทำอย่างไร ไม่เคยมีใครพูดถึงเรื่องการปราบอบายมุข การทำให้ประชาชนเลิกมัวเมาลงบ้าง

พระสิงห์ชัยได้เสนอให้มีญัตติหนึ่งที่ทำให้พระสังฆาธิการตะลึงว่า ถ้าหากใครได้เป็นเจ้าคณะจังหวัดแล้วไม่สามารถทำให้เหล้าลดลงภายใน ๓ ปี ให้ปลดออกเพื่อให้โอกาสคนอื่นทำแทน ถ้าองค์ไหนช่วยปลุกระดมจนสามารถลดจากที่เคยขายได้หนึ่งหมื่นขวดเหลือเพียงห้าพันขวด จะเสนอให้เป็นเจ้าคุณสมเด็จปราบสุราพินาศภิกขุไปเลย

ปรากฏว่า ตั้งแต่นั้นมา ใครที่เป็นเจ้าคณะตำบล เจ้าคณะอำเภอ ต่างก็พากันขวนขวาย ติดโปสเตอร์ตำหนิเรื่องเหล้ากันใหญ่ พากันต่อต้าน ใครมานิมนต์พระในวัดนี้ ในจังหวัดนี้ ถ้ามีการกินเหล้า เล่นการพนันในงานศพ พระไม่รับนิมนต์ การเสนอญัตติของพระอาจารย์ผู้นี้ สร้างความสะเทือนใจให้กับพระเถระผู้ใหญ่ จึงได้กลับไปปลุกระดม ทำให้จังหวัดนั้นมีการบวชนาคกันอย่างไม่กินเหล้าเมายา งานศพสงบเงียบไปหมดทั้งจังหวัด

สามเณรใจสิงห์ก็จบลงเพียงเท่านี้ ขออำนวยพรให้ท่านทั้งหลายที่ได้อ่านหนังสือเล่มนี้ จงนำมาเป็นข้อคิดให้ทำแต่ความดี ละทิ้งความชั่วด้วยกันทุกท่านทุกคนเทอญ

สมุดภาพ

สามเณรใจสิงห์

จัดพิมพ์

มูลนิธิสวนแก้ว

๕๕/๑ หมู่ ๑ ถนนบางกรวย-ไทรน้อย ตำบลบางเลน

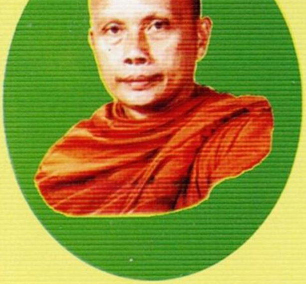
อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๔๐

โทรศัพท์ ๕๙๕-๑๔๔๔, ๙๒๑-๕๖๐๒-๔

โทรสาร ๕๙๕-๑๒๒๒

ดำเนินการจัดพิมพ์ โดย

VTC COMMUNICATION CO., LTD.

ท่านทั้งหลายที่ได้อ่านหนังสือเล่มนี้
จงนำมาเป็นข้อคิด เตือนจิตสกิดใจ
ให้ทำแต่ความดี ละทิ้งความชั่ว
และทำใจให้สะอาดหมดจดและบริสุทธิ์
ด้วยกันทุกท่านเทอญ

สมุดภาพสามเณรใจสิงห์ โดย พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กัลยาโณ)